

TÜRK-İŞ TÜRKİYE
İŞÇİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU

BAŞKANLAR KURULUNA SUNULAN

YÖNETİM KURULU
ÇALIŞMA RAPORU

4 - 5 KASIM 1993
ADANA

TÜRK-İŞ
Bilgi Merkezi
TÜRKİYE
İŞÇİ SENDİKALARI
KONGRESİ FEDERASYONU

BAŞKANLAR KURULUNA SUNULAN

YÖNETİM KURULU
ÇALIŞMA RAPORU

TÜRK-İŞ
Bilgi Merkezi

Tarih: 4-5 KASIM 1993

Demirbaş No: ADANA

Tasnif No: 331.8806 Baş 93

Bilgi yayına iskanıdır

TÜRK-İŞ BAŞKANLAR KURULU

1- Bayram MERAL	TÜRK-İş Genel Başkanı
2- Şemsi DENİZER	TÜRK-İş Genel Sekreteri
3- Enver TOÇOĞLU	TÜRK-İş Genel Mali Sekreteri
4- Salih KILIÇ	TÜRK-İş Genel Eğitim Sekreteri
5- Sabri ÖZDEŞ	TÜRK-İş Genel Teşk.Sekreteri
6- Zeki KARA	TARIM-İş Sendikası Genel Sekreteri
7- H.Hüseyin KAYABAŞI	TÜRKİYE MADEN-İş Sendikası Genel Başkanı
8- Selahattin ATAMAN	GENEL MADEN-İş Sendikası Genel Başk.Vekili
9- Münir CEYLAN	PETROL-İş Sendikası Genel Başkanı
10- Bayram YILDIRIM	PETROL-İş Sendikası Genel Sekreteri
11- Orhan BALTA	TEKGIDA-İş Sendikası Genel Başkanı
12- Hüseyin KARAKOÇ	TEKGIDA-İş Sendikası Genel Sekreteri
13- Hikmet ALCAN	ŞEKER-İş Sendikası Genel Başkanı
14- Şevket YILMAZ	TEKSİF Sendikası Genel Başkanı
15- M.Sait BÜRÇÜN	TEKSİF Sendikası Genel Başk.Vekili
16- Yener KAYA	DERİ-İş Sendikası Genel Başkanı
17- Güral ERÇAKIR	AĞAÇ-İş Sendikası Genel Başkanı
18- Mithat SARI	SELÜLOZ-İş Sendikası Genel Başkanı
19- Ali Ekber GÜVENÇ	BASIN-İş Sendikası Genel Başkanı
20- Turgut YILMAZ	BASS Sendikası Genel Başkanı
21- Metin TIRYAKIOĞLU	BASİSEN Sendikası Genel Başkanı
22- Tamer ERALAN	ÇİMSE-İş Sendikası Genel Başkanı
23- İbrahim EREN	KRİSTAL-İş Sendikası Genel Başkanı
24- Mustafa ÖZBEK	TÜRK METAL Sendikası Genel Başkanı
25- Behzat ERDAL	TÜRK METAL Sendikası Genel Başk.Vekili
26- Nazım TUR	DOKGEMİ-İş Sendikası Genel Başkanı
27- Feridun KIZILGÜN	YOL-İş Sendikası Genel Başkan Vekili
28- Fikret BARIN	YOL-İş Sendikası Genel Başkan Vekili
29- Faruk BARUT	TES-İş Sendikası Genel Başkanı
30- Mahmut ÖZONUR	TES-İş Sendikası Genel Başkan Vekili
31- Ahmet TAMER	TEZKOOP-İş Sendikası Genel Başkanı
32- Ahmet BALAMAN	KOOP-İş Sendikası Genel Başkanı
33- Sabri TOPÇU	TÜMTİS Sendikası Genel Başkanı
34- Nurettin GİRGİNER	DEMİRYOL-İş Sendikası Genel Sekreteri
35- Turan UZUN	T.DENİZCİLER Sendikası Genel Başkanı
36- Atılay AYÇİN	HAVA-İş Sendikası Genel Başkanı
37- Hasan BİBER	LİMAN-İş Sendikası Genel Başkanı
38- Cengiz TEKE	HABER-İş Sendikası Genel Başkanı
39- Mustafa BAŞOĞLU	SAĞLIK-İş Sendikası Genel Başkanı
40- Cemail BAKINDI	TOLEYİS Sendikası Genel Başkanı
41- İzzet ÇETİN	TÜRK HARB-İş Sendikası Genel Başkanı
42- Ziya SONAY	TGS Genel Sekreteri
43- Fuat ALAN	BELEDİYE-İş Sendikası Genel Başkanı
44- Ali BAŞDEMİR	BELEDİYE-İş Sendikası Genel Teşk.Sek.
45- Önder KONULOĞLU	TÜRK-SEN Genel Başkanı

S U N U Ş

Başkanlar Kurulumuzun Değerli Üyeleri,

7 Temmuz 1993 tarihinde Ankara'da yapılan Başkanlar Kurulumuzun son olağan toplantısından bu yana meydana gelen değişme ve gelişmeler ile gerçekleştirdiğimiz faaliyetler raporumuzda özetlenerek bilgilerinize sunulmaktadır.

Bilindiği üzere,geçirdiğimiz dönem faaliyetlerimizin ağırlık noktasını kamu kesiminde bağışlanacak toplu iş sözleşmelerinin müzakeresi oluşturmuş, bu arada meydana gelen gelişmeler 10 Ağustos 1993 günü yaptığımız Olağanüstü Başkanlar Kurulunda gözden geçirilmiştir.

Çalışma Raporumuzun birinci bölümünde Ekonomik ve Sosyal Alandaki Gelişmeler anlatılmaktadır. İşçi Hak ve Özgürlükleri ile ilgili çalışmalar ikinci bölümde değerlendirilmiştir. Üçüncü bölümde Sosyal Güvenlik Çalışmaları, dördüncü bölümde Eğitim çalışmaları, beşinci bölümde Teşkilâtlandırma çalışmaları kapsamlı bir şekilde bilgilerinize sunulmaktadır. Altıncı bölümde Araştırma çalışmaları, yedinci bölümde Hukuk çalışmaları, sekizinci bölümde Basın ve Halkla İlişkiler çalışmaları ve dokuzuncu bölümde ise Uluslararası çalışmalar değerlendirilmektedir.

Bilgilerinize saygıyla sunuyoruz.

YÖNETİM KURULU

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ

BÖLÜM I : EKONOMİK ve SOSYAL ALANDAKİ GELİŞMELER

*Ekonomik ve Sosyal Alandaki Gelişmeler	1
---	---

BÖLÜM II : İŞÇİLER ve ÖZGÜRLÜKLERİNİ KORUMA ve GELİŞTİRME ÇALIŞMALARI

* TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu Toplantısı (7 Temmuz 1993).....	13
. ICFTU Genel sekreteri Enzo FRISO'nun Konuşması	14
. Başbakan Tansu ÇİLLER'in Başkanlar Kurulu'nu Ziyareti	16
. TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu Sonuç Bildirisi	18
. TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu'nun "Özelleştirme" İle İlgili Kararı	20
* TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu'nun Vizite Eylemi İle İlgili Bildirisi...	22
* TÜRK-İŞ Olağanüstü Başkanlar Kurulu Toplantısı (20 Temmuz 1993).....	24
* 22 Temmuz ve 30 Temmuz 1993 Toplu Vizite Eylemleri.....	27
* Asgari Ücret Komisyon Çalışmaları	28
* Kamu Çalışanları Sendikaları İle Olan İlişkiler	28
. TMMOB'nin "Kamu Çalışanları ve Sendikalaşma Süreci" Konulu Paneli	28
. TÜRK-İŞ/Kamu Çalışanları Sendikaları Toplantısı.....	28
. TÜRK-İŞ'ten Kamu Çalışanları Sendikalarına Gönderilen Yazı ...	31
* TÜRK-İŞ'in 41. Kuruluş Yıldönümü	31
* TÜRK-İŞ Olağanüstü Başkanlar Kurulu Toplantısı (10 Ağustos 1993)...	33
* TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram MERAL'in Başbakan ÇİLLER'in TV Konuşmasına Cevabı	36
* TÜRK-İŞ'in Taşeron İşçilerinin Belirlenmesine İlişkin Genelgesi..	39
* TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu'nun ANAP Genel Başkanı Mesut YILMAZ'ı Ziyareti	39
* "Geçici İşçiler" İle İlgili Başbakanlık Genelgesi ve TÜRK-İŞ Tepkisi	40
* Televizyon Kampanyası	41
* Siyasi Parti Grup Başkan Vekilleriyle Görüşme.....	42
* 1993 YILI KAMU KESİMİ TOPLU İŞ SÖZLEŞME ÇALIŞMALARI	43

BÖLÜM III : SOSYAL GÜVENLİK

* Sosyal Güvenlik Çalışmaları	50
* İşçi Emekli Aylıkları	51
* 7.Baş Yıllık Kalkınma Planı Çalışmaları	52

BÖLÜM IV : EĞİTİM ÇALIŞMALARI

* Eğitim Çalışmaları	55
. Sendikacılık ve Liderlik Eğitimi Seminerleri	56
. Çevre ve İşçi Sağlığı - İş Güvenliği Seminerleri	56
. TÜRK-İŞ Kadın İşçi Temsilcileri Toplantısı	56
. TÜRK-İŞ Samsun Eğitim Merkezi Çalışmaları	58
. Bağımsız Türk Cumhuriyet'leri İle İlişkiler	58
. Diğer Faaliyetler	59

BÖLÜM V : TEŞKİLATLANMA ÇALIŞMALARI

* Teşkilatlandırma Çalışmaları	61
--------------------------------------	----

BÖLÜM VI : ARAŞTIRMA MERKEZİ ÇALIŞMALARI

* Araştırma Merkezi Çalışmaları	63
---------------------------------------	----

BÖLÜM VII : HUKUK MERKEZİ ÇALIŞMALARI

* Büro Çalışmaları	64
. TÜRK-İŞ Ana Tüzük,Yönetmelik ve Talimatnamelerinin Yeniden Düzenlenmesine İlişkin Çalışmalar	64
. 854 Sayılı Deniz-İş Yasasına İlişkin Değişiklik Önerilerini Kapsayan Çalışmalar	65
. K.K.T.C. Sosyal Güvenlik Yasa Tasarısına İlişkin Çalışmalar...	65
. Temmuz/1993 İstatistiklerine İlişkin Çalışmalar	66
. Hukuk Bülteni Çalışmaları	66
. Adalet Reformu Özel İhtisas Komisyonu Çalışmaları	66
. Çalışma Hukukuna İlişkin Yapılması Düşünülen Değişikliklerle İlgili Çalışmalar	67
. 173 Sayılı ILO Sözleşmesine İlişkin Çalışmalar	67
. Türk Alman Daimi Sendika Komisyonu Toplantılarıyla İlgili Çalışmalar	67
* Davalarımız	67

BÖLÜM VIII : BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER ÇALIŞMALARI

* Basın ve Halkla İlişkiler Çalışmaları	69
---	----

BÖLÜM IX : ULUSLARARASI İLİŞKİLER

* Onaylanmış İLO Sözleşmeleri İle İlgili Bakanlığa Başvuru	70
* ETUC Yönetim Kurul Toplantısı	72
* Çocukların Çalıştırılmasıyla İlgili Uluslararası Program	73
* DGB İle İlgili Ziyaretler	75
* JILAF'ın Ziyareti	75
* Türk, Alman Sürekli Komisyon Toplantısı	76
* Çeşitli Toplantılar	77
* Türk ve Orta Asya İşçi Sendikaları Birliği	77

BÖLÜM X : MALİ RAPOR

I- EKONOMİK ve SOSYAL ALANDAKİ GELİŞMELER

1993 Sonbaharı itibariyle Türkiye ekonomisinde durum değerlendirmesi; bir yandan, 1993 yılı için açıklanan ekonomik hedeflerin ne ölçüde tutturulabildiği ve fakat öte yandan, 1994 yılı hedeflerinin belirlenmeye çalışıldığı bir dönemde ne ölçüde gerçekçi davranıldığıнын irdelemesiyle anlamlı olacaktır.

1993 yılı programının ekonomik hedeflerine göre, GSMH'nın reel olarak %5 oranında artması hedef alınmıştır. Tarım sektörünün %3.0, sanayi sektörünün %6.0 ve hizmetler sektörünün %4.5 oranında büyüyeceği öngörülmüştür. Programda Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'nın %4.7 oranında büyüyeceği tahmin edilirken, dış alem net faktör gelirlerinde olumlu bir gelişmenin beklentisi ortaya konmuştur.

1993 yılının ilk altı aylık sonuçları Türkiye ekonomisinde büyüme hedeflerini gerçekleştirmek konusunda başarılı olunacağını göstermektedir. Nitekim 1993 yılının ikinci üç aylık dönemi itibariyle yapılan hesaplamalara göre, sabit fiyatlarla GSMH artışı, bir önceki yılın aynı dönemine göre %12.9 oranındadır. Ancak dikkat edilmesi gereken bir husus, büyüme hızında görülen bu gelişmenin özel tüketimin hızla artmasından kaynaklandığıdır. Örneğin yılın ikinci döneminde ticaret sektörü sabit gelişme hızı %17.7'dir.

Kuşkusuz bu yüksek büyüme hızını orta/uzun vadede de sürdürebilme imkanı oldukça zordur ve uzun dönemde olumsuz etkilere yol açacak niteliktedir.

1993 yılında tarım sektörü ikinci dönem itibariyle %4.8 oranında gerileme göstermiş ve GSYİH içindeki sektör payı %10.1 olmuştur. Sanayii ise sözkonusu dönemde %12.6 oranında gelişme göstermiş ve sektör payı %27.7 olurken, hizmet kesiminin alt kesimleri itibariyle inşaat %6.3, ticaret %17.7, ulaştırma ve haberleşme %10.9 oranında gelişme göstermiştir. Ancak en çarpıcı gelişme artan ithalâta da bağlı olarak ithalat vergisinde görülen %87.4 oranındaki gelişmedir.

1994 yılı büyüme hızı ile ilgili hedef, bütçe dışındaki diğer ekonomik hedefler gibi henüz kesinleştirilmemiştir. Ancak OECD yayınında geçen yıl yer alan ekonomik hedeflere göre 1993 yılı için % 4.5, 1994 yılı için %5 oranında büyüme hızı tahmin edilmekte ise de, 1993 yılı büyüme hızının %7 olarak gerçekleşeceği beklenmelidir.

Dış ticaretteki gelişmeler 1993 yılı itibariyle Türkiye ekonomisindeki en olumsuz göstergelerden birisini oluşturmaktadır.

1993 yılında ihracatın 17.1 milyar dolar, ithalatın 25.8 milyar dolar olması hedeflenmiştir. Buna göre de dış ticaret dengesinin 8.7 milyar dolar açık vermesi beklenmiştir. Ancak D.i.E tarafından yapılan son açıklamaya göre; Ocak-Ağustos'93 döneminde 9.4 milyar dolar ihracat, 18.7 milyar dolar ithalat yapılmıştır. İlk sekiz aylık verilere göre ihracat bir önceki yıla göre %1.9, ithalat ise %30.9 oranında artış göstermiştir.

Böylece yılın ilk sekiz aylık dönemi itibariyle gerçekleşen 9.3 milyar dolarlık dış ticaret açığı ile 1993 yılı için öngörülen tutar aşılmış olmaktadır.

Bu alandaki bir diğer olumsuz gelişme ise ihracatın ithalatı karşılama oranının dönem itibariyle %50.4 olmasıdır. Bu oran, yıllar itibariyle son on yılın en düşük değeridir.

Bu alandaki olumsuz gelişmeler önümüzdeki dönem itibariyle ihracatın teşvik edilmesi ile ilgili birtakım düzenlemeler yapılmasını gerekli kılmaktadır. Bu kapsamda kur politikalarında da değişikliğe gidilmesi beklenebilecek bir gelişmedir. Çünkü 1989 yılından itibaren uygulanmaya başlanan kur politikaları sonucu döviz kurlarında meydana gelen artışlar enflasyon oranının gerisinde kalmış ve Türk Lirası yabancı paralar karşısında değer kazanmıştır. Bu durum ihracat üzerinde olumsuz etki yaparken ithalatı arttırmış ve bu da dış ticaret dolayısıyla cari işlemler açığının artmasına yol açmıştır.

Dış borçlardaki artış 1993 yılında da devam etmektedir. Haziran'93 ayı itibariyle dış borç tutarı 59.4 milyar dolardır. Vadesine göre dış borçlanma eğilimine bakıldığında; kısa vadeli borçlanmadaki artış hızının orta/uzun vadeli borçlanmadan fazla olduğu dikkati çekmektedir.

Türkiye ekonomisinin karakteristik özelliği haline gelen kamu kesimi finansman açığı geçirdiğimiz dönemde devam etmiş ve bu alandaki olumsuz yapı, geniş anlamıyla çalışanların ekonomik hak ve çıkarlarının geriletilmesine gerekçe yapılmak istenmiştir.

1993 yılı için kamu kesimi harcanabilir gelirinde reel olarak %16.8 oranında bir artış öngörülmüş; kamu kesimi gelirlerinde küçümsenmeyecek boyuttaki bu artışa paralel olarak kamu kesimi tüketim ve yatırım harcamalarındaki artışın sınırlı ölçüler içinde tutulması sonucu kamu kesimi borçlanma gereğinin GSMH'ya oranının %9.0 düzeyine çekilmesi hedeflenmiştir. Gerçi 1992 yılında da kamu kesimi borçlanma gereğinin GSMH'ya oranının %8.6'ya indirilmesi öngörülmüşse de, bu hedef gerçekleşmemiş ve program tahminine göre ancak %12.6 oranına gerileyebilmiştir.

Bu bakımdan 1993 yılı için öngörülen %9.0 oranındaki borçlanma gereği gerçekçi görülmemiştir. Nitekim 1993 yılı için yapılan tahminler, kamu kesimi borçlanma gereğinin GSMH'ya oranının %16.1 olacağını öngörmektedir ve bu durum hedeflenen orana göre önemli boyutta bir sapmayı ortaya koymaktadır.

Kamu kesimi borçlanma gereği içinde konsolide bütçe ile KİT'lerin önemli payı vardır. kamu kesimi açıklarının, uygulanan ekonomik politika yaklaşımına bağlı olarak yoğun biçimde iç borçlanma ve Merkez Bankası kaynaklarından karşılanması, önümüzdeki dönemde olumsuz etkilere yol açacak niteliktedir.

1993 yılı Konsolide Bütçe harcamaları 397.7 trilyon lira olarak programlanmış, toplam ödeneklerin %36.5'inin personel, %8.8'nin diğer cari, %11.8'ni yatırım ve %42.9'unun transfer harcaması olacağı öngörülmüştür.

1993 yılı konsolide bütçesinde gelir tahminleri 344.4 trilyon lira olarak programlanmış ve açığın başlangıçta 53.3 trilyon lira olması öngörülmüştür. Böylece bütçe açığının GSMH'ya oranının %7.3'den %4.3'e çekilmesi hedeflenmiştir.

Ancak yılın ilk yedi ayında (Ocak-Temmuz'93) görülen gelişmeler konsolide bütçe bakımından öngörülen hedeflerin kağıt üzerinde kaldığını göstermektedir. Nitekim konsolide bütçe dengesi gerçekleştirmelerine bakıldığında; ilk yedi ay itibariyle gelirler, geçen yılın aynı dönemine göre %101.3 oranında artışla 170.6 trilyon liraya ulaşmıştır. Buna karşılık harcamalar %109 artışla 222.1 trilyon lira olmuştur. Böylece 1993 yılında gerçekleşmesi öngörülen bütçe açığı daha yılın ilk yedi ayında görülmüştür. Yapılan tahminler 1993 yılı konsolide bütçe açığının 130 trilyona ulaşacağını göstermektedir.

Bütçe gerçekleştirmeleri itibariyle dikkati çeken önemli bir nokta; transfer harcamalarının personel harcamalarının üstünde gerçekleşmesidir. Bu durum, iç ve dış borç ödemeleri bakımından ayrılan payın bütçenin önemli bir bölümünü oluşturmaları bakımından olumsuz ve gelecek dönem bütçesini etkileyecek boyuttadır.

Nitekim 1994 yılı bütçesinin temel verilerine bakıldığında bu olumsuzluk kendini göstermektedir. Daha başlangıç ödeneği itibariyle öngörülen bütçe açığı 192 trilyon olmakla beraber, yapılan ilk tahminler bu tutarın 250-300 trilyon liraya ulaşacağını göstermektedir. Kaldı ki bütçe harcamaları ve gelirlerinde öngörülen iyimser yaklaşım gerçekleştirilse bile -ki bu oldukça kuşkuludur- %100 oranında artması hedeflenen vergi gelirleri personel harcamaları ile öngörülen faiz giderlerini karşılamaktan uzaktır.

Enflasyonun belirleyici nedenlerinden biri olan kamu kesimi borçlanma gereği hedefinin 1994 yılı için GSMH'nin %42.2'si oranında olduğu da dikkate alınırsa önümüzdeki yılın gerek ekonomik istikrar ve gerekse çalışanlar açısından "zor bir yıl" olacağını göstermektedir.

Nitekim 1994 yılı için öngörülen "özelleştirme" ve "personel politikaları" bu kapsamda değerlendirilmeli ve siyasal bir tercihin yansıması olarak, çalışanların hak ve çıkarlarına yönelik uygulamaların ağırlık kazanacağı dikkate alınmalıdır.

Bu noktada soruna doğru teşhis koymak ve doğru çözümler üretmek gerekmektedir. Çeşitli plâtıformlarda daha önce dile getirilen TÜRK-İŞ görüşü son dönemde "özelleştirme" konusunda sergilenen tavır ve uygulamalarla doğrulanmaktadır. Kamu iktisadi Teşebbüslerine yüklenilmek istenen görüş ve yargıların yanlış ve bilimsel dayanaktan yoksun olduğu ve fakat medya araçları yoluyla farklı bir anlam yüklenmek istendiği açıktır.

Türkiye ekonomisinde KiT sorunu vardır ve fakat varolan sorunun çözümü bu kuruluşların özelleştirilmesiyle sağlanamayacaktır. Konsolide bütçe açığını kapatmak doğrultusunda, özelleştirmeden sağlanacak 30 trilyon liralık bir tutarı "bütçe geliri" kapsamında tutmak, yanlış ekonomik politikalardan kaynaklanan sorunu diğer bir yanlış uygulama ile çözmek anlamını taşır.

Kârlı KiT Kuruluşlarını iç ve dış sermaye çevrelerine devretmenin aracılığına soyunan ve başarısını bu politikanın uygulanmasında gören siyasal yaklaşımların "zarar ettiği" ileri sürülen KiT kuruluşları konusunda tasfiye dışında bir politika üretmedikleri dikkatten kaçmamaktadır.

Bu arada gözlerden kaçmaması gereken önemli bir nokta; KiT zararlarının yaklaşık %80'nin dört-beş kuruluşa ait olduğudur. TEK, Demir Çelit işletmeleri, TTK, Devlet Demiryolları, Şeker Şirketi gibi kuruluşların karşılaştığı zararlar ve ihtiyaç duydukları finansman açığı, büyük ölçüde siyasal iktidar tarafından uygulanan ekonomik politikaların bir sonucudur.

Aşağıdaki tabloda işletmeci bazı KİT'lerle ilgili dönem kârı veya zararı üç yıl itibariyle sunulmaktadır :

Kuruluşlar	Dönem Kârı veya Zararı (milyar TL)		
	1990	1991	1992
T.Demir ve Çelik işl.Genel Müdürlüğü	-1.042	-3.039	-4.280
T.Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü	-781	-2.182	-2.717
Türkiye Elektrik Kurumu Genel Müdürlüğü	-632	-7.298	-4.630
T.Şeker Fabrikaları A.Ş.Genel Müdürlüğü	-28	174	-599
Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü	34	-3	1.975
TEKEL Genel Müdürlüğü	656	281	539
T.C.Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğü	-793	-2.161	-3.172
Ara toplam....	-2.586	-14.228	-12.883
Diğer Kuruluşlar	1.666	-3.397	-3.607
İşletmeci KİT toplamı...	-920	-17.625	-16.490

KİT'ler konusunda yaygın olarak dile getirilen "Kârlı KİT'ler özelleştiriliyor, zararda olanlar devlete kalıyor" görüşünü rakamsal olarak ifade ettiğimizde sonuç daha çarpıcı ve fakat o ölçüde de gelecek yıllar açısından olumsuz olmaktadır.

Özelleştirme kapsamındaki kuruluşlar da kapsamlı olarak işletmeci KİT'lere bakıldığında; 1993 yılı itibariyle toplam mal ve hizmet satış hasılatının 355 trilyon lira olacağı; 618 bin işçi, memur ve sözleşmeli personel için 91 trilyon lira harcama yapılacağı (toplam personelin 412 bini işçidir ve 70 trilyon lira harcama yapılacağı tahmin edilmiştir) öngörüldüğü görülmektedir. Bu kuruluşların aynı yıl itibariyle 22.8 trilyon lira faiz ödemesinde bulunacağı ve dönem zararının da 24.3 trilyon olacağı hesaplanmıştır.

KİT'ler genel olarak işletme faaliyetleri bakımından kârlı kuruluşlardır. Ancak faaliyet dışı giderler ve özellikle finansman sıkışıklığı nedeniyle, yasal yükümlülüklerini zamanında yerine getirmemeleri sonucu tahakkuk eden faizlerle, kullanılan kur vadeli yabancı kaynaklara ödenen yüksek faizler nedeniyle dönem sonunu zararla kapatmaktadırlar.

Ancak burada dikkati çeken nokta; özelleştirme kapsamındaki kuruluşlar hariç tutulduğunda işletmeci KİT'lerin içinde bulunduğu tablonun daha olumsuz olduğudur. Bir anlamda, bütün olarak KİT'lerin içinde bulunduğu ekonomik ve mali tablo içerisinde kârlı, verimli, katma değeri yüksek ve teknolojisi yüksek olan kuruluşları "satarak" gelir elde etmek kısa vadede ekonomiye bir soluk getirebilir, ancak orta/uzun vadede çok daha olumsuz etkilerin doğmasına yol açılır.

Nitekim gene 1993 yılı itibariyle özelleştirme kapsamındaki kuruluşlar hariç tutulduğunda 217 trilyon liralık mal ve hizmet satışında bulunacakları öngörülmüş, 16 trilyon liralık faiz ödemesi yapılacağı ve dönem sonucu zararının 19.6 trilyon olacağı programlanmıştır. Bu kuruluşlarda çalışan toplam 542 bin kişiye 28 trilyon lira ödemede bulunulacağı tahmin edilmiştir.

Görüldüğü gibi zararda olan KİT'lerin ekonomi üzerindeki yükü devam edecektir ve borçlanma gereğinde oransal olarak fazla bir değişiklik olmayacaktır.

Çalışanlar açısından önemli bir gösterge olan satış hasılatı içinde personel harcamaları da; örneğin özelleştirme kapsamındaki kuruluşlar dahil edildiğinde %25.6 gibi bir orana tekabül ederken, özelleştirme kapsamındaki kuruluşlar hariç tutulduğunda %35.9 olmaktadır.

Aşağıdaki tabloda işletmeci KİT'lerle ilgili bazı özet bilgiler sunulmaktadır. Tablonun incelenmesinden de görüleceği üzere yukarıya açıklamaya çalışılan durum yıllar itibariyle daha olumsuz bir yapı sergilemektedir.

	Özelleştirme Kapsamındaki Kuruluşlar Hariç				Özelleştirme Kapsamındaki Kuruluşlar Dahil			
	1990	1991	1992	1993	1990	1991	1992	1993
Toplam Personel Adedi (Kişi)	595.794	561.589	556.459	542.378	643.058	630.613	620.282	617.796
- Memur ve Sözleşmeli Personel	203.666	198.818	197.097	192.376	212.157	209.216	206.635	205.893
- İşçi	392.128	362.771	359.372	350.002	430.901	421.397	413.647	411.903
Toplam Personel Harcamaları (Milyar TL.)	15.031	28.895	50.396	77.754	16.168	33.151	57.706	90.739
- Memur ve Sözleşmeli Personel	4.498	7.612	13.032	18.983	4.710	8.034	13.732	20.445
- İşçi	10.533	21.283	37.264	58.771	11.458	25.117	43.973	70.294
Mal ve Hizmet Satış Hasılatı (Milyar TL)	76.931	79.315	143.431	216.711	81.005	133.013	228.855	354.532
İşletme Faaliyet Kâr-Zararı (Milyar TL)	3.820	2.074	6.929	11.875	4.115	2.525	8.555	14.919
Faiz Ödemeleri (Milyar TL)	3.730	8.427	9.684	16.197	4.560	11.327	13.123	22.832
Dönem Kâr-Zararı (Milyar TL)	-920	-17.625	-16.490	-19.663	-1.424	-20.403	-18.644	-23.417
Personel Harcamaları/Hasılat (Yüzde)	19.5	36.4	35.1	35.9	20.0	24.9	25.2	25.6

Bugünkü özelleştirme politikası KİT'lerin sorunlarını çözmek bir yana daha da ağırlaştıracak niteliktedir. Ancak kamuoyunu yanlış doğrultuda bilgilendirmeler devam etmektedir. Nitekim gazetelere yansıyan 1994 yılı ile ilgili rakamlar, genel olarak özelleştirme kapsamında bulunan kuruluşların hariç tutulduğu rakamlardır.

Kamu İktisadi Teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklarının 1994 yılında uygulayacakları personel politikaları ile ilgili ipuçları, Bakanlar Kurulu'nun 93/4875 sayılı kararında gözükmektedir. Karara göre; Kamu İktisadi Teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkların personel sayısı (memur, sözleşmeli, daimi ve geçici işçi dahil) dondurulmakta, eleman ihtiyacı öncelikle kuruluş içindeki birimlerin ihtiyaç fazlası elemanlarının nakli suretiyle karşılanacağı öngörülmektedir. Ayrıca ayrılan elemanların yerine, hiçbir şekilde yeni eleman alınmayacağı da yapılan düzenlemelerin arasındadır. Personel alımı ile ilgili yapılan bu sıkı düzenleme diğer istihdam biçimini de kapsamakta ve "Teşebbüs ve bağlı ortaklıkların, taşeron aracılığıyla veya benzeri başka şekillerde personel temini yoluna" gidilemeyeceği hükme bağlanmaktadır.

Görüldüğü gibi, Türkiye ekonomisinin en önemli sorunu olarak gösterilen kamu kesimi açığının önlenmesi doğrultusunda ağırlık verilen uygulama KİT'lerin özelleştirilmesi ve burada çalışanlarla ilgili düzenlemelerdir. Kuşkusuz kamu açığının oluşmasında KİT açıklarının belirli bir payı vardır. Ancak belirleyici olan konsolide bütçe açıklarıdır. Enflasyona yol açan etkenlerin başında da bu politika gelmektedir.

Türkiye'de enflasyon "kronik" bir özellik kazanmış olup kısa dönemde önemli bir düşüşün gerçekleştirilmesi mümkün görülmemektedir. Nitekim 1993 yılı için ortalama fiyat artış hızı %51 olarak öngörülmüş, ancak yıllık ortalama fiyat artışının %51 düzeyine inebilmesi için ciddi bir ekonomik neden, öngörülen etkili bir politika uygulanmamıştır. Bunun sonucu enflasyon, programda öngörülen hedefin üzerinde seyretmektedir.

Devlet İstatistik Enstitüsü'nün verilerine göre; Eylül'93 ayı itibariyle toptan eşya fiyat indeksi son oniki ay itibariyle %60 oranında artış göstermiştir.

Kentsel yerler tüketici fiyatları indeksinin Eylül'93 ayı itibariyle sonuçlarına göre ise, bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı %68.2'dir. Bir diğer ifadeyle, son oniki ay itibariyle ortalama aylık tüketici fiyatları artışı %4.4 oranındadır. Türkiye'deki aylık fiyat artışının çoğu OECD üyesi ülkelerdeki yıllık artış oranına eşdeğer olduğu dikkate alınırsa bu alanda köklü, tutarlı ve orta/uzun vadeli çözümler üretilmesi gereği ortaya çıkmaktadır.

Aşağıdaki tabloda son üç yıl itibariyle kentsel yerler tüketici fiyatları indeksindeki artışlar aylık ve son oniki aylık oranlar halinde sunulmaktadır :

Türkiye'de Enflasyon

Aylar	Aylık			Son Oniki Aylık		
	1991	1992	1993	1991	1992	1993
OCAK	4.9	9.4	5.3	62.0	78.5	59.8
ŞUBAT	5.4	5.0	4.0	63.5	77.8	58.2
MART	4.4	4.9	4.8	62.3	78.7	58.0
NİSAN	6.6	3.8	4.4	62.1	74.0	59.0
MAYIS	3.3	0.9	4.7	62.5	69.9	65.0
HAZİRAN	3.0	0.5	1.8	64.9	65.8	67.2
TEMMUZ	1.3	1.3	4.9	68.6	65.8	73.1
AĞUSTOS	4.0	3.8	2.7	71.0	65.5	71.2
EYLÜL	6.1	7.4	5.6	66.9	67.7	68.2
EKİM	6.6	7.6	-	66.5	69.2	-
KASIM	5.2	4.9	-	66.8	68.6	-
ARALIK	4.4	2.7	-	71.1	66.0	-
-	-	-	-	-	-	-

Hatırlanacağı üzere, "Çalışanların Tasarrufa Teşvik Edilmesi ve Bu Tasarrufların Değerlendirilmesine Dair Kanun" çalışanları ekonomik bakımdan yeni sıkıntılara sokan bir düzenleme olarak Nisan/1988 tarihinden itibaren dönemin iktidarınca; ekonomide yeni dönem ve kaynak seferberliği adı altında uygulamaya konulmuştur.

Uygulamada "Zorunlu Tasarruf" olarak nitelendirilen ve devletin yasaya dayanarak çalışanlardan zorunlu biçimde borç alması olarak tanımlanabilecek düzenleme ile ilgili olarak; geçmiş dönem Genel Kurul çalışma raporları ve Başkanlar Kuruluna sunulan Çalışma Raporlarında yer aldığı üzere Konfederasyonumuz görüşlerini açıklamış ve düzenlemeye karşı çıkmıştır. Konu son olarak 16.Genel Kurul Kararları içinde de yer almış, ayrıca TÜRK-İŞ istekleri ve Yasa Değişiklik Önerilerinde, "Çalışanların zaten yetersiz olan gelirlerinden son dönemde yeni bir kesinti olarak getirilen zorunlu tasarruf uygulaması kanunda belirtilen amacından saptırılmıştır. Zorunlu tasarruf uygulamasının tamamı iptal edilmeli, bu güne kadar yapılan kesintilere cari faiz uygulanmalı, çalışanlara iade edilmelidir" şeklinde görüşümüz belirtilmiştir.

Uygulanmasına son verilmesi gereken zorunlu tasarruf ile ilgili son dönemde yeni gelişmeler sözkonusudur. Bakanlar Kurulu'nun imzasına açılan ve kesintilerin işverenler için yüzde 6'dan yüzde 3'e, çalışanlar için ise yüzde 4'ten yüzde 2'ye indirilmesini öngören düzenleme, kararın Resmi Gazete'de yayımlanmasından sonra yürürlüğe girecektir.

Öte yandan, Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığı'nın yaptığı açıklamaya göre; 1 Ekim 1993 tarihine kadar zorunlu tasarruf hesaplarında 53 trilyon 635 milyar lira birikmiş durumdadır. Sözkonusu birikimin 9 trilyon 168 milyar lirası ana-para ve nema olarak hak sahiplerine ödenirken 550 milyar lirası yatırım harca-maları ve komisyon olarak Ziraat Bankasına aktarılmıştır. Kalan 43.6 trilyon liranın ise Kamu Ortaklığı İdaresi tarafından değerlendirilmesi yoluna gidildiği, bu doğrultuda; 8 trilyon 341 milyar liranın TEK tahviline, 30 trilyon 497 lira-nın Kamu Ortaklığı Fonu gelir ortaklığı senet ve tahviline, 153 milyar liranın TPAO tahviline, 1 trilyon 750 milyar liranın Şeker Fabrikaları tahviline, 1 trilyon 616 milyar liranın devlet tahvili ve dövize endeksli tahvile, 580 milyar liranın da vadeli hesaplara yatırıldığı, 748 milyar liranın ise vadesiz hesapta tutulduğu açıklanmıştır.

Görüldüğü gibi devletin zorunlu biçimde çalışandan borç alarak, diğer bir söyleyişle ücretinin bir bölümüne el koyarak trilyonlarla ifade edilen birikim, kamu finansmanında vergi ile yetersiz toplanan gelirin yerine ikame edilmektedir.

Zorunlu tasarruf kesintisinin çalışanlara vergi niteliğinde ek bir yük ge-tirdiği asgari ücrette de gözükmektedir. Nitekim 1 Ağustos 1993 tarihinden iti-baren geçerli olmak üzere belirlenen asgari ücretten yapılan kesintilerin tar-tışmalı olduğu ve asgari ücretin net olarak belirlenmesi gereği-raporumuzun işçi hak ve özgürlükleri bölümünde de değinildiği üzere- işçi kesimi temsilci-leri tarafından dile getirilmiştir.

Aşağıdaki tabloda tesbit edilen asgari ücretten yapılan çeşitli kesintiler sunulmaktadır.

ASGARI ÜCRET VE YAPILAN KESİNTİLER					
	1.8.1989	1.8.1990	1.8.1991	1.8.1992	1.8.1993
Brüt Aylık Asgari Ücret	225.000	414.000	801.000	1.449.000	2.497.500
SSK Primi	31.500	57.950	112.140	202.850	349.650
Gelir Vergisi	41.625	75.870	150.705	274.545	474.480
Danga Vergisi	900	1.656	3.204	5.796	9.990
Zorunlu Tasarruf	9.000	16.560	32.040	57.960	99.900
Kesintiler Toplamı	83.025	152.046	298.089	541.161	934.028
Kesinti Oranı	% 36.9	% 36.7	% 37.2	% 37.3	% 37.4
Net Aylık Asgari Ücret	141.975	261.954	502.911	907.839	1.563.472

Günümüzde tüm dünya ülkeleri eğitimin, kalkınmanın ön şartı olduğunu kabul etmektedir. Kalkınma; sadece ekonomik alanı içeren tek boyutlu bir süreç değil, kültürel ve sosyal alanları da içeren yapı değişikliğidir. En önemli girdisi ise, insandır. İşte eğitim, bir taraftan insanın yeteneklerini geliştirirken, diğer taraftan da ülke kalkınmasında itici güç rolünü oynamaktadır. Eğitim düzeyi, toplumların gelişmişlik seviyesinin temel göstergesidir.

Sanayi toplumunun, bilim ve teknolojiadaki hızlı gelişmelerle enformasyon toplumuna dönüştüğü 2000'li yılların eşiğinde eğitim, stratejik açıdan büyük bir önem kazanmıştır. Bu bağlamda özellikle kalkınma çabasında olan ülkeler eğitime önem vermekte ve bu alana ayrılan kaynakları hergeçen gün arttırmaktadırlar. Türkiye'de de eğitime ayrılan kaynakların son yıllarda arttırıldığı gözlenirse de, hiçbir şekilde ihtiyaca vevap verebilecek duruma gelemediği dikkati çekmektedir.

Eğitim, Türkiye gündeminin ön sıralarında yer alan sorunlardan biri, belki de en önemlisidir. Eğitim sistemimizin her kademesinde nitelik ve nicelik açısından çok çeşitli sorunlar yaşanmaktadır. Kaynak yetersizliği, sorunun çözülmesinde zaten bir darboğaz yaratırken, oluşturulan eğitim anlayışı da problemin önemini ve boyutlarını arttırmaktadır.

Son yıllarda uygulanılmaya başlanan paralı eğitim, geniş halk katmanlarının eğitim fırsatını kaybetmelerine neden olan bir tasarruftur. Sözkonusu uygulama, eğitimin, fırsat eşitsizliklerini giderici etkisini yok etmektedir.

Eğitim sistemimizin içinde bulunduğu sorunlar pek çok faktörden kaynaklanmaktadır. Ülke gerçekleriyle ihtiyaçlar ile uyumlu eğitim politikalarının oluşturulamaması temel bir sorundur. Bu arada ülke nüfusunun karakteri de eğitim tablosunda etkili olmaktadır. Örneğin hızlı nüfus artışı, ülkemizde okullaşmayı ve eğitimin niteliğini olumsuz yönde etkileyen faktörlerin başında gelmektedir. Hızlı nüfus artışının yanında, genç nüfus profilimiz, eğitim sistemi üzerinde bir talep baskısı doğurmaktadır. Özellikle kırdan kente göç sonucunda büyük kentlerde eğitim talebinin birdenbire arttığı gözlenmektedir.

Ülkemizde, eğitime yön veren, eğitim plânlarını yapan ve eğitim de sözcüğü olan kuruluşların (Milli Eğitim Bakanlığı, Devlet Plânlama Teşkilâtı, YÖK vb.) eğitim-istihdam dengesini sağlayamamaları ise, belki de sorunun en önemli boyutudur. Çünkü eğitim ve istihdam, birbirleriyle sürekli ve çok sıkı karşılıklı etkileşim içersinde bulunmaktadır. Eğitim, işgücü arzı ile işgücü talebinin sayı ve nitelik olarak ayarlanmasını sağlamaktadır.

Eğitim-istihdam arasındaki dengenin sağlanamaması sonucunda yüksek işsizlik, düşük istihdam ve büyük kaynak israfı gibi endişe verici sonuçlarla karşılaşmaktadır.

Eğitilmiş gençler arasında işsizlik oranı, eğitim düzeyi düşük olanlara oranla daha fazlalaşmaktadır. 1992 yılında kentlerdeki eğitimli gençlerin işsizlik oranı %33 iken, kırsal kesimde işsizlik oranı %4.8 olmuştur.(DPT,1993)

Ülkemizde bir taraftan genç ağırlıklı yoğun bir işsizlik sorunu yaşanırken, diğer taraftan da vasıflı eleman sıkıntısı ile karşıkarşıya bulunmaktadır. Dolayısıyla, eğitim sistemimizin işgücü piyasalarıyla gerekleri ve ihtiyaçlarıyla uyumlu bir yapıya kavuşturulması gerekmektedir.

Ülkemizde, özellikle son günlerde yoğun bir şekilde gündeme gelen özelleştirme uygulamaları çerçevesinde eğitimin de özelleştirilmesi sözkonusudur. Ancak devlet, "sosyal devlet" anlayışı çerçevesinde, tüm vatandaşlara parasız eğitim imkânları sağlama yükümlülüğünü üstlenmiştir. Bu yükümlülüğün reddedilerek, yalnızca parası olanların iyi bir eğitim görebilecekleri biçimde eğitimin özelleştirilmesi ve kamu kaynaklarının eğitimin özelleştirmesi için harcanması, tüm halkımızın çıkarlarına ters düşmektedir.

Türkiye, yıllardan beri süregelen ciddi bir konut sorunuyla karşı karşıyadır. Konutun ekonomi içindeki yerini en gerçekçi şekilde saptayan, kalkınma hedefleriyle tutarlı ve ülke gerçekleriyle uyumlu etkin bir konut politikasının olmaması, sorunun önemini her geçen gün arttırmaktadır.

Düzensiz kentleşme, kronikleşen gecekondu sorunları, altyapı yetersizlikleri, artan arsa ve kira bedelleri, enflasyon nedeniyle yüksek inşaat maliyetleri, kentli nüfusun konut ihtiyacını karşılamada düzenli konut arzının yetersiz kaldığını gösteren hesaplar, arsa, arazi ve konut spekülasyonu ve konut açıkları sorunun çok boyutlu göstergeleridir.

Konut probleminin aşılmasında, üretimin düzenlenmesinde devlete önemli görevler düşmektedir. Zaten dar gelirli grupları konut sahibi yapmak devlete Anayasa'mızla yüklenmiş bir görevdir. Ancak, ülkemizde gerçekçi bir konut politikasının uygulanamaması sonucu her yıl konut açığı büyümüş, alt ve orta gelirli kesimin finanse edilerek konut sahibi olması yerine, üst gelir gruplarının yararlandığı bir uygulama hedeflenmiştir. Bugünkü yapı maliyetleriyle dar gelirli-lerin konut sahibi olma şansları azdır.

1981 yılında uygulamaya konulan toplu konut politikaları ile dar gelirli-
lilerin ev sahibi olması hedeflenirken, 1984 yılında iktidara gelen ANAP
Hükümetleri bu düzenlemeyi değiştirmiş ve daha ziyade üst gelir gruplarının
yararlandığı bir uygulama başlatmıştır.

1988 yılından itibaren ise, Toplu Konut Fonundan bütçeye kaynak aktarımı
uygulanması getirilmiştir. Fonda biriken kaynağın konut yapımını finanse etmek
yerine, bütçe açığının kapatılmasında değerlendirilmesi olumsuz bir gelişme
olmuştur. Bu uygulamadan vazgeçilmelidir. Bütçeye aktarma nedeniyle 1992 Aralık
itibariyle 16.6 trilyonluk kaynak, 3.9 trilyona düşmüştür. Bu tür uygulamalar
konuta kredi desteğini sınırlandırmış ve dar gelirli kesimin yeterli bir şekil-
de kredi kullanması engellenmiştir.

Öte yandan 1987 yılında "Konut Edindirme Yardımı" adı altında başlatılan
ve biriken paraların ne şekilde kullanıldığına dair bir açıklık yoktur. Biri-
ken paralar düşük faizlerle devlet tarafından kullanılmış, bu şekildeki tasar-
ruf, konut yardımı çalışanlardan devlete aktarılan bir kaynak kimliği kazanmış-
tır.

Toplu Konut İdaresinin, Ankara, İstanbul ve İzmir illerinde toplu konut yapı-
mını teşvik eden bir uygulama sergilemesi olumlu adım olarak nitelendiril-
ebilir.

Yıllık konut ihtiyacının her yıl 400 bin civarında olduğu hesaplandığında
konut yapımına hız verilmesi, konutu olmayan dar gelirli-lerin teşvik edilmesi,
önem taşımaktadır.

Bu nedenle toplu konut uygulamaları gerçekçi bir şekilde yeniden değerklen-
dirilmelidir.

II- İŞÇİ HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİNİ KORUMA VE GELİŞTİRME ÇALIŞMALARI

16. Genel Kurul sonrasında ilk olağan toplantısını 14 Şubat 1993'de Diyarbakır'da yapan TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, bu tarihten sonra 27 Nisan 1993'de olağanüstü, 7 Temmuz 1993'te ise olağan olmak üzere iki defa toplanmış ve gündemdeki konuları değerlendirmiştir. 7 Temmuz 1993 tarihinden bugüne kadar geçen süreç içerisindeki gelişmeler ve yapılan çalışmalar aşağıda özetlenerek bilgilerinize sunulmaktadır.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu Toplantısı (7 Temmuz 1993)

7-8 Temmuz 1993 tarihleri arasında Ankara'da toplanan TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu başta özelleştirme, taşeronlaştırma ve 600 bin işçiyi ilgilendiren kamu kesimi toplu iş sözleşmeleri olmak üzere işçi ve yurt sorunlarını değerlendirmiştir. Başbakan Tansu ÇİLLER ile Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu Genel Sekreteri Enzo FRISO'nun da ziyaret ettiği TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, iki gün süren çalışmaları sonucunda sorunların aşılması yönünde önemli kararlar almıştır.

Başkanlar Kurulu'nu bir konuşmayla açan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram MERAL, dünyada ve Türkiye'de çok önemli gelişmelerin yaşandığına dikkat çekerek 12 Eylül 1980 sonrasında işçi hak ve özgürlüklerinde büyük gerilemelerin olduğunu belirtmiştir.

Ülkemizin huzuru, işçi sınıfının ve halkımızın mutluluğu için ne gerekiyorsa hayata geçirileceğini vurgulayan Bayram MERAL konuşmasında özetle şunları söylemiştir.

" Bugün işbaşında bulunan iki siyasi partiden oluşan koalisyon hükümeti bütün vaatlerine rağmen sözünü tutmamıştır. Bu düşüncelerimiz çok açık bir şekilde ILO Genel Kurulunda, Aplikasyon Komisyonunda ifade edilmiştir. Ülkemizde ILO'nun bazı sözleşmelerinin kabulüne rağmen, yasal düzenlemeler yapılmadığından farklı bir şey olmamıştır. Yine bizi yakından ilgilendiren 158 sayılı Sözleşme, Merhum Cumhurbaşkanı tarafından veto edilmesinden sonra Meclis gündeminde beklemektedir.

Bizi yakından ilgilendiren ve Hükümetin programında olmasına rağmen, İş Güvencesi Yasası çıkarılmamıştır. Vergi yükü çalışanların sırtındadır.

İş Güvencesi Yasa Tasarısı Bakanlar Kurulunda bekletilmektedir. İşsizlik Sigortası bugüne kadar çıkarılmamıştır. Yine Hükümetin programında ve vaatlerinde olmasına rağmen, Asgari ücret vergi dışı bırakılmamıştır.

Bugün dünyanın ve ülkemizin en önemli sorunlarından birisi olan özelleştirme Hükümet programına alınması ve büyük bir süratle ele alınacağı anlaşılmaktadır.

Özelleştirmenin hemen arkasından taşeronlaştırma gelecek ve bunun arkasında işçi kıyımı ve sendikasılaştırma hedeflenmektedir. Hükümet bu konuda konfederasyonumuzdan herhangi bir görüş istememiştir. Bugün dünyada tıkanma noktasına gelen özelleştirme konusunda geçmiş hükümetler zamanında yapılan çalışmalar olumlu sonuçlar vermemiştir, bundan sonra da vereceği yolunda kuşkularımız vardır.

1936'lardan beri işçilerin en önemli haklarından olan Kıdem Tazminatını ortadan kaldıracabilmek için işverenler büyük baskı uygulamaktadır.

Kıdem Tazminatı Sandığı adı altında yeni yeni oyunlar oynanmaktadır. SSK'nın işçi-işveren primleriyle ayakta durmasına karşın, özel kesim ve KİT'lerden 17 Trilyona yakın alacağı olmasına rağmen tahsil etmemektedir (Meclis gündeminde SSK. arsalarının satılması da gündemdedir).

Bugün en önemli sorunlarımızdan birisi de kamu kesiminde 600 bin işçimizin toplu iş sözleşmeleridir. Ve bu Başkanlar Kurulumuz, bu toplu sözleşmeleri, ülkemizin içinde bulunduğu sıkıntıları, sorunları görüşüp ülkemizin huzurunu, halkımızın mutluluğu, işçi sınıfının mutluluğu için ne gerekiyorsa hayata geçirecektir."

.ICFTU Genel Sekreteri Enzo FRISO'nun Konuşması

Konfederasyonumuzu ziyaret eden Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu Genel Sekreteri Enzo FRISO, Başkanlar Kurulu'nda yaptığı konuşmada "Dünya'da muhafazakâr hükümetler pazar ekonomisinin uygulanmasında sendikaları birer engel olarak gördüklerinden bize karşı ciddi bir mücadeleye girdiler" diyerek bu dönemde uluslararası işçi dayanışmasının önemini vurgulamıştır.

Türkiye'de askeri yönetimden sonra demokratik rejime geçişle başlayan sürecin hangi safhada olduğu, ILO sözleşmeleri ve işçilerle ilgili kanunların değiştirilip değiştirilmediğini öğrenmek istediğini ifade eden Enzo FRISO'nun konuşması özetle şu şekildedir.

"Görüşüme göre, Türkiye'de sendikal hareket çok önemli bir dönemden geçmektedir. Genellikle bunun iki sebebi vardır. Genellikle diyorum, çünkü her ülkenin kendilerine göre sorunları vardır. Yine genellikle ifade ediyorum, bizim en önemli sorunlarımızdan birisi işsizliktir. İşsizliğin artmasıyla birlikte sendikaların gücüde azalmaktadır. İkinci sebep ise, şimdi dünyada muhafazakar hükümetler ve işverenler sendikalarla büyük bir mücadele içine girmişlerdir. Komünizm yıkılmadan önce işverenler bizimle işbirliği yapmaya yanaşmışlardır. O zaman bize ihtiyaçları vardı. Şimdi muhafazakar güçler komünizmin yıkılmış olmasından yararlanarak bunu demokrasinin zaferi olarak değil de, pazar ekonomisinin zaferi olarak ifade etmeye çalışıyorum. Ve maalesef bu konuda başarı sağlamış bulunuyorlar. İnsanların çoğunluğunu pazar ekonomisinin gereğine inandırmışlardır. Aynı zamanda pazar ekonomisinin uygulanmasıyla sendikaların engel olduğu yolunda propaganda yapmaktadır. Özellikle Asya Kitasında sendikalarla büyük bir mücadeleye girmişlerdir. Fakat biz de kendi kurallarımızla mücadelemizi sürdürüyoruz. Fakat

gerçek başkadır. Biz sendikal hareket olarak geniş liberalizmin kurbanıyız. Bu durumun üstesinden gelebilmemiz için uluslararası dayanışmayı güçlendirmemiz gerekir. Sanayileşmiş ülkelerde işsiz işçi sayısı 40 milyonu aşmıştır. Bütün dünyayı ele aldığımızda 1 milyardan fazla insan son derece yoksul şartlar içinde yaşamaktadır. Çoğu çalışmamaktadır. Bu iki konu birbirine bağlıdır. İkinci dünya savaşından buyana gelişmiş ülkelerin işçileri, işlerini yavaş yavaş kaybetmekle beraber gelişmekte olan ülkelerin insanları ise, alım güçlerini kaybetmektedirler. Bu sorunun çözümü için uluslararası ticaretin artması gerekmektedir. Sanayileşmiş ülkeler, az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelere yeterli ekonomik yardım yapmaz ise, teknolojinin de gelişmesiyle tabii ki işsizlik oranı artma gösterecektir. Biz şimdi dünya çapında birbirine bağlı sorunlar dönemini yaşıyoruz. Bunun için dünya çapında bir çözüm bulmamız gerekir. Birbirine bağlı ekonomiler içinde yaşadığımız için, birinde olan işsizliği diğerlerinin gözardı etmesi mümkün değildir. Birinin sıkıntısını diğerinin gözardı etmesi mümkün değildir.

Geçen hafta Tokyo'da gelişmiş sanayi olan ülkelerin toplantısından önce bir sendika toplantısına katıldım. Zengin kuzeyle yoksul güney arasında gelir farklılığındaki uçurum kapanmazsa, dünyada büyük sorunlar olacaktır. Onun için gelişmiş sanayi ülkeleri bu tehlikeyi görmeli ve ona göre yardımcı olmalıdır. Az gelişmiş ülkelerin sorunlarını çözmezlerse dünyada meydana gelebilecek sorunları çözmeleri mümkün değildir, bunu anlamaları gerekir. Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin ilişkileri acil bir şekilde ele alınmalı ve değerlendirilmelidir. Bunu yaparken gerçek demokrasi uygulanan ülkelere öncelik vermeleri gerekmektedir. Çünkü bir ülkede demokrasi olmazsa yapılan yardımların amacına ulaşıp ulaşmadığını tesbit edecek bir mekanizma oluşmaz. Mesela Filipinleri gözönüne alalım. Eski başkanı Markos'un serveti ülkenin dış borcundan daha fazladır. Bundan da anlaşılmaktadır ki, bütün gelen yardımlar kendi cebine inmiştir. Aynı zamanda Zaire Başkanının da durumu aynıdır. Anlatmak istediğim odur ki, demokrasi olmazsa istikrar olmaz, yardımlar amacına ulaşmaz... Zaire Başkanı 5 milyar dolar servet edinmiştir.

Bu da gösteriyor ki, demokrasinin yokluğu insan hakları ve sendikal hakların bulunmadığı sonucunu doğurur. Demokrasi yoksa dış yardım ancak rüşvet ve yolsuzluklara yol açabilir. Yapılan bütün yardımlara rağmen bu ülkelerin halkları sefalet içinde yaşamaktan kurtulamazlar. Demokrasi ve ekonomik gelişmenin temelinde eğitim yatar. Bu sözler doğu ve orta Avrupa ülkeleri için de geçerlidir. Doğru ve Avrupa ülkelerindeki demokrasiye geçiş döneminin çok daha uzun olduğu görülmektedir. Bu ülkelerde politikacılar insan hakları konusuna yeterli önemi vermemektedirler. Bu ülkelerdeki durum tahminlerimizden çok daha vahimdir. Demokrasiye geçme, güç olduğu için bu ülkelerde önce bir kültür devrimine ihtiyaç vardır. Şimdi az gelişmiş ülkeler ve doğu ile orta Avrupa ülkeleri arasında büyük sorunlarla karşı karşıya gelmiş bulunuyoruz.

Doğudan Batıya, Kuzeyden Güneye bir göç sorunu yaşanmaktadır. Az gelişmiş ülkelere ve demokrasi bulunmayan ülkelere yaşayan insanlar daha iyi bir yaşam için sanayileşmiş ülkelere göçmektedirler. Bu da gelişmiş ülkelere işsiz oranını yükseltmektedir. Göç eden bu işçiler ya o ülkede işsiz kalıyor, ya da işverenler tarafından düşük ücretle sömürülüyorlar.

Şimdi çok iyi bildiğiniz bir konudan bahsedeceğim : Yabancı düşmanlığı ve ırkçılık.

Yabancı düşmanlığı sadece belli kesimlerden değil, o ülkenin kendi işçilerinden de geliyor. Çünkü yabancıların çalışmasıyla kendileri işsiz kalıyor. Bütün bunlar şiddet ve yakıp öldürmek için mazeret değildir. Sendikacılar olarak bunlara karşı mücadele etmemiz gerekir. Şimdi Avrupa'da ortadan kalktığını sandığımız Naziler ortaya çıktı. Faşistler ortaya çıktı. Biz inanıyoruz ki; az gelişmiş ülkelerin sonunu işçi göçüyle çözümlenemez. Bu sorunun çözümü için istihdam sahalarının geliştirilmesi gerekir."

Başbakan Tansu ÇİLLER'in Başkanlar Kurulu'nu Ziyareti

Başbakan Tansu ÇİLLER, 7 Temmuz 1993 tarihindeki Başkanlar Kurulu toplantısında Konfederasyonumuza ziyarette bulunmuş ve Yönetim Kurulu üyeleri ile bir görüşme yapmıştır. Başbakan ÇİLLER, görüşme öncesinde yaptığı açıklamada; halkımızın belkemiğini oluşturan işçilerimizin, Türkiye'nin meselelerinin çözümünde önemli bir rol oynayacağına inandığını belirterek ülke gündemindeki meselelerin çözümünde kilit noktanın birlik ve beraberliğimiz olduğuna dikkati çekmiş ve şöyle söylemiştir.

"Artık bugün hepimizin, (Bu ülke için ne yapabiliriz) deme zamanıdır. Bu ülkenin bize verecekleri elbette olacaktır. Ama bugünün konusu ve bugünün gündemi artık bu ülke benim için ne yapabilir değil, ben bu ülke için ne yapabilirim sorusudur."

Türk halkının ve işçisinin daima bu bilinçte olduğunu ifade eden Başbakan ÇİLLER, bu beraberlikte herşeyin üstesinden gelineceğini ve bütün zorlukların büyük bir kararlılıkla aşılabileceğini kaydetmiştir. TÜRK-İŞ ile olan temaslarını daha sonra daha da ayrıntılı biçimde sürdüreceğini ifade eden ÇİLLER, halkımızın rahat ve mutlu olmasını, çünkü çözümün özünde fedakarlık, birlik ve beraberliğin yattığını belirtmiştir.

Başbakan Tansu ÇİLLER, Yönetim Kurulu üyeleri ile görüşmesinden sonra Başkanlar Kurulu toplantısına katılmış ve bir konuşma yapmıştır. Konuşmasında, özelleştirmenin daha çok istihdam yaratmak için gerekli olduğunu vurgulayan ÇİLLER, bunu yaparken, işçilerin mağdur olmayacağını ve onlara sosyal güvenceyle yaklaşacaklarını ifade etmiştir.

Başbakan Tansu ÇİLLER'in Başkanlar Kurulu'nda yaptığı konuşma şu şekildedir :

" Bugün Türkiye Cumhuriyeti'nin 50.Hükümetinin kuruluşunun ikinci günüdür. Yani güvenoyu almasının ikinci günüdür. Bugün ilk ziyaretimizi Türk-İş'e yaptık. Bunun elbette bir anlamı var. Çünkü biz işçimizi, emek sahibi olan herkesi toplumun belkemiği olarak görürüz.

Bugün Türkiye'nin önünde çok önemli sorunlar vardır. Bu sorunlar bir birikimin sonucudur. Bunun üstesinden geleceğiz. Herkes bundan emin olsun. Ancak, bunun üstesinden gelebilmek için herkesin kendi önüne ve kendi aklına sindirmesi gereken bir soru var. O da şu "Ben mi öndeyim, ülkem mi önde ? "

" Ülkenin menfaatleri benim önümdedir" yaklaşımı Türkiye için bugün herzaman dan çok önem kazanmıştır.

"Bu ülke benim için ne yapabilir" değil, " Ben bu ülke için ne yapabilirim?" suali gönlümüze oturmalıdır. Gönlümüze sinmesi gereken bir yaklaşımdır.

Türkiye bu yaklaşımla bütün sorunların üstesinden gelecektir.

Ancak, açıkça ifade ediyorum ki, işçimizin emeği bizim için mukaddestir. Alın terinin karşılığını mutlaka işçimiz alacaktır. Şunu da ilave etmek lazım. Bugün hazinenin parası Devletin ve Hazinenin değil. Bu, halkın parası, bu halkın parasını en fazla ve en çok kişiye menfaat sağlayacak biçimde dağıtmamız gerekiyor. Türk halkının vergisinden toplanan parayı, emeğinden toplanan parayı daha fazla iş imkanı yaratmak için kullanabilmemiz gerekiyor. Bunu büyük bir açıklıkla yapacağız. Herkesle paylaşarak yapacağız. Bu halka en fazla refah ve nimeti nasıl verebileceğimizin cevabını yine bu halk tayin edecektir.

Bugün toplu sözleşmeler gündemde vardır. Bu konuda Bakan arkadaşlarım görevli olacaklar, daha sonra vardıkları noktayı yeniden birlikte tartışacağız. Kararları beraberce alacağız.

Bugün özelleştirme daha çok istihdam yaratma için gereklidir. Çünkü bütçenizin yüzde 10'u gibi bir sınırlama ile yatırım yapıyorsak, bu istihdam yaratmak için yeterli değildir. Bütçe açığını kurtarmak, faiz açığını kurtarmak, daha fazla istihdam yaratmak için gereklidir. İşte bunun için özelleştirme istiyoruz. Özel- leştirme istihdam sorunu yaratacak bir konu değildir. Tam tersine, daha fazla gencimize, daha fazla işçimize istihdam yaratabilmek için kaynak bulmanın yoludur.

Bunu yaparken, işçimiz mağdur olmayacaktır. İşçimize sosyal güvenlik ile yaklaşacağız. Bir sosyal planlama ile yaklaşacağız.

Birlik ve beraberliğe bugün Türkiye'nin herşeyden fazla ihtiyacı vardır. Hepimiz büyük bir açıklıkla bütün bu sorunları göğüslemek zorundayız ve tekrar söylüyorum, işçimizi kendi önümüze koyma zamanıdır.

Tekrar etmek istiyorum ki, biz bunun üstesinden geliriz. Ancak, bu başarıda herkese düşen bir pay vardır. Beraberlik vardır. Biz bu beraberliği işçi kardeşlerimizle birlikte götüreceğiz."

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu Sonuç Bildirisi

7-8 Temmuz 1993 tarihleri arasında toplanan TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, iki gün süren çalışmaları sonucunda gündemdeki konularını değerlendirmiş ve karara bağlamıştır. Yaklaşık yedi aydır sürdürülen ve 600 bin işçiyi ilgilendiren kamu kesimi toplu iş sözleşmeleri ile ilgili olarak 20 Temmuz 1993 tarihine kadar Hükümete süre tanınmasının kararlaştırıldığı Başkanlar Kurulunda, sözleşmelerin belirlenen tarihe kadar bitirilmemesi halinde üretimden gelen gücümüzün kullanılacağı karar altına alınmıştır.

Başkanlar Kurulu kararlarının yer aldığı sonuç bildirisi, TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram MERAL tarafından 9 Temmuz 1993 günü düzenlenen basın toplantısıyla kamuoyuna duyurulmuştur.

Tüm sorunların Misak-ı Milli sınırları içindeki üniter devlet yapımızın korunarak ve parlamenter demokrasi içinde çözümlenebileceğinin vurgulandığı sonuç bildirisi şu şekildedir :

" TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, Türkiye'de siyasal ve toplumsal yaşamda büyük değişimlerin ve istikrarsızlığın yaşandığı bir dönemde toplanmıştır.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, ülkemizin, tüm çalışanların ve işçi sınıfının sorunlarının ancak parlamenter demokratik düzen içinde çözülebileceğine, başta parlamento ve siyasi partiler olmak üzere tüm kuruluşların çözümleri meşru ve demokratik platformda arayacağına olan inancını yinelemektedir.

Başkanlar Kurulumuz, Başbakan Sayın Tansu ÇİLLER'in öncelikle TÜRK-İŞ'i ziyaret ederek toplantımıza katılmasını ve her konuda Konfederasyonumuz'a danışarak çalışma yapılacağını söylemesini memnuniyetle karşılamıştır.

16'ncı Genel Kurulumuzda oybirliğiyle kabul edilen, 14 Şubat 1993 tarihinde Diyarbakır'da toplanan Başkanlar Kurulumuzun Kamuoyuna bir kez daha açıkladığı taleplerimizin bütün vaadlere rağmen yerine getirilmemiş olmasının yarattığı gerginliğin, Sayın Çiller Hükümetince giderilmesini ve bu yolda somut adımlar atılmasını bekliyoruz.

Doğu ve Güneydoğu'da yaşanan kan ve gözyaşı ile sonuçlanan acı olayların giderek artması terörün diğer yörelerde de tırmanması karşısında parlamentonun zaman zaman toplanamamasını üzüntü ile izliyoruz. Ülkemizin son derece önemli sorunları karşısında Siyasi Partilerimiz ve Sayın Parlamenterlerimizin toplumun tüm kesimlerine örnek olacak bir çalışma ve dayanışma içine girmelerini bekliyoruz.

Terörün demokratik parlamenter rejime karşı olan güçlere yaradığının, işçi sınıfının ve ülke bütünlüğünün parçalanmasını isteyenlere güç verdiğinin bilincinde olan TÜRK-İŞ; ideolojik görüş ve düşünceleri ne olursa olsun, bütün kesimlere birlik çağrısı yapmayı, demokratik rejimi korumak için herkese sorumluluk düştüğünü hatırlatmayı görev saymaktadır.

Faili meçhul cinayetlerin aydınlanması, terörle mücadelede teröristle halk arasında ayırım yapılması, bütün vatandaşların demokrasi cephesinde bütünleşmesinin sağlanması TÜRK-İŞ'in beklentileri arasında yer almaktadır.

TÜRK-İŞ Sivas'ta 36 kişinin yakılarak öldürülmesi olayını da şiddetle lanetlemektedir.

Atatürk'ün önderliğinde kurulan laik, çoğulcu, çağdaş, uygarlık yanlısı demokratik Türkiye Cumhuriyetinin yılmaz savunucusu olan TÜRK-İŞ; tüm sorunların Misak-ı milli sınırları içindeki üniter devlet yapımızın korunarak, hukukun üstünlüğü egemen kılınarak demokratik parlamenter sistem içinde çözümlenebileceğine inanmaktadır.

Çalışma hayatının demokratikleşmesini, iş güvencesi sağlanmasını, taşeronlaşmanın önlenmesini, ülkemize zarar verecek boyutta bir özelleştirmeden kaçınılmasını ve toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde işçilerimize insanca yaşayacak imkanların sağlanmasını istemektedir.

Bütün bu taleplerimiz karşısında Sayın Çiller'in Başkanlar Kurulumuzda yaptığı konuşma doğrultusunda politikalar üretip üretmediği gözlenecektir.

Başkanlar Kurulumuz Kamu Sözleşmeleri ile ilgili olarak Hükümete 20 Temmuz 1993 tarihine kadar süre tanınmasını kararlaştırmıştır.

Bir yandan diğer taleplerimizin yerine getirilmesinde somut adımlar atılıp atılmadığını izleyecek olan TÜRK-İŞ, yedi aydır devam eden sözleşmelerin belirlenen tarihe kadar bitirilmemesi halinde üretimden gelen gücünü kullanacaktır.

Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonunun ICFTU Genel Sekreteri Enzo FRISO'nun Başkanlar Kurulumuza katılarak sorunlarımıza gösterdiği ilgi ve uluslararası işçi sınıfının dayanışma içinde hareket zorunluluğunu ifade etmesi gücümüzü daha da arttırmaktadır.

Başkanlar Kurulumuz, son zamanlarda bilinçli bir politika ile sendikacıları ve sendikaları başta işçiler olmak üzere kamuoyu nezdinde küçük düşürmek için sürdürülen kampanyayı nefretle tel'in etmektedir.

Sendikacıların şahıslarına yönelmiş gibi gözüken bazı gerçekdışı iddialar gerçekte sendikacılık hareketinin bütününe yıpratmayı amaçlamaktadır.

Başkanlar Kurulumuz bazı yayın organlarında yer alan bu iddiaların ihbar kabul edilmesini ve devletin tüm ilgili kuruluşlarının bu iddiaları kovuşturmasını talep etmektedir."

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu'nun "Özelleştirme" İle İlgili Kararı

7-8 Temmuz 1993 tarihinde toplanan TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, ülkemizde yıllardır tartışılan sınırlı uygulamaları görülen ve ikinci koalisyon Hükümeti Programı'nda büyük ağırlıkla yer alan özelleştirme konusunda, geçmişten beri sürdürdüğü çizgi ve üye sendikalarımızın yazılı olarak bildirdikleri görüşler ışığında, şu kararı almıştır.

" Özelleştirme, 1982 Anayasası'nın da öngördüğü "sosyal Devlet" anlayışı ile bağlantılı bir uygulamadır.

Özelleştirme, yalnızca sendikalı işçiler değil, sendikasız işçiler, memurlar, sözleşmeli personel, emekliler, işsizler, diğer bir deyişle, işçi sınıfının bütünü üzerindeki etkileri çerçevesinde ele alınmalıdır.

Özelleştirme, esnaf ve sanatkarları ve küçük üretici köylüleri de kapsayan tüm çalışanlar üzerindeki etkileri gözönüne alınarak incelenmelidir.

Özelleştirme, ülkemizin bağımsızlığı ve halkımızın mutluluğu üzerindeki etkileri açısından değerlendirilmelidir.

Özelleştirme, yalnızca kamu iktisadi teşebbüslerinin satılmasından ibaret değildir. Özelleştirme "sosyal devlet" anlayışının sona erdirilmesidir.

Devlet vergisini ödeyen ve gerektiğinde vatani için canını vermeye hazır milyonlarca çalışana karşı "sosyal devlet" olma yükümlülüğünü yerine getirmelidir. Dar ve sabit gelirlielerin çeşitli subvansiyonlarla desteklenmesi uygulaması kaldırılmamalı, aksine bu uygulama daha da geliştirilerek son derece adaletsiz olan gelir dağılımını düzeltmede bir araç olarak kullanılmalıdır. Yoksulu koruyacak subvansiyonları kaldırmayı amaçlayan bir özelleştirme, tüm halkımızın ve ülkemizin çıkarlarına ters düşmektedir.

Taşeronlaşma biçimindeki özelleştirmenin amacı, işçileri insanlık dışı şartlarda sendikasız olarak çalıştırmaktır. Taşeronlaşma, sendikaları yok etmenin en etkili aracıdır. Taşeronlaşma biçimindeki özelleştirme, işçi sınıfının çıkarlarına ters düşmektedir.

Kamu kesimindeki büyük üretim kapasitesi ile yapılabilecek üretimin ihale yoluyla müteahhitlere veya başka fabrikalara aktarılması veya ithalat yoluyla karşılanması, kamu kaynaklarında büyük bir israfa yol açmakta ve ayrıca işsizliğe ve sendikasızlaşmaya neden olmaktadır. Bu uygulamalar biçimindeki özelleştirme, işçi sınıfının tüm çalışanların ve ülkemizin çıkarlarına ters düşmektedir.

Kamu işletmelerinde gerekli yatırımı yapmayarak ve çağdaş teknolojileri geliştirmeyerek, kamu kuruluşlarını çağdışı bırakan ve daha sonra bunları kapatmayı veya tasfiye etmeyi savunan bir özelleştirme anlayışı, ülkemizin ve tüm halkımızın çıkarlarına ters düşmektedir.

Kamu kurumlarının dışarıdan alacakları mallarda üretici diğer kamu kuruluşlarına öncelik tanınmaması veya engel olunmasıyla gerçekleştirilen özelleştirme, kamu kesiminde zaten kıt olan kaynakların israfı anlamına gelmektedir ve ülkemizin ve tüm halkımızın çıkarlarına ters düşmektedir.

Devlet çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarında gerçekleştirilen üretimde ve üretilen mal ve hizmetlerin fiyatlandırılmasında, "sosyal devlet" anlayışıyla hareket etmek zorundadır. Devletin bu amacını kenara koyarak, tek amacı kârını azamileştirmek olan bir işveren gibi hareket etmesi, dünyanın en adaletsiz gelir dağılımına sahip ülkelerden biri olan Türkiye'de bu sorunların daha da artıracaktır. Devletin kârını azamileştirmeyi ana amaç kabul eden bir patron gibi davranmaya başlaması biçimindeki bir özelleştirme, tüm çalışanların çıkarlarına ters düşmektedir.

Sosyal sigorta yerine özel sigortanın teşvik edilmesi, dar ve sabit gelirlielerin sorunlarını daha da artıracaktır. Devletin, "sosyal devlet" anlayışı çerçevesinde sosyal güvenliğin finansmanına katılması gereğini reddedilmesi ve özel sigortacılığa ağırlık kazandırılması biçimindeki bir özelleştirme, tüm çalışanların çıkarlarına ters düşmektedir.

Devlet "sosyal devlet" anlayışı çerçevesinde, tüm vatandaşlara parasız eğitim imkanı sağlama yükümlülüğünü üstlenmiştir. Bu yükümlülüğün reddedilerek, yalnızca parası olanların iyi bir eğitim görebilecekleri biçimde eğitimin özelleştirilmesi için harcanması, tüm halkımızın çıkarlarına ters düşmektedir.

Sosyal Sigortalar Kurumu sağlık tesislerine karşılıksız olarak el konulması ve bunların özel sektöre kiralanması biçimindeki bir özelleştirme uygulaması, tüm sigortalıların çıkarlarına ters düşmektedir.

Devletin ücretli çalışanları koruyacak biçimde müdahalelerde bulunması, kaçak işçiliği önlemesi, işçi sağlığı denetimlerini yapması, sendikal hakların özgürce kullanılmasını sağlaması, "sosyal devlet" anlayışının ve demokrasinin doğal bir sonucudur. Bu uygulamaların terkedilmesi biçimindeki bir özelleştirme tüm çalışanların çıkarlarına ters düşmektedir.

Kamu kurum ve kuruluşları, sermayeye kaynak aktarmanın aracı ve iktidardaki siyasi partilerin yandaşları için arpalık olarak kullanmamalıdır. Özellikle kamu iktisadi teşebbüsleri, işçilerin etkin yönetime katılması aracılığıyla, verimli bir biçimde yönetilmelidir. Özel sektörü teşvik etmek amacıyla özel sektör işletmelerinde devletin sahip olduğu azınlık hisseleri, gerçek değeri üzerinden satılabilir.

Bazı kamu iktisadi teşebbüslerinin üretiminin durdurulması veya kamu mülkiyetinden çıkarılması, demokratik bir biçimde kamuoyunda tartışıldıktan sonra, ülkemizin çıkarları açısından zorunlu görülürse, çalışanların bundan zarar görmemesi sağlanmalı ve bu sürece sendikalar aktif bir biçimde katılmalıdır. Ülkemiz açısından stratejik işkolları böyle bir özelleştirmenin bile kesinlikle kapsamı dışında tutulmalıdır.

Kamu açıklarını kapatmak veya borç ödemek gibi amaçlarla özelleştirmeye gidilmesinde, ülkemizin ve tüm çalışanların büyük zararı vardır.

Bugüne kadarki özelleştirme uygulamaları işçi çıkartmalarla ve kamu mallarının değerlerinin altında fiyatlarla satılması biçiminde ve sendikalarla hiçbir biçimde görüşme yapmaksızın gerçekleştirilmiştir. Ülkemizin tüm çalışanların ve işçi sınıfının çıkarları açısından, böyle bir uygulamayı onaylamak mümkün değildir.

TÜRK-İŞ, enflasyonun sebebi olarak kamu açıklarını kamu açıklarının sebebi olarak KİT'lerin zararını, KİT'lerin zararının sebebi olarak KİT'lerde çalışan işçilerin ücretlerini göstererek halkımızı sendikalı işçilere ve sendikalara karşı kışkırtmayı amaçlayan anlayış ve uygulamaları protesto etmektedir.

TÜRK-İŞ, bu ilkelerine ters düşen, diğer bir deyişle sendikalara, işçi sınıfına, tüm çalışanlara, halkımızı ve ülkemize zarar verecek, ülkemizin önemli sorunlarla karşı karşıya bulunduğu ve birlik ve beraberliğe her zaman- kinden fazla ihtiyaç duyduğumuz bir dönemde yeni bir huzursuzluk kaynağı oluş- turacak bir özelleştirme girişimi karşısında, sorumluluklarını meşru ve demok- ratik yollardan yerine getirecektir."

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu'nun Vizite Eylemi İle İlgili Bildirisi

7-8 Temmuz 1993 tarihlerinde toplanan TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, kamu kesimi toplu iş sözleşmeleri görüşmelerinde, 20 Temmuz'a kadar anlaşmaya varı- lamaması halinde yurt çapında eylemlere başlanılacağını kararlaştırmıştır.

Belirlenen tarihe kadar geçen sürede toplu iş sözleşmelerinde anlaşma sağla- namamış ve TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu; Başkanlar Kurulu kararı ışığında, haklı ve meşru talepler karşısında hükümetlerin vaadlerine rağmen sözünü tutmadığı ge- rekçesiyle bu yönde başlatılan meşru ve demokratik mücadelenin hedeflerini ve şeklini içeren bir bildiri hazırlamıştır.

Bildiride vizite eyleminin gerekçesi şu şekilde sıralanmıştır.

" TÜRK-İŞ temsil ettiği işçiler ve ailelerinin olduğu kadar, tüm çalışanların da huzuru, refahı ve mutluluğu için , meşru ve demokratik yollardan mücadele etmektedir.

TÜRK-İŞ, ülkemizin toplumsal ve siyasi istikrarın bozulması eğilimi göster- diği bir dönemde, ülkemizin bütünlüğünün ve halkımızın geleceğe güvenle bakabil- mesinin en önemli güvencesidir.

TÜRK-İŞ, ülkemizin karşı karşıya bulunduğu sorunların parlamenter demokrasi içinde çözülmesi gerektiğine inanmaktadır.

TÜRK-İŞ, bir ülkenin parlamenter demokrasinin en büyük güvencesinin güçlü bir sendikacılık hareketi olduğunun bilinciyle, sendikalara ve işçilere yönelik her saldırının, gerçekte parlamenter demokrasiye ve ülkemizin bütünlüğüne yapılmış bir saldırı olduğunu kamuoyuna bir defa daha duyurmaktadır.

TÜRK-İŞ'e bağlı sendikaların üyeleri, bu anlayış içinde, ülkemizin tüm çalışanların ve kendilerinin hak ve çıkarlarını korumak için, meşru ve demokratik yollardan mücadele edeceklerdir.

Meşru ve demokratik mücadelemizin beş ana hedefi vardır :

1) Tüm çalışanlar için iş güvencesinin sağlanması, geçerli bir nedene dayan- mayan işten çıkarmaların durdurulması..

2) Sendikaları yok etmede kullanılan taşeronlaşmanın önlenmesi,

3) Ülkemize, tüm çalışanlara ve işçilere zarar verecek, sosyal devlet anlayışını ortadan kaldıracak ve sendikaların katılımı olmaksızın gerçekleştirilecek bir özelleştirmenin durdurulması.

4) Ülkemizde çalışma hayatında hakim olan 12 Eylül kalıntılarının temizlenmesi, her yerde, herkese ve hemen demokrasi sağlanması ve tüm çalışanlara grevli ve toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkının ve siyasal faaliyette bulunma hakkının tanınması.

5) Günün şartlarında enflasyonun kayıplarını giderecek, ülkemizde bizim katkımızla artan milli gelirden bize de pay verilmesini sağlayacak ve gelir dağılımındaki olağanüstü büyük adaletsizliği azaltacak bir ücret zammının verilmesi.

TÜRK-İŞ, bu haklı ve meşru taleplerimizin yerine getirilmesi için gereken fedakarlıkları göstermiş, sorunları Hükümetle diyalog yoluyla masa başında çözme konusunda her türlü çabayı sarfetmiştir.

Ancak, verilen sözler yine tutulmamıştır.

Her zaman olduğu gibi, hak alabilmek için meşru ve demokratik yollardan mücadele etmekten başka çare bırakılmamıştır.

Uluslararası sermayenin sözcüsü ve beyni Uluslararası Para Fonu (IMF) ve Dünya Bankası, ücretlerimizin düşürülmesini istemektedir.

Türkiye'deki işveren örgütleri, ücretlerimizin çok fazla arttığından yakınmakta, sendikal hak ve özgürlüklerimizin daha da kısıtlanmasını talep etmektedir.

Bu şartlarda halkımızın da desteğini alacak meşru ve demokratik kitle eylemlerine derhal başvurmaktan başka yolumuz kalmamıştır.

Her il ve ilçedeki TÜRK-İŞ şubeleri ve şubelerin bulunmadığı yerlerde işyeri sendika temsilcilikleri arasında bir koordinasyon sağlanacak, meşru ve demokratik eylemlerimiz sırasında birlik ve beraberlik içinde hareket edilecektir.

Meşru ve demokratik eylemlerimiz sırasında, işyerlerimize ve çevreye en küçük bir zarar dahi verilmeyecektir. Bizim alınterimizin ürünü olan işyerlerimiz bizim için kutsaldır.

Meşru ve demokratik eylemlerimiz, işçi sınıfına yaraşır bir sendikal disiplin içinde gerçekleştirilecektir. Sendika yöneticileri veya sendika tarafından belirlenmiş görevliler dışında kimsenin talimatlarına uyulmayacaktır.

Meşru ve demokratik eylemlerimizde, siyasal görüşü ve etnik kökeni ne olursa olsun, tüm ücretlilerin sınıf kardeşliği anlayışıyla hareket edilecektir.

Meşru ve demokratik eylemlerimiz sırasında, yalnızca TÜRK-İŞ'in ve üye sendikalarımızın belirlediği sloganlar dile getirilecektir. Özellikle, ülkemizin ve işçi sınıfının birlik ve bütünlüğünü tehdit eden sloganlar kesinlikle kullanılmayacaktır.

Meşru ve demokratik eylemlerimiz sırasında aramıza sendika üyesi olmayan yabancılar kesinlikle alınmayacak, tüm eylemler sendikalarımızın yetkili görevlilerinin önderliğinde gerçekleştirilecektir.

Ekmek ve demokrasi mücadelemiz ancak geniş kamuoyunun desteğinin sağlanmasıyla başarıya ulaşabilir. Bu nedenle kendi televizyonumuz, radyomuz ve günlük gazetemiz oluncaya kadar, her sendika üyesi bir televizyon kanalı veya gazete gibi çalışacak, aldığımız ücretleri, çalışma şartlarımızı ve diğer isteklerimizi her fırsatta diğer çalışanlara anlatacaktır.

Haklı ve meşru mücadelemiz, haklarımızı alıncaya kadar, tam birlik ve beraberlik içinde devam edecektir."

TÜRK-İŞ Olağanüstü Başkanlar Kurulu Toplantısı (20 Temmuz 1993)

Toplu iş sözleşmelerinin çıkmaza girmesi nedeniyle ne yapılabileceğinin tesbiti amacıyla 20 Temmuz 1993 günü TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu Olağanüstü toplantıya çağırılmıştır.

Açış konuşmasını yapan Bayram MERAL başta iş güvencesi ve taşeronlaştırma konularının ayrıntılı bir şekilde görüşüleceğini ifade etmiş ve şunları söylemiştir.

" Hükümet tarafından memurlara, bizim ölçülerimize göre "yok" denecek kadar az bir ücret artışı sağlandı.

Yıllardır yoksulluk çemberi içinde bulunan memur çalışanlarımız bir kez daha mağdur edilmişlerdir.

TÜRK-İŞ olarak yapılan bu zamlar nedeniyle memur arkadaşlarımızın yaptıkları eylemlere katıldık, destek olduk.

Memurlara yapılan zam sırasında, Sayın devlet Bakanı ve Hükümet sözcüsünün açıklaması bizi son derece rahatsız etmiştir. Yıllardır işçilerin fazla ücret aldığını ima ederek, memurlara yapılan zamlarla kademeli olarak işçi ücretlerine ulaştırılacağını söylemesi, bütün toplu sözleşmelerdeki tikanıklığın sebebi olarak düşünülebilir.

Başlıbaşına sorunların kaynağı halinde olan özelleştirme de bizi son derece yakından ilgilendirmektedir. Bize gelen haberlerde, emekliliğini dolduracak veya doldurmaya yakın olan çalışanlar tesbit edilmekte ve re'sen emeklilerinin sağlanacağı ifade edilmektedir.

Bu durum karşısında, Sosyal Sigortalar Kurumu'nun durumu akla gelmektedir. Elbette emekliliğini dolduranlar emekli olacaklardır. Ama bugün emekli olan arkadaşlarımızın çektiği sıkıntılar ortadadır. SSK bu arkadaşlarımızın ücretlerini ödemekte sıkıntı çekmektedir. 14 Trilyonun üzerinde alacağı olan SSK. bu alacağını tahsil edememektedir.

Bu sıkıntının giderilebilmesi için SSK arsaları satışa çıkarılmaktadır. Bu, üzücü ve düşündürücüdür.

Yine bugün görüşeceğimiz konuların birisi de, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının yasa gereğince tesbit ettiği işkollarına göre işçi dağılımı durumudur.

Bu konuda açıklık getirmek istiyorum. İşkolları itibariyle karşımızdaki Konfederasyonlar, 30 bin üye aldık, 50 bin üye aldık demektedirler. Oysa Ocak ayındaki istatistik dikkate alındığında, Türk-İş'e üye sendikaların işçi sayısı toplamında 2 ila 3 bin kadar üye azalmıştır.

Ocak ayından sonraki bir Başkanlar Kurulu toplantımızda çok açık şekilde konuyu dile getirmiştik. "Ocak ayında aşılamayan barajlar için Temmuz ayına hazırlık yapılıyor, mutlaka bu barajlar bazı sendikalara aştırılacaktır" demiştik.

Bir iki örnek vermek istiyorum. Ocak ayı itibariyle gıda işkolunda 279 bin 191 işçi çalışmaktadır. O zaman Tekgıda-İş Sendikamızın üye sayısı 175 bin 429'dur. Bugün ise 179 bin 353'dür. Yani işçi artışı vardır. Karşımızdaki konfederasyonlar, "Tekgıda-İş Sendikası'ndan bu kadar üye aldık, TEKSİF Sendikası'ndan bu kadar üye aldık" açıklamalar yapmışlardır.

Ama bakıyoruz, Gıda-İş Sendikasının Ocak ayı itibariyle 23 bin 453 üyesi varmış, Temmuz ayı itibariyle 29 bin 875 üyeye sahip olmuş.

Tekgıda-İş Sendikamızın üyesi arttığını göre, bu sendika bu üyeleri nereden almıştır ? Özel sektörde de bu işler yapılmadığına göre bu üyeler nereden alınmıştır ?

TEKSİF Sendikamızla ilgili durum da bunun benzeridir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bir Konfederasyona karşı görevini yerine getirmiştir. Bunların hukuki yönleri araştırılacak ve sendikalarımız yapılması gerekeni yapacaktır.

Özelleştirmeye neresinden bakarsanız bakın, özünde sendikasızlaştırma yatmaktadır.

Toplu sözleşme görüşmelerimizin uzamasının nedenlerinden birisi de ILO'nun 158 sayılı sözleşmesine benzer madde hükmünün, yine Bakanlar Kurulunun iki defa karara bağladığı ve Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından teşkilatlara dağıtılmış olan 94 sayılı sözleşmedeki Taşeronlaşma ile ilgili durumdur.

TÜRK-İŞ olarak, taşeronlaşma ve iş güvencesiyle ilgili madde hükümleri konusunda çok hassas davranmaktayız.

Özelleştirmenin hemen arkasından işsizlik gelmektedir. Bugüne kadar işsizlik Sigortasını çıkaracağı vaadinde bulunan, hatta Çalışma Meclisi'ni toplayarak kısa sürede bunu hayata geçireceğini söyleyenler, o günden sonra İşsizlik Sigortası ile ilgili hiçbir çalışma yapmamışlardır.

Bugün binlerce işçimizin işsiz kalma tehlikesi karşısında, İşsizlik Sigortası'nın çıkarılmasını istiyor ve bekliyoruz.

Akşam Sayın Başbakanın bir kez daha ifade ettiği, " Özelleştirme yapılırken hiçbir işçinin burnu kanamayacak, mağdur edilmeyecek" şeklindeki sözünün de yaşama geçirilmesini istiyoruz.

Toplu sözleşmelerimizin bir kısmı grevin eşiğine gelmiş, bur kısmı tarafsız aracılara gitmiş ve anlaşma sağlanamamıştır. Grev noktasına gelen arkadaşlarımız grev kararlarını alacaklardır.

Yapılanlar ve yapmak istediklerimiz karara bağlanacaktır."

Başkanlar Kurulu; gündemdeki konularını değerlendirmiş, Yönetim Kurulu'nda meşru ve demokratik kitle eylemlerine ilişkin olarak hazırlanan bildirideki görüşleri benimsemiş ve bu çalışmaları sonucunda aldığı kararları aynı gün TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram MERAL'in yaptığı basın açıklamasıyla kamuoyuna duyurmuştur. Basın açıklamasının ardından Yönetim Kurulu'nda hazırlanan bildiri tüm teşkilata gönderilmiştir.

Toplu sözleşme görüşmeleri tıkanan 600 bin kamu işçisinin 22 Temmuz 1993 tarihi itibarıyla toplu viziteye çıkma kararının alındığı olağanüstü Başkanlar Kurulu kararları şöyledir :

"Sizlerin de yakından izlediğiniz gibi, toplu sözleşme görüşmeleri yedinci ayındadır. Yedi aydır beklentide olan üyelerimiz son derece ruhsal ve sinirsel bir ortama doğru itilmiştir. Bu nedenle Perşembe günü üyelerimizin büyük bir ihtimalle muayeneleri gerekmektedir.

Ayrıca, dün Başbakanlıkta yaptığımız toplantıda Sayın Bakanların yarın akşama kadar bizden süre istemesi Başkanlar Kurulumuzca uygun karşılanmıştır. Yarın akşama kadar toplu sözleşmeler sonuçlanır ve üyelerimizin ruhsal ve sinirsel durumları ortadan kalkar. Doktor muayenesinden geçmelerine gerek kalmaz.

Sabah da açıkladığım gibi, bazı sendikaların barajı aşmaları, Teşkilat Başkanlarımızın da ifade ettiği gibi uydurmadır, sahtedir gerçekte hiçbir ilgisi yoktur. Biz, Ocak ayından sonra yapılan bazı hazırlıkları görerek, Temmuz ayında bazı sendikalara baraj aştırılacağını düşünüyorduk. Başkanlar Kurulumuz, bu uydurma tesbitlerle baraj aştırılan sendikalarla ilgili hukuki girişimlerde bulunacaklardır.

En önemli sorunlardan birisi olarak kabul ettiğimiz özelleştirme, temsil ettiğimiz toplumu rahatsız etmektedir. Özelleştirme ile ilgili düşüncelerimiz bir rapor halinde kamuoyuna açıklanmıştır. Bizi ziyaret eden ve açık şekilde düşüncesini bildiren Sayın Başbakanımız, "Ben özelleştirmede TÜRK-İŞ'in görüşünü alacağım, oturup sizinle müzakere yapacağım" demiştir.

Bunun ne derece gerçek olduğu önümüzdeki günlerde belli olacaktır. Sayın Başbakan bu sözünü gerçekleştirmediği takdirde TÜRK-İŞ bu özelleştirmenin karşısında olacaktır. Bu, sendikasılaşmayı getirecektir ve Başkanlar Kurulumuz bunun bilincindedir.

Toplu sözleşmelerde iş güvencesi, taşeronlaşma ve iyileştirme taleplerimiz saklıdır. Sayın Başbakan veya Bakanların getireceği bu yoldaki teklif Koordinasyon Kurulumuzca görüşülecektir.

Sorun masabasında çözümlenmelidir. Ülkemizin huzura ihtiyacı vardır. Yıllardır TÜRK-İŞ, toplumun huzuru ve refahı için çalışmıştır. Bu düşüncemizi bugün de muhafaza ediyoruz."

22 Temmuz ve 30 Temmuz 1993 Toplu Vizite Eylemleri

20 Temmuz 1993 tarihli Olağanüstü Başkanlar Kurulunda alınan karar gereğince 22 Temmuz 1993 Perşembe günü yurt genelinde eylemler başlamıştır. Kamu kesiminde toplu sözleşme görüşmeleri süren işçilerin tamamına yakını toplu viziteye çıkmıştır. Başta İstanbul, Ankara, İzmir, Adana olmak üzere hemen hemen tüm illerde, işyerlerinden gruplar halinde ayrılarak toplu viziteye çıkan işçiler, özelleştirme ve taşeronlaşmanın durdurulmasını istemişlerdir.

Karayolları Genel Müdürlüğü ve Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü işyerlerinde çalışan işçilere hitaben YOL-İŞ Sendikası önünde bir konuşma yapan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram MERAL, "Biz hükümetten sadaka değil, emeğimizin hakkını, alinterimizin hakkını istiyoruz" şeklinde konuşmuştur.

MERAL, yedi aydır sonuçlandırılmayan toplu sözleşmelerin büyük sıkıntıları yarattığına değinerek amaçlarının sorun yaratmak olmadığını belirtmiş ve hükümeti sorumlu olmaya davet etmiştir.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram MERAL, yarın daha büyük kitlelerin meydanlarda toplanacağını ifade ederek, memurlara verilen zammın bu ayıbın bir ifadesi olduğunu belirtmiştir.

30 Temmuz 1993 günü yapılan toplu vizite eyleminde de toplu iş sözleşmelerinin uzaması protesto edilmiş ve Hükümetin işçilere karşı hasmahane tutumundan vazgeçmesi istenmiştir. Her iki vizite eyleminde de TÜRK-İŞ'e bağlı sendikalar büyük bir katılım göstermiş ve coşkulu bir şekilde haklarına sahip çıkmanın en güzel örneğini sergilemiştir.

21 Mayıs 1993 tarihinde toplanan Asgari Ücret Tespit Komisyon'u, yeni asgari ücreti belirleme ile ilgili teknik çalışmalarını 23 Temmuz 'da tamamlamıştır.

TÜRK-İŞ heyetine başkanlık eden TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Salih KILIÇ yeni asgari ücretin belirlenmesinden sonra bir açıklama yapmıştır. KILIÇ konuşmasında; yüzde 72'lik artışa rağmen asgari ücretin önümüzdeki dönemlerde aile ve kesintilerinin gözönünde bulundurularak belirlenmesi gerektiğini belirtmiştir.

Kamu Çalışanları Sendikaları ile Olan İlişkiler

. TMMOB'nın "Kamu Çalışanları ve Sendikalaşma Süreci" Konulu Paneli

Türkiye Mimar ve Mühendisler Odası Birliği tarafından Ankara'da 10 Temmuz 1993 tarihinde "Kamu Çalışanları ve Sendikalaşma Süreci" konulu bir panel düzenlenmiş ve toplantıya TÜRK-İŞ adına Genel Mali Sekreter Enver TOÇOĞLU katılmıştır. TOÇOĞLU panelde yaptığı konuşmada, TÜRK-İŞ 16.Genel Kurulu'nca alınan karar gereğince, memur sendikalarına destek vermenin, dayanışma ile TÜRK-İŞ ilkeleri doğrultusunda gerekli yasal koşulları yerine getirmenin ve TÜRK-İŞ içinde birleşmeye davet etmenin bir görev olduğunu belirtmiştir.

Bağlı olduğu yasa ne olursa olsun, tüm ücretlilerin çıkarlarının ortak sorunlarının benzer ve çözümlerinin bir olduğunu vurgulayan Enver TOÇOĞLU konuşmasında şunları söylemiştir :

" İşverenler, işçi ücretlerinin fazla artmasıyla memurlara ve sözleşmeli-lere daha fazla imkan tanıyamadıklarını ileri sürerek, bizi birbirimize düşürmek istemektedirler. Halbuki bizim ücretimizin artması, sizin ücretinizin artmasına da yol açacak, siz yeni mevziler kazanırsanız biz de sizi örnek göstererek ve sizlerle birlikte hareket ederek bu haklardan yararlanacağız.

Özelleştirme ile kamu kuruluşlarında büyük bir işsizlik yaşanacaktır. Bu konuda hükümeti etkilemeye ve uygulanacak politikalarda ücretlilerin zarar görmemesine çalışacağız."

. TÜRK-İŞ/Kamu Çalışanları Sendikaları Toplantısı

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu üyeleri ile kamu çalışanları sendikalarının temsilcileri 27 temmuz 1993 tarihinde TÜRK-İŞ Genel Merkezinde biraraya gelerek ortak bir toplantı yapmışlardır.

Geniş bir katılımın ilk defa gerçekleştiği bu ortak toplantıya istirak eden yirmibir kamu çalışan sendikası şunlardır : Yapı-Yol - Sen, Demiryol-Sen,

Tüm Haber-Sen, Tarım-Sen, Tüm Sağlık-Sen, Tüm Bel-Sen, Eğitim-Sen, Tüm Maliye-Sen, Ener-Sen, Eğitim-İş, Tüm Tak Sen, Or-Kam-Sen, Sosyal Hizmet Sen, Tüm Sosyal Sen, Emek-Sen, Maden-Sen, Asım-Sen, Kültür-Sen, Tüm Hava-Sen, Tüm Yargı-Sen, Genel Sağlık-İş.

Toplantının açış konuşmasını yapan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram MERAL; yıllardan beri Konfederasyonumuzun memur arkadaşlarımızın sorunlarını kendi sorunu olarak kabul ettiğini bütün sözcüklerinde "çalışanlar" ifadesini kullanmaya özen gösterdiğini belirtmiştir.

TÜRK-İŞ'in Türkiye'deki çalışma yaşamı ile ilgili sorunları uluslararası düzeyde gündeme getirdiğini, memur arkadaşlarımızın sorunlarını da açık şekilde ifade ettiğini belirten Genel Başkan Bayram MERAL, ulusal düzeyde de hükümetle olan her görüşmede memur arkadaşlarımızın sendikal örgütlenme hakkına sahip olma konusunun tarafımızdan dile getirildiğini söylemiştir.

Memurların, işçilerin, dolayısıyla nüfusun büyük bölümünün bugün büyük sıkıntı içinde olduğunu dikkati çeken Bayram MERAL, işçi ve memur kitlelerinin birbirinden uzak bırakılmasının kademeli olarak getirdiği sıkıntılara değinerek şunları söylemiştir.

"1971 yılında 12 Eylül muhtırasıyla Anayasa'da memur sendikalarının kaldırılmasına sessiz kalındı. O tarihte işverenler sistemli bir politika izlediler. İşveren Konfederasyonu Başkanı "şimdiye kadar işçiler güldü, bundan sonra da biz güleceğiz" dedi. 12 Eylül'den sonra işçi hak ve özgürlükleri hepimizin bildiği bir çerçeveye sokuldu, düşünen ama konuşamayan bir Türkiye yaratıldı. 1979 senesinde işveren sendikalarının genel kuruluna sunduğu raporunda "istekler" bölümündeki talepler 12 Eylül yönetimi tarafından %98'i hayata geçirildi. Tek geçmeyen madde kıdem tazminatını da kaldırılmasını istiyorlardı, bunu gerçekleştiremediler, fakat ona da tavan getirdiler. Yani önce memur sendikaları kaldırıldı, memurların hakları ellerinden alındı, sonra işçilerin hakları ellerinden alındı. Böylece sendikasızlaştırmanın yolları arandı ve düşünülen ama konuşamayan bir toplum oluşturuldu. O tarihten sonra konuşan Türkiye'nin yasaksız Türkiye'nin hayata geçirilmesinin yolları arandı.

Yasakların kaldırılması için hep birlikte mücadele ettik. Onun arkasından serbest toplu pazarlık düzeninin kurum ve kurallarının çalışabilmesi için Bahar Eylemleri geliştirdik. Bu eylemlerden işçiler arasında "sen şu siyasi görüşe sahipsin" ve "ben bu siyasi görüşe sahibim" düşüncesi bir tarafa bırakıldı, tam birlik ve bütünlük sağlandı. 1989-1991 yıllarında bir yetkilinin söylediği gibi "öyle eylem türleri geliştirdiniz ki yasalarda suç maddesi bulamıyoruz" dediği gibi eylemlerle mücadele verdik.

Memur arkadaşlarımıza son yapılan zamların üzücü ve daha ağır ifadeyle ayıp olduğunu söyledik. Çünkü devlet memurunu küstürürse, işçisini küstürürse çarkını kiminle çevirecektir ? Bu son derece yanlış, son derece sıkıntı veren bir politikadır. Ve Hükümet bunu yapmıştır.

Bugünkü Koalisyon Hükümetinin iki kanadının genel başkanları, bu salonda bizlerin, meydanlarda da hepimizin gözünün içine baka baka çok kapsamlı ve hepimize umut verici vaatlerde bulunmuşlardır. Bu vaatlerin gereği insan olmanın gereğidir. Çalışmanın şartları ve kuralları için vaatlerde bulundular. Ama ne yazık ki, bizde bir deyim vardır. "taş bitti yapı bitti" örneği seçim bitti güle güle dediler.

Üç kuruş az, beş kuruş fazla alınmış olması sorun değildir. Sorun Anayasa ve Yasalardan kaynaklanmaktadır.

Bunlar düzelir, memur arkadaşlarımıza serbest toplu pazarlık düzeni tanınırsa, inanıyorum ki, sıkıntılarının büyük bir bölümü giderilecektir.

Bu sıkıntıları nasıl gidereceğimizi birlikte görüşmek için bugün toplandık. Emekli Cemiyetinde yönetici olan arkadaşlarımızı da çağırdım. Onlarda da daha farklı sıkıntılar var.

Hükümet bütün gücüyle özelleştirmeyi birinci plana çıkarmıştır. Bunda büyük başarı sağlayacaklarına inanmıyorum. Çünkü özel sektörün mantığında kar zihniyeti vardır. Kar etmeyen bir KİT'i hiçbir zaman özel sektör almaz. Alırsa üzerine bir de kredi verirse alır. Yani pişir, tuzunu da at, ağzını yakmayacak şekilde ayarla, ondan sonra da önüne koy anlayışıyla alır". Bu sorunun arkasından taşeronlaşma gelmektedir. Bunun altında da sendikasıızlaştırma arzusu yatmaktadır. Biz bunları dikkatle izliyoruz. Özelleştirmeye ilgili hepimizin bir sorunu daha vardır. Sağlık-İş kolunda çalışan arkadaşlarımızın sağlık yasası ile çektikleri sıkıntıyı biliyoruz. Özelleştirmeye birlikte çok sayıda bir emeklilik konusu gündeme gelecektir. Bugün SSK. mevcut emeklilerin ücretlerini ödemekten acizdir. 14 trilyonun üzerinde SSK'nın alacağı var, bunları toplayamıyor, alamıyor, acıdır ve üzücüdür, arsalarını satıp kuruma kaynak arıyorlar.

Sağlık paketinin içinde SSK'nın hastanelerinin özelleştirilmesi de söz konusuydu. Zamanın müsteşar muavinine sordum. "Silahlı Kuvvetlere ait hastaneleri de özelleştirecekmisiniz, bu konuda programınız var mı ? dedim. "yok dedi" Tabii kapısından içeri giremezsiniz, "Üniversite hastaneleri ile ilgili politikanız var mı " diye sordum. Ona da aynı cevabı verdi. Bu tarafta nasıl olsa Hükümetin beş kuruş katkısı olmayan sahipsiz SSK hastaneleri var, onları kapsama alıyorlar.

Sorunlar bir sosyal patlamaya doğru gidiyor. Sosyal patlama hepimize yansıyan bir olaydır. Bu patlamalara meydan vermemek için önceden ne yapmamız gerektiğini birlikte kararlaştıracacağız. Biz hiçbir zaman ülke sorunlarını kendi sorunlarımızdan ayırmadık. TÜRK-İŞ hiçbir zaman sorumluluktan kaçmadı, sorunların çözümü için yollar aradı. Bizim birlikteliğimiz ülkemize huzur getirecektir. Halkımıza huzur getirecektir".

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu üyeleri ile memur sendikaları temsilcileri arasında yapılan bu toplantıdan sonra alınan kararlar Genel Başkan Bayram MERAL tarafından yapılan basın açıklamasıyla kamuoyuna duyurulmuştur.

Basın açıklamasında; işçi memurların ortak sorunlarının olduğuna ve memurlar için grevli toplu sözleşmeli yasaların düzenlenmesini istediklerine dikkati çeken Bayram MERAL, bunun için Anayasa, yasalar ve çalışma yaşamını ilgilendiren yasalarda değişiklik yapılması gerektiğini ifade etmiştir. Bu şekilde işçi-memur ayırımının ortadan kalkacağını belirten Bayram MERAL, yasalarda bütünlük sağlabilmenin yollarının arandığı bu toplantıda memurları da yakından ilgilendiren özelleştirme ile ilgili olarak gerektiğinde ortak tavır alınacağını ifade etmiş ve şunları söylemiştir.

"Özelleştirme işsizliği arttıracaksa, birkaç tané holdingi zenginleştirecekse ortak tavır koyacağız. Bunu önlemeye çalışacağız.

İşsizliği aza indirici, ülke yararına gelişen bazı programlar varsa elbetteki buna katkıda bulunuruz. Ama tam tersi, KİT'leri bazı holdinglerin eline geçirip işsizler ordusuna yeni işsizler katılacaksa ona karşı da ortak bir tavır alacağız. O hareketi önlemek için gereken ne ise onu yapacağız."

TÜRK-İŞ'ten Kamu Çalışanları Sendikalarına Gönderilen Yazı

TÜRK-İŞ, kamu çalışanlarının sendikalaşma ve grevli toplu pazarlık hakkına kavuşma mücadelesine basından beri destek olmuştur ve olmaya devam etmektedir.

Konfederasyonumuz, 1994 Yılında Uluslararası Çalışma Örgütü'nün Uluslararası Çalışma Konferansı'na sunulacak Sözleşmelerin ve Tavsiye Kararlarının Uygulanması Konusunda Uzmanlar Komitesi'nin Raporu'nda esas teşkil edecek bilgi ve belgeleri Komite'ye iletme hazırlığının bir parçası olarak, kamu çalışanlarına 25.6.1993 ve 23.8.1993 tarihlerinde birer mektup göndermiştir. Bu mektupta, Türkiye'de çalışan tüm ücretlileri Uluslararası Çalışma Örgütü'nde yalnızca TÜRK-İŞ'in temsil etme yetkisinin bulunduğu değinilerek, kamu ücretli çalışanları sendikalarının kurulması ve faaliyetleri sırasında karşı karşıya kaldıkları sorunların, ILO'ya bildirilmek üzere, TÜRK-İŞ'e iletilmesi istenmiştir.

TÜRK-İŞ 41. Kuruluş Yıldönümü

TÜRK-İŞ'in 31 Temmuz 1993 tarihinde 41.yasını doldurması nedeniyle Yönetim Kurulu'na bir bildiri yayınlanmış ve Konfederasyonumuzun, kuruluşundan bu yana, ülkenin ekonomik ve sosyal gelişmesine katkıda bulunmasının yanı sıra, demokratik parlamenter rejimin yılmaz savunucusu olarak görev yaptığı ifade edilmiştir.

41.Kuruluş yıldönümü nedeniyle yayınlanan bildiri şu şekildedir.

"TÜRK-İŞ, 41 yıllık yaşamı süresince, sadece hür sendikacılık, işçi hak ve özgürlükleri için değil, toplumun tüm kesimlerini kucaklayacak politikalar ile temel insan hak ve özgürlüklerinin savunuculuğunu yapmış, ülkemizin en karışık dönemlerinde tahrikleri elinin tersiyle iterek, parlamenter demokrasiye sahip çıkmış anarşi ve terör karşısında daima devletten yana ağırlığını koymuştur.

Atatürk'ün "Yurtta Sulh, Cihanda Sulh" parolasını kendi karakteri olarak benimseyen Konfederasyonumuz, laik Cumhuriyet ilkesine, demokratik parlamenter rejime karşı girişilen her türlü saldırı karşısında bütün varlığı ile karşı koymuş, diğer yandan da ülkenin ekonomik ve sosyal gelişmesine elinden gelen her türlü katkıyı esirgememiştir.

Geride kalan 41 yıl içinde zaman zaman saldırılara uğrayan, terör odaklarının işçileri sıkçağa dökme çabaları karşısında sorumluluğunun gereği olarak soğukkanlılığını kaybetmeyen TÜRK-İŞ, bugün de halkımızın güveni ve umudu olarak işleylerini yerine getirmektedir.

Ülke sorunlarını işçi sorunlarından soyutlamayan Konfederasyonumuzun ülkenin bugünkü şartları içinde tüm çalışan kesimler için verdiği demokratik mücadele, ekonomik politikalarını sadece işçi, memur ve emekli gibi dar ve sabit gelirli kitleler üzerine kuranlara karşı elbette sürecektir. Bu TÜRK-İŞ'in temel görevidir.

1,5 Milyon lira net aylıkla bir ay gçinmeye mahkum edilen onbinlerce insanın yaşadığı bir ülkede, fedakarlığın sadece bu kesimlerden beklenemeyeceğini, çalışanların fedakarlık edecek gücünün kalmadığını daima savunan TÜRK-İŞ, vergi kaçaklarının önlenmesi, çok kazananlardan çok vergi alınmasını istemekte, tüm çalışanların insanca yaşayacak bir ücret düzeyine ulaşabilmesinin uğraşını vermektedir.

Kamu kesiminde sürdürülen ve Hükümetin çalışanlara karşı izlediği olumsuz tavıra, demokratik eylemlerle cevap veren TÜRK-İŞ bir yandan 1-2 milyon liralık zammı çalışanlara çok görüp, katsayı ile aylıklar 16 Milyon liralık zammı çalışanlara çok görüp, katsayı ile aylıkları 16 milyon lira artarak, 48 milyona çıkan milletvekillerimizin ve hükümeti Yönetenlerin hangi fedakarlığı yaptıklarının sorusuna da yanıt beklemektedir.

Sayın Başbakan, "şimdi ben devletten ne bekliyorum sorusunun değil, ben devlete ne verebilirim sorusunun sorulması gerekir" demiştir. Oysa, bu devlet için alınterini ve üretim gücünü veren çalışanlar bir yanda, vergisini ödemeyen, astronomik aylıklarla görev yapıp yurt sorunları karşısında yeterli duyarlılığı göstermeyen insanların, vurguncu hayali ihracatçı, devleti soyarak köşe dönenlerin öbür yandan olduğu bir tablo yaşanmaktadır.

Özelleştirme ile işsizlik ordusuna yenileri katılacaktır.

Memur perişan durumdadır.

İşçiler ağır geçim şartları altında ezilmektedir.

Emekli dul yetim ve malûller sefalet çizgisinin altına düşmüş, ücretlerini bile alamamaktadır.

Bütün bu insanlardan daha fazla fedakarlıkta bulunmalarını isteyerek ikibinli yıllara refah içinde bir Türkiye taşıyacaklarını söyleyenler hayal içindedirler.

TÜRK-İŞ olarak, 41 yıllık deneyimimizin sonucu, insanları sokağa dökecek ekonomik politikaların başarılı olamayacağını hatırlatmayı görev sayıyor, tüm ulusumuza engin sevgi ve saygılar sunuyoruz."

TÜRK-İŞ Olağanüstü Başkanlar Kurulu Toplantısı (10 Ağustos 1993)

Kamu kesimi toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde uzun bir süreden beri yaşanan tikanıklık nedeniyle TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, 10 Ağustos 1993 tarihinde olağanüstü toplanmıştır.

Başkanlar Kurulu'nun açış konuşmasını yapan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram MERAL; bir bölümü 1 Ocak'tan itibaren, büyük bir bölümü de 1 Mart'tan itibaren devam eden toplu sözleşme görüşmelerinin bugüne kadar sonuçlanmadığını belirtmiş ve Hükümetin kamuoyuna yanıltıcı rakamlar verdiğini hatırlatmıştır.

Bayram MERAL, açış konuşmasında; toplu iş sözleşmeleri ile ilgili olarak Başbakan ve Bakan düzeyinde yapılan görüşmelerdeki gelişmeler hakkında ayrıntılı bilgiler vermiştir. Hükümetten kamuoyuna aktarılan yanıltıcı bilgiler hakkında açıklamalar yapan Bayram MERAL şunları söylemiştir.

Sayın Başbakan işçi ücretleriyle ilgili yanlış bilgilendiriliyor. Konut'ta yaptığımız toplantıda, bir Müsteşarımız Köy Hizmetlerinin adını vererek burada 41 milyon lira ücret alan işçinin olduğunu söyledi. O zaman ifade ettim, birkez daha söylüyorum. O Genel Müdürlükte veya başka bir kamu işyerinde 41 milyon lira ücret alan işçi varsa, TÜRK-İŞ başkanlığından hemen ayrılmalı huzurunuzda taahhüt ediyorum.

Bu sözlerini kamufle edebilmek için, bir gazetemize şişirilmiş rakamlarla TÜRK-İŞ'in istediği, Hükümetin verdiği ve buna rağmen kabul etmediğimiz bir cetvel çıkarıldı. Ben o konuyla ilgili düşüncemi söyledim, eksik olmasın basınımız da dün buna gereken ilgiyi gösterdi ve yayınladı. Hükümetin "Verdim" dediği bu rakamların iki milyon lira eksikine toplu sözleşmeyi imzalamaya hazırız.

Basınımıza Hükümetten bir yanlış bilgi daha aktarılıyor. Deniyor ki; 400 trilyon lira olan bütçenin 100 trilyonunu işçilere veriyoruz. 1993 yılı bütçesi 397 trilyon lira. Bütçeden ücret alan memur ve işçi sayısı 1 milyon 825 bin. Bütçeden aldıkları pay 142 trilyon. Yani bütçenin yüzde 35'i. Bu oran, vergi dönüşü dikkate alındığında bütçeden alınan pay 90 trilyon. Bu, işçi ve memurun payı olup bütçedeki yeri yüzde 22'dir.

İşçi ve memurun bütçeden 1979 senesinde aldığı pay yüzde 35, bugün de yüzde 35, bugün de yüzde 35'dir. Bir artış yok.

Yine bir konuyu Hükümetimiz açıkladı. "Efendim biz memurdan kestik, işçiden de kesiyoruz. Köylüye, işsize, dar gelirli kitleye bunu aktaracağım" diyor.

Bu pek inandırıcı değil, bugüne kadar da olmadı. Şu anda Devletin iç borcu 250 trilyon. Dış borcu 56 milyar Dolar. Devlet bize vermek istemediği parayı yapsa yapsa bu borçların faizlerinde kullanabilir. Yatırıma dönüştürüleceğinden ciddi kuşklarımız vardır.

Hükümetimiz bir konuyu daha gözden uzak tutmasın. Eğer bütçenin düzeltilmesini istiyorsa, sıkıntıların aza indirilmesini istiyorsa, vergi kaçırانların önüne geçmesi lazım. Bugün sermaye kesimi yüzde 15, işçi kesimi yüzde 35 vergi vermektedir. Bu adaletsizlik de ortadan kaldırılmalıdır.

Sayın Başbakan bizi aramasaydı, TÜRK-İŞ'e karşı son düşüncelerini açıklamaydı konuşma üslubum ve yaptığım hazırlık başka türlü olacaktı. Sayın Başbakanımızın sorunu olumlu yöne götürmek istediğini, TÜRK-İŞ'in hükmi şahsiyetine her zaman saygı duyduğunu, konuşmaların yanlış değerlendirildiğini ve yanlış anlamaya yol açabileceğini söylediği için biz de olumlu bir gelişmeyi engellemek düşüncesindeyiz. Bu temsil ettiğimiz kitlenin hak ve menfaatlerinden feragat etmek demek değildir.

TÜRK-İŞ 41 yıllık onurlu mazisinde daima sorun yaratma yerine sorunları çözüme yollarını aramıştır. Çünkü TÜRK-İŞ, yalnız temsil ettiği toplumu değil, memurunu, emeklisini, yetimini ve kısaca dar ve sabit gelirli kesimlerin haklarını savunmuştur ve bundan sonra da savunmaya devam edecektir.

Şu anda sendikalarımızın bir bölümü, grev kararlarını almış ve TÜRK-İŞ'e bildirmiştir. Bir veya iki sendikamız da bugün veya yarın grev kararlarını alacaktır. 400 bin kişiye yakın işçimiz greve hazırdır.

Kamu Koordinasyon Kurulumuzun bir önerisi olmuştu. Bütün merkez sendikalarımızın yöneticilerinin, profesyonel sendika şube yöneticilerimizin katılacağı genişletilmiş bir toplantı yapılması görüşü benimsenmişti. Bunu da Başkanlar Kurulumuzda değerlendireceğiz.

Sayın Başbakanımızın bize ilettiği durumu da değerlendireceğiz. Bu değerlendirmeler sonucu, alınacak kararlar harfiyen hayata geçirilecektir.

Sayın Başbakanımızın atacağı adımın ne olacağı konusunda Başkanlar Kurulumuzca değerlendirilecek yeni bilgiler ve gelişmeler sayesinde alacağımız kararlar hayata geçirilecektir.

TÜRK-İŞ, tarihinde böyle çok zor dönemlere muhatap olmuştur. Ama bu dönemde farklı bir yapı vardır. Enflasyonun yıl sonuna kadar yüzde 100'lere varması beklenen bir dönemde talep ettiğimiz zamların yeterli olmadığını biz de biliyoruz. Zaman zaman Sayın Başbakan da söylemektedir.

Çok hasas bir dönem yaşamaktayız. Terör olayları hepimizi düşündürmektedir. Ne olursa olsun, akan kan bizim evlatlarımızın kanıdır. Umuyoruz bu anlamsızca, insanların birbirini öldürmelerine son verilir, bundan hepimiz mutlu oluruz.

TÜRK-İŞ bunların hepsini düşünen ve bu düşünce istikametinde kararlar alacak bir kuruluştur. Bugün de bunları düşünecek ve sonuçta Başkanlar Kurulumuzun alacağı kararlar uygulamaya konulacaktır".

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, olağanüstü toplantısını aynı gün tamamlamış ve kamu kesiminde bitirilemeyen toplu sözleşmeler nedeniyle 400 bin işçinin 25 Ağustos'ta greve çıkmasını kararlaştırmıştır.

Başkanlar Kurulu'nun aldığı kararlar, aynı gün TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram MERAL tarafından yapılan basın toplantısıyla kamuoyuna duyurulmuştur. Bayram MERAL konuşmasında, bugün % 71.1 olan enflasyonun yıl sonuna kadar %100'lere ulaşabileceğini hatırlatmış ve Başkanlar Kurulunun Sayın Başbakanın sorunun çözümü için bir adım daha atacağını söylemesini olumlu bir gelişme olarak değerlendirmiştir.

İşçi ücretlerinin yükselmesiyle işçinin eline daha çok para geçmeyeceği ve vergi diliminin artması ile bugün % 35'lerde olan kesintinin %45'lere yükseleceğini ifade eden Bayram MERAL, Başkanlar Kurulu'nun almış olduğu kararları şu şekilde açıklamıştır.

"1- Bu ayın 14'ünde merkez yönetim kurulu üyeleri ve şube başkanlarının katılımı ile Selim Sırrı Tercan Spor salonunda bir toplantı yapılacaktır. Salon tutulmuştur.

2- Ayın 25'inde 400 bin civarında işçi greve çıkacaktır. Grev yasağı kapsamında olan diğer arkadaşlarımız üretimden gelen gücünü kullanarak greve çıkan arkadaşlarımıza destek olacaktır.

Grevler başladıktan sonra, Türkiye'nin her tarafından gelecek işçilerle geniş katılımlı bir açık hava toplantısı yapılması kararlaştırılmıştır.

Başkanlar Kurulunun bu kararları alması, bizim de kapıları kapattığımız anlamına gelmemektedir. TÜRK-İŞ, sorunu çözmek için her zaman görüşmelere açıktır.

Her zaman söylüyorum, TÜRK-İŞ, yalnız temsil ettiği kesimin değil, memur, emekli dul ve yetim, köylü, küçük esnaf gibi dar ve sabit gelirli kesimlerin de sorunlarını kendi sorunu olarak kabul etmektedir."

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram MERAL'in Başbakan ÇİLLER'in TV.
Konuşmasına Cevabı

Başbakan ÇİLLER, 10 Ağustos 1993 akşamında, tüm televizyon kanallarında "Ulusa Sesleniş" adı altında bir konuşma yapmıştır. Halkın kendisi olan işçiyi halka şikayet eden bu konuşma, TÜRK-İŞ'te sert bir tepki yaratmıştır.

ÇİLLER'in TV konuşması vatandaşlar tarafından da tepkiyle karşılanmıştır.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram MERAL, Başbakan ÇİLLER'in bu konuşmasına gösterdiği sert tepkiyi, 11 Ağustos 1993 günü düzenlediği basın toplantısıyla açıklamıştır.

TÜRK-İŞ olarak her zaman sorunun masa başında çözümlenmesinden yana olduğumuzu belirten Genel Başkan Bayram MERAL, olumlu yaklaşımımıza rağmen Sayın Başbakan'ın beklenmedik bir şekilde bütün televizyon kanallarında TÜRK-İŞ'i halka şikayet etmesini sert bir şekilde eleştirmiş ve şunları söylemiştir.

"Hükümet işbaşına geldikten bugüne kadar, ülkede birçok sorun varken, bu sorunların asıl nedeni sanki işçi sınıfıymış gibi her vesileyle bir ücret konusu dile getirilmiştir.

Bu ülkeye büyük hizmet etmiş olan, ülkenin kalkınmasında, ekonomisinde büyük katkısı olan kuruluşların bir çoğu, bunların başında Sümerbank'tır. "Özelleştirdim, özelleştiriyorum" dediklerinden işçiler son derece tedirgindir, huzursuzdur, fabrikaların yeri değiştirilecek söylentileri ordaki arkadaşlarımızı son derece rahatsız etmiştir.

Emekliye ayrılan arkadaşlarımız kıdem tazminatlarını alamamaktadır. Topu sözleşmesi sonuçlanan işyerlerinde sözleşme farkları alınmamıştır.

Belediyelerde çalışan arkadaşlarımız sıkıntıdadır. Kömür havzalarında özelleştirme adı altında sıkıntı aynı durumdadır.

Sayın Başbakan açıklamasında, kamuoyuna yanıltıcı ve eksiksiz bilgiler sundu. Özelleştirme adı altında yapacağı her şey, Rahmetli eski Cumhurbaşkanı-mızın Başbakanlık döneminde olduğu gibi başarılı olamayacaktır. Olduğunu kabul etsek, yarasa yarasa 250 trilyon iç borcun faizine, 50 milyar Dolar dış borcun faizine yetecektir.

Bugün ülkenin borç tablosu budur ve bu borçlar işçiye hak vermek için yapılmamıştır. Sayın Başbakan bu borçlanmanın neden yapıldığını da açıklamalıydı.

Sanki işçi ücretleri hazineyi batırmış.

1 Ocak'tan başlayan toplu sözleşmeler var. Bu sözleşmeler kapsamına halen 1 milyon 450 bin lira alan asgari ücretli işçiler var. 650 bin lira iyileştirmeyi de koyduğunuz takdirde iki milyon 100 bin liraya gelir. Sayın Başbakanın verdiği yüzde 35'i de koyarsak iki milyon 800 bin liradır. Bunun bir milyon lirası kesilirse, işçinin eline 1 milyon 800 bin lira geçecektir. Merak ediyorum, hazineyi acaba bu ücretler mi batırdı? Bu noktaya ekonomiyi bu ücretler mi getirdi?

Bunun üzerinde 3,5 milyon lira ücret alanlar vardır. Akaryakıtta yüzde 8-18 oranında zam yapılmıştır. Bu demek, A'dan Z'ye herşeye zam gelmesi demektir. Bunun işçiye yansması yüzde 10'dur. Daha işçinin cebine 1 kuruş girmeden bu yapılan zamlarla yüzde 10'u çıkmıştır. Bu daha devam edecektir.

Sayın Başbakan açıklamasında, polis memurlarını, öğretmenleri ve benzeri kesimlerle işçiyi mukayese etti.

SSK'nın bugün 16 trilyona yaklaşan alacağı var. Emekli arkadaşlarımızın durumundan Sayın Başbakan hiç bahsetmedi. Ama bugün 1 milyon 400 bin lira, 2 Milyon ikiyüz bin lira, iki milyon 600 bin lira arasında ücret almaktadırlar.

Araştırmalarımıza göre 4 kişilik bir ailenin mutfak masrafı bu zamlardan son üç milyona çıkacaktır. Bir gecekondunun kirası, 1,5 milyon liradır. Sayın Başbakan kamuoyuna bunları niye açıklamamaktadır ?

Sayın Başbakan iki kuruluşu örnek olarak gösterdi. "İşçiye ücret mi verseem, yoksa yol mu yapsam" dedi. Sayın Başbakana bir konuyu daha sormak istiyorum. Köy Hizmetlerine Başbakan olduktan sonra ne kadar işçi aldı ? Bunu, işin gereği için mi aldı, yoksa politik nedenlerle mi aldı? Politik nedenlerle işçi alacaksın, işçi maliyeti yükselecek, bunun sorumluluğunu çalışanlara, sendikalara yükseleceksin. Bu son derece yanlıştır.

Sözleşme kapsamındaki işyerlerimizin pekçoğunda üretim yapılmaktadır, Petrol Tekel, TEK işçileri gibi birçok işkolunda ülke ekonomisine katkıda bulunulmakta, kâr sağlanmaktadır. Sayın Başbakan açıklamasında bunlardan da söz etmedi.

Başbakanın bize son verdiği iyileştirmeyi de koyarsak, yüzde 36 ile yüzde 28'i ortalaması yüzde 58.4'dür.

Sayın Başbakana göre, hazineyi işçi ücretleri zarara sokmuştur.

Her puan 750 milyon lira tutmaktadır. Dört puanda arada 6 puan. Üçbuçuk trilyon eder. 500 milyon da üzerine koyalım 4 trilyon yapar, aradaki fark. Bunun net ele geçeni 2 trilyondur.

Sayın Başbakan çok açık şeklide 100 trilyon lira işçiye verdiğinden söz'ediyor. Bunun gerçek olduğunu kabul etsek, bunun yüzde 55'i vergi, SSK. primi, Konut Edinme Fonu, Tasarruf Teşvik Fonu olarak geri dönmektedir. İşçinin cebine bunun yüzde 45'i girmektedir.

Gönül ister ki, Sayın Başbakan dünkü açıklamasında; vergi kaçakçılarını, batık kredileri, nüfuz suistimali yaparak zengin olanları, vergi kaçırانları, hazineyi soyanları da açıklasın. İşçinin iki trilyonu hazineyi iflas ettirmiyor.

Sayın Başbakan acaba gerçekten vergi kaçakçılarının üzerine gidecek midir? Batık kredilerin üzerine gidecek midir? Kamu bankalarını soyanların üzerine gidecek midir? Bunlarla ilgili hiçbir açıklama yapmamıştır, bu konuda düşüncesi nedir merak ediyorum. Halkımıza bunları neden şikayet etmiyor?

1 Milyon 800 bin lira ücret 30 gün çalışan işçiye halka şikayet ediyor da trilyonları vuran insanları neden şikayet etmiyor ?

Vergi faizlerini af'edip hazineyi zarara sokan, SSK prim faizlerini af'edenleri, yüzüstüleri bugüne kadar kamuoyuna açıklamadı, bu politikalarla kaç trilyon af'edildi ve yok'edildi bunu da açıklamadı.

Özelleştirmede ne yaparsa yapsın, Sayın Başbakanımız istediği sonucu elde edemeyecektir. Temenni etmemekle birlikte, gönlümüzün halkımızın mutluluğu için başarılı olmasını istemesiyle birlikte yolun ucunu böyle görmüyoruz.

Sayın Başbakan ve Hükümet, başarısızlığına, kusuruna ortak aramaktadır. O da Türk-İş olmaktadır. "Efendim ben herşeyi hazırladım. Köylüye hizmet verecektim, memura daha imkan sağlayacaktım, esnafa kredi verecektim, verecektim... Ama işçi benden aldı da onun için yapamadım". İşte amaç budur değerli arkadaşlarım.

TÜRK-İŞ ve işçi sınıfı her zaman özveriye hazırdır. Eğer bizim özverimiz karşılığında Sayın Başbakanımız işsizlere iş bulacaksa, biz her türlü özveriye hazırız. İşsizlere ne zaman iş bulacaktır, hangi yörelere yatırım yapacaktır, bir tarafta özelleştirmeden bahsediyor bir taraftan doğu ve güneydoğuya hazineden yatırım planları yapmaktadır. Bunlar birbirine tersdir.

Eğer işsize iş bulacaksa, TÜRK-İŞ ve işçi sınıfı her türlü özveriye hazırdır, gününü, saatini belirtsin istiyoruz.

Eğer bizim yapacağımız fedakarlıkla memurlara yeni imkanlar sağlanacaksa her türlü fedakarlığa hazırız.

Yine, çok mağdur durumda olan emekli arkadaşlarımıza bizim yapacağımız fedakarlıkla bir imkan sağlanacaksa, buna da hazırız.

Eğer bizim fedakarlığımızla köylümüze hizmet götürülecek ve sorunları çözülecekse buna da hazırız.

Yine bizim yapacağımız fedakarlıkla esnafı kalkındıracaksa, küçük esnafa yeni imkanlar sağlayacaksa buna da hazırız.

Bunun karşılığında TÜRK-İŞ olarak biz de birsey istiyoruz.

Dünkü açıklamasında yapmak istediği ve sanki bizim mani olduğumuz hizmetlerden söz etmişti. Şimdi biz de soruyoruz. Bu hizmetleri ne zaman yapacaktır ? Eğer Sayın Başbakan "Ben köylüye şu süre içinde şu hizmeti yapıyorum" derse, " Ben küçük esnafa bu süre içinde bu krediyi veriyorum" derse (ki, bugünkü mevzuata göre küçük esnafın kredi alma şansı yok). "Ben memura şu süre içersinde bu imkanı sağlayacağım" derse, "Ben emekliye bu imkanı şu süre içinde sağlıyorum" derse, bizden beklediği fedakarlık neyse ona hazırız.

TÜRK-İŞ'in tarihinde sorun yaratmak yoktur. TÜRK-İŞ halkının sorununu kendi sorunu kabul etmiştir. Ülkenin bütünlüğü ve halkının mutluluğu için her zaman çalışmıştır. Bundan sonra görevi yine bu olacaktır.

Eğer Sayın Başbakan bunların cevabını vermiyor, bizi halka şikayete devam ediyorsa, önümüzdeki günlerdeki gelişmelerde bunun faturasını işçi sınıfına ve bize çıkaramaz.

Sayın Başbakana düşen bir görev vardır. İşçimizi, memurumuzu ve halkımızı sıkıntıya sokmadan, bu görev için halkı halka düşürmeyen, insanları birbirine sevdiren, insanları kaynaştıran, ülkede huzurun kuralları neyse düşünen, barlığın ve bütünlüğün temelini atan insanları göreve çağırmasıdır".

TÜRK-İŞ'in 'Taşeron İşçilerinin Belirlenmesine' İlişkin Genelgesi

TÜRK-İŞ, 6 Eylül 1993 tarihinde üyesi bulunan 32 sendikaya bir genelge göndererek, hükümet ile 11 Ağustos 1993'te imzalanan toplu iş sözleşmelerinde yer alan " İş Güvencesi ve Taşeronlaştırma" ile ilgili maddenin kamu işyerlerinde uygulanıp uygulanmadığını ve taşeron olarak çalıştırılan işçilerin belirlenmesini istemiştir. Söz konusu genelgede, 88/13168 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ve ILO'nun 94 sayılı sözleşmesine dayanılarak hükümet ile 11 Ağustos'ta imzalanan toplu iş sözleşmelerine "İhaleli İşlerde Çalışan İşçiler" başlıklı bir madde konulduğu belirtilmiştir. Toplu iş sözleşmelerine konulan bu madde ile, sendikaların 94 sayılı ILO sözleşmesinin uygulanmasında, ihale ile yapılan işlerde çalışan işçilerin sendika üyesi olmasalar bile, uyuşmazlıkta taraf olma hakkı kazandığı vurgulanmış ve "Toplu İş Sözleşmenize konulan bu madde, yalnızca asıl işverenin işyerinde ihaleyle iş almış taşeronları kapsamaktadır"denilmiştir.

Taşeronlaştırma ile ilgili olarak sendikalara gönderilen bu genelge, hükümetle imzalanan toplu iş sözleşmelerine konulan " İhaleli İşlerde Çalışan İşçiler" başlıklı maddenin kamu işyerlerinde uygulanıp uygulanmadığının denetlmesini amaçlamaktadır.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu'nun ANAP Genel Başkanı Mesut YILMAZ'ı Ziyareti

Genel Başkan Bayram MERAL başkanlığındaki TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, ANAP Genel Başkanı Mesut YILMAZ'ı parti kongresi sonrasında kutlamak amacıyla ziyaret etmiştir.

20 Eylül 1993 tarihinde gerçekleşen görüşme öncesinde bir konuşma yapan Mesut YILMAZ; seçimler öncesinde diğer siyasi liderler gibi kendisinin TÜRK-İŞ'e büyük vaatlerde bulunmadığını belirtmiş ve Konfederasyonumuzdan, iktidar partilerinin daha önce hangi vaatlerde bulunduğunu ve bunların hangilerinin gerçekleştiğinin dökümünü yaparak kamuoyuna açıklamasını istemiştir. İktidar partilerinin taahhütlerinin teşhiri konusunda TÜRK-İŞ'e her türlü yardıma bulunmaya hazır olduklarını kaydeden Mesut YILMAZ şunları söylemiştir.

"Biz yerel seçimler dolayısıyla hükümetle siyasi hesaplaşmaya gireceğiz. Bu konuda TÜRK-İŞ'in taraf olmasını istemiyoruz. Ancak, objektif bir değerlendirilmeyi herhangi bir parti mülahazası taşımadan kamuoyuna duyurmasını istiyoruz."

Parti olarak TÜRK-İŞ ile mümkün olduğunca sık diyalog içinde olmaya ve danışma mekanizması oluşturmaya büyük önem verdiklerini söyleyen Mesut YILMAZ; Hükümetin ANAP'ın da oylarıyla da Meclis'te kabul edilen İşçi-İşveren danışma mekanizması kurulmasını öngören 144 sayılı ILO sözleşmesinin gereklerini yerine getirmediğini belirtmiş ve aradan bir yıl geçmesine rağmen sözleşmenin ILO'ya kaydettirilmediğini ifade etmiştir.

Hür ve bağımsız sendikacılığın çağdaş demokrasinin " olmazsa olmaz" unsuru olduğunu ifade eden YILMAZ, Türkiye'de bu kuralı yaşatan kurumun TÜRK-İŞ olduğunu vurgulamıştır.

Mesut YILMAZ, özelleştirme konusundaki endişeleri paylaştıklarını belirterek, hükümetin bu konudaki yaklaşımının inançsız ve temelsiz olduğunu söylemiştir.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram MERAL, kongre sonrasında kutlamak amacıyla ANAP Genel Başkanı ve yöneticilerini ziyaret ettiklerini belirtmiştir. TÜRK-İŞ'in bekleyen çok büyük sorun ve sıkıntıların varlığına dikkati çeken Bayram MERAL; bugün iktidarda olan siyasi partilerin seçim öncesinde birçok vaatte bulunduğunu, ancak bunların hayata geçirilemediğini öne sürmüş ve halkın birliği, bütünlüğü için üzerlerine düşeni yapmaya hazır olduklarını belirtmiştir. MERAL, özelleştirme konusunda endişeleri olduğuna değinerek sözlerini tamamlamıştır.

"Geçici İşçiler" ile İlgili Başbakanlık Genelgesi ve TÜRK-İŞ Tepkisi

Başbakan Tansu ÇİLLER'in 17 Eylül 1993 tarih ve 1993/31 sayılı Başbakanlık Genelgesi, işçi kuruluşlarında ve TÜRK-İŞ'te büyük bir tepkiyle karşılanmıştır. Söz konusu Genelge, 15 Ekim 1993 tarihi itibarıyla genel bütçeye dahil kuruluşlar dışındaki kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan 200 bin dolayındaki geçici işçinin işten çıkarılmasına ilişkindir.

KİT'lerde çalışan geçici işçilerin işten çıkarılmasına yönelik Başbakanlık Genelgesine TÜRK-İŞ sert bir tepki göstermiş ve Genel Başkan Bayram MERAL; yaptığı açıklamada, ÇİLLER'in genelgesi'nin yıllardır kamuda ve kamuya bağlı kuruluşlarda çalışan işçilerin kapı dışarı edilmesine ilişkin olduğunu söylemiştir. MERAL, böyle bir uygulamanın "yeni bir bunalım" dönemi başlatacağını ifade ederek, "Biz sulh ararken hükümet, işçi hak ve menfaatlerine yönelik uygulamalara başladı" demiştir.

Vurgunculugun, dolandırıcılığın kol gezdiği Türkiye'de, gecesini gündüzümüze katarak çalışan işçileri sokağa dökmenin sonuçlarını hiç kimsenin göğüsleyemeyeceğine dikkati çeken Bayram MERAL, Başbakan'dan, genelgeye bir açıklık getirmesini ve yeniden düzenlemesini istemiştir. Genelgenin uygulamaya konulması halinde TÜRK-İŞ olarak onbinlerce işçi ile Başbakanlık'ın önüne döküleceklerini belirten Bayram MERAL, Türkiye'de 200 bini aşkın geçici işçi olduğunu, bunlardan çoğunun da geçici işçi statüsünde emekliye yaklaştıklarını ifade etmiştir.

KİT'lerdeki geçici işçilerin 15 Ekim itibariyle işten çıkarılmalarına ilişkin Başbakanlık Genelgesi'nin yarattığı büyük huzursuzluk TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu'nun, Tansu ÇİLLER ile 27 Eylül 1993 tarihinde yaptıkları toplantıdan sonra giderilmiştir.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, Başbakan ile olan görüşmesinde, genelge hakkındaki kaygılarını dile getirmiş ve genelgenin değiştirilmesini istemiştir. Başbakan ÇİLLER de, genelgenin düzeltileceğini ve uygulamanın bundan önceki yıllarda olduğu gibi yapılmasının sağlanacağını bildirmiştir.

TÜRK-İŞ, Başbakan'la olan görüşmenin ardından 28 Eylül 1993 tarihinde bir genelge yayınlamış ve tüm teşkilata göndermiştir. "Başbakan'ın Genelge'nin düzeltileceği ve uygulamanın bundan önceki yıllarda olduğu gibi yapılmasının sağlanacağını" belirtmesi üzerine taraflar arasında mutabakata varıldığını" belirten bu genelgede, 17 Eylül 1993 tarihli Başbakanlık Genelgesi'ne dayanılarak herhangi bir işlem yapılmaması gerekliliği, bunun aksi bir uygulama ile karşılaşılması halinde ise en kısa sürede Konfederasyonumuza bilgi verilmesi ifade edilmiştir.

Televizyon Kampanyası

Konfederasyonumuzun 16. Olağan Genel Kurulu'nda oybirliğiyle kabul edilen Eğitim Komisyonu Raporu'nda, "TÜRK-İŞ'in bir günlük gazete çıkarmasını, bir televizyon kanalı kurmasını veya kiralamasını istiyoruz" denilmektedir.

TÜRK-İŞ, Genel Kurul'un verdiği bu görevi yerine getirmek amacıyla, Sendikalarımıza 19.7.1993 ve 7.9.1993 tarihlerinde aşağıdaki icerikte bir yazı göndermiştir.

"İçinde yaşadığımız günlerde bu sorunun önemi daha da artmıştır. Sermayenin denetimindeki basın ve yayın organlarının TÜRK-İŞ, üye sendikalarımız ve işçiler aleyhine açtığı kampanyalar, bizim için son derece önemli olan kamuoyu desteğini olumsuz bir biçimde etkilemiştir.

Yaptığımız ön araştırmalara göre, TÜRK-İŞ'in bugünkü mali imkanları, kaba maliyeti 500 milyar TL dolayında olan bir televizyon kanalının kurulmasına, 50 milyar TL dolayında olan bir gazetenin çıkarılmasına yetmemektedir.

Reklam ve ilanlar, televizyonda ana gelir kaynağı gazetede ise ikinci önemde gelir kaynağıdır. TÜRK-İŞ'in televizyon ve gazetesinin bu kaynaktan büyük ölçüde mahrum kalacağı da bilinmektedir.

Mevcut televizyon kanallarının kiralanmasında uygulanan reklam tarifeleri ise çok yüksektir ve ancak saniyelerle ölçülebilen sürelerle reklam vermek mümkündür.

Bu şartlarda yapılması gereken, ilk aşamada ülke çapında değil de, İstanbul, Ankara, İzmir ve Adana gibi nüfusun yoğun olduğu illerde bölgesel olarak yayın yapacak televizyon kanallarının kurulmasıdır. Ancak bunların herbiri de 50-60 Milyar TL dolayında bir yatırım gerektirmektedir.

TÜRK-İŞ'in bugünkü aidat gelirleri ancak günlük giderlerini karşılayabilmektedir. Önümüzdeki günlerde yoğunlaşacak sendikal mücadelede TÜRK-İŞ'in çeşitli kampanyalarda yapacağı harcamalar artacaktır.

Bu nedenle, bölgesel olarak yayın yapacak bir televizyon kanalının kurulabilmesi, sendikalarımızın kapsamlı bir kampanya başlatarak, tüm üyelerimizin bu amaçla oluşturulacak bir fona en az bir yevmiyeleri tutarında bağışta bulunmaları ve Sendikalarımızın da normal aidatları dışında bu fona önemli katkılarda bulunmalarıyla mümkündür.

Genel Kurulumuzda oybirliğiyle alınan karar doğrultusunda, Sendikanızın üzerine düşen sorumluluğu yerine getireceği inancıyla, çalışmalarınızda başarılar dileriz."

Siyasi Parti Grup Başkan Vekilleriyle Görüşme

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, 21 Ekim 1993 günü TBMM'nde grubu bulunan siyasi partilerin grup başkan vekilleriyle bir araya gelmiştir. Görüşmede, işçi ve yurt sorunları beraberinde ülke gündeminde yer alan konular tartışılmıştır. Konfederasyonumuzun işçi ve yurt sorunları hakkındaki görüşleri ve Parlamentodan beklentilerimiz bir rapor halinde Grup Başkan Vekillerine sunulmuştur.

1993 YILI KAMU KESİMİ TOPLU İŞ SÖZLEŞME ÇALIŞMALARI

Bir bölümü Ocak, büyük bir bölümü ise Mart ayında yenilenecek olan kamu kesimi toplu sözleşmelerini yürütmekle görevlendirilen "Kamu Kesimi Toplu İş Sözleşmeleri Koordinasyon Kurulu"nun, gerek Kamu İşverenleri Sendikası, gerekse Hükümet düzeyinde yaptığı görüşmeler neticesinde 11 Ağustos 1993 günü anlaşma sağlanmıştır.

Ülke genelinde etnik eylemlerle desteklenen ve çok çetin görüşmeler sonucunda bağıtlanan toplu iş sözleşmeleriyle önemli başarılar elde edilmiştir.

Komisyon çalışmalarının gündeminde bulunan ve yeni teklif özelliği taşıyan "taşeronlaşma" ve "iş güvencesi" maddeleri toplu iş sözleşme görüşmelerinde uzun bir pazarlık konusu olmuştur.

Kamuoyunu yanıltan bilgilere cevap verilmiş ve taleplerimizin haklılığı savunulmuştur.

Temmuz ve Ağustos döneminde yapılan Komisyon çalışmalarının özeti şöyledir :

Devlet Bakanı ve kamu kesimi toplu iş sözleşmelerin yürütümünden sorumlu olan Bekir Sami DAÇE, Konfederasyonumuzu 13 Temmuz 1993 günü ziyaret etmiş ve Komisyon üyeleri ile bir toplantı yapmıştır.

Toplantıda, TİS'lerdeki son durum değerlendirilmiş ve uyuşmazlık konuları ile ilgili görüşler ifade edilmiştir.

Bakan, konuşmasında, sosyal adalet çerçevesinde toplu iş sözleşmelerin imzalanacağını söylemiştir.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram MERAL, özelleştirmenin sendikasızlaştırma anlamına geldiğini ve keyfi işten çıkarmalara zemin hazırladığını belirterek yasalardaki değişiklik talebimizin gecikmesinin savunulacak tarafının olmadığını söylemiştir. Kamu kesimindeki toplu sözleşmelerin uzamasının sorumluluğunun bize ait olmadığını, Hükümetin bu konuda daha duyarlı davranmasını beklediklerini sözlerine ekleyen Bayram MERAL, sonuç alınmazsa eylemlere başlanacağını vurgulamıştır.'

15 Temmuz 1993 günü yapılan Komisyon Toplantısında Hükümetin ücret zammı önerisi değerlendirilmiştir. Tekliflerin çok yetersiz olduğunu ifade edildiği ve bunun kabul etmenin mümkün olmadığı toplantıda, izlenecek stratejiler üzerinde durulmuştur.

16 Temmuz 1993 günü toplanan komisyon toplantısında Demir Çelik işçisine verilen ücret zamlarının aşılması gerektiği ve iyileştirme sağlanmadan anlaşma olmaması kararlaştırılmıştır.

20 Temmuz 1993 tarihinde olağanüstü toplanan TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, Toplu İş Sözleşmelerin uzaması nedeniyle 22 Temmuz 1993 günü vizite eylemi yapılmasını kararlaştırmıştır.

21 Temmuz 1993 günü yapılan TÜRK-İŞ Hükümet görüşmesinde de anlaşma sağlanamamıştır.

Başkanlar Kurulu'nun almış olduğu karar gereğince 22 Temmuz 1993 günü yapılan vizite eyleminde toplu iş sözleşmelerinin uzaması protesto edilmiş ve Hükümet istifaye çağırılmıştır.

26 temmuz 1993 günü TÜRK-İŞ'i ziyaret eden devlet Bakanı Necmettin CEVHERİ, toplu iş sözleşmelerin imzalanmasına çalışacaklarını ifade etmiştir. Aynı gün toplanan Kamu Kesimi Koordinasyon Kurulu, Hükümeti uyarmak amacıyla 30 Temmuz 1993 günü vizite eylemi yapılmasını kararlaştırmıştır.

Toplantıda alınan ve takvime bağlanan kararlar 27 Temmuz 1993 günü sendikalarımıza gönderilmiştir.

- * Grev hakkı olan kamu işyerlerinde grev kararı almamış bulunan toplu iş sözleşmelerdeki prosedür hızlandırılacak ve grev kararları en kısa sürede alınacaktır.
- * Grev kararlarını müteakip grev uygulama karar tarihleri de belirlenerek sendikalarımıza bildirilecektir.
- * Grev hakkı olmayan işyerlerinde prosedürler uzatılacak ve çeşitli eylemlerle haklı taleplerimiz desteklenecektir.
- * Komisyonumuz sürekli toplantı halindedir ve gelişmeler sendikalarımıza duyurulacaktır.

28 Temmuz 1993 günü yapılan TÜRK-İŞ ile Hükümet görüşmesinden de sonuç alınamamıştır. Hükümetin olumsuz tavrı Komisyon toplantısında değerlendirilmiştir.

30 Temmuz 1993'de geniş katılımlı ve coşkulu yapılan vizite eyleminde haksızlıklar protesto edilmiştir.

Başbakan Tansu ÇİLLER ile yaptığı görüşmede taşeronlaşma konusunda mesafe alındığını ve diğer hususların gerekçeleri ile anlatıldığını Komisyon toplantısında anlatan Bayram MERAL, Hükümetle görüşmelerin sürdürüleceğini belirtmiştir.

2 Ağustos 1993 günü toplanan Koordinasyon Kurulunun Hükümetle yaptığı görüşme sonucunda bazı sosyal yardım kalemlerinde anlaşma sağlanmıştır.

3 Ağustos 1993 günü devam edilen görüşmelerde iş güvencesi konusunda Hükümetin önerisi kabul edilmemiştir.

4 Ağustos 1993 günü iş güvencesi ile ilgili Hükümetin yeni teklifi değerlendirilmiştir.

5 Ağustos 1993 günü Devlet Bakanları ile Komisyon üyelerinin yaptığı görüşme neticesinde iş güvencesi maddesinde anlaşma sağlanmıştır.

6 Ağustos 1993 tarihinde Başbakan Tansu ÇİLLER ile yapılan toplantıda ücret zammı konusunda anlaşma sağlanamamıştır.

Son gelişmeleri değerlendirmek amacıyla toplanan Komisyon toplantısında bir konuşma yapan Genel Başkan, TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu'nun Olağanüstü toplantıya çağırılması ve tüm şube Başkan ve yöneticilerinin katılacağı geniş kapsamlı bir toplantının Ankara'da yapılacağını söylemiştir.

10 Ağustos 1993 günü toplanan Olağanüstü Başkanlar Kurulu toplantısında bir konuşma yapan Genel Başkan, Hükümetin yanlış bilgilerle kamuoyunu yanılttığını belirtmiştir.

Başbakan Tansu ÇİLLER'in "Ulusa seslenişi" programı adı altında televizyon kanallarından yaptığı konuşma tepki ile karşılanmış ve gerçek durum yerine yanlış rakamlarla kamuoyunun yanıltıldığı izlenimi görülmüştür.

10 Ağustos 1993 günü yapılan televizyon konuşmasında Başbakan Tansu ÇİLLER'in olumsuz tavrı işçi ve sendikalarımız tarafından da eleştirilmiştir.

Başbakan Tansu ÇİLLER'in konuşmasına cevap veren Genel Başkan, gerçek rakamlarla işçi ücretlerini anlatmış ve şunları söylemiştir.

" 1 Ocak'tan başlayan toplu sözleşmeler var. Bu sözleşmeler kapsamında halen 1 milyon 450 bin lira alan asgari ücretli işçiler var. 650 bin lira iyileştirmeyi de koyduğunuz takdirde iki milyon 100 bin liraya gelir. Sayın Başbakanın verdiği yüzde 35'i de koyarsak iki milyon 800 bin liradır. Bunun bir milyon lirası kesilirse, işçinin eline 1 milyon 800 bin lira geçecektir. Merak ediyorum, hazineyi acaba bu ücretler mi batırdı ? Bu noktaya ekonomiyi bu ücretler mi getirdi ?

Bunun üzerinde 3,5 milyon lira ücret alanlar vardır. Akaryakıtta 8-18 oranında akaryakıtta zam yapılmıştır. Bu demek, A'dan Z'ye herşeye zam gelmesi demektir. Bunun işçiye yansması yüzde 0'dur. Daha işçinin cebine 1 kuruş girmeden yapılan zamlarla yüzde 10'u çıkmıştır. Bu daha devam edecektir.

Başbakanın bize son verdiği iyileştirmeyi de koyarsak, yüzde 36 ile yüzde 28'in ortalaması yüzde 58.4'dür.

Sayın Başbakana göre, hazineyi işçi ücretleri zarara sokmuştur.

Her puan 750 milyon lira tutmaktadır. Dört puanda arada 6 puan. Üçbuçuk trilyon eder. 500 milyon da üzerine koyalım 4 trilyon yapar aradaki fark. Bunun net ele geçeni 2 trilyondur.

Sayın Başbakan çok açık şekilde 100 trilyon lira işçiye verdiğinden söz ediyor. Bunun gerçek olduğunu kabul etsek, bunun yüzde 55'i vergi, SSK. primi, Konut Edindirme Fonu, Tasarruf Teşvik Fonu olarak geri dönmektedir. İşçinin cebine bunun yüzde 45'i girmektedir."

Bu tartışmalar devam ederken, TÜRK İŞ ve Hükümet temsilcileri son tekliflerini değerlendirmekteydi.

Komisyonumuz 1.altı ay için %40, ikinci altı ay için %30 teklifimize karşın Hükümet yetkilileri %35 ve % 25 gibi bir teklifle bulunmuştur.

Bu durumu değerlendiren Komisyonumuz, müzakereye açık olduklarını ve Hükümetle pazarlığın sürdürülmesini, olumlu bir gelişme olmaması durumunda ise 400 bin işçimizin greve çıkmasının takvime bağlanmasını kararlaştırmıştır.

Hükümet yetkililere son tekliflerini 1. altı ay için %36, ikinci altı ay için %28 bildirmiştir.

Toplu iş sözleşmeleri yürütmekle görevlendirilen Komisyon Hükümetinin olumlu adım atması durumunda anlaşmanın sağlanabileceğini belirlemiştir.

Nitekim, 11 Ağustos 1993 günü teşkilatımız grev hazırlığı yaparken, Hükümetin görüşmeleri yeniden başlatması ve sözleşmelerin bitirilmesi yönündeki olumlu tutumu Konfederasyonumuzca değerlendirilmiş ve 1. altı ay % 37, ikinci altı ay % 28 şeklinde önerilince anlaşma sağlanmıştır.

1993 yılı kamu kesimi toplu iş sözleşmelerinin iyileştirme, genel ücret zammı, birleştirilmiş sosyal yardım, doğum, evlenme, giyim paraları ve kıdem zammı ile taşeronlaşmaya ve işgüvencesine ilişkin maddeleri, TÜRK İŞ Kamu Kesimi Koordinasyon Kurulu ile Hükümet yetkilileri arasında 11 Ağustos 1993 tarihindeki görüşmede protokola bağlanmıştır.

İş güvencesi ve taşeronlaşmayla ilgili olarak 1993 kamu toplu iş sözleşmelerine eklenen iki madde, başından itibaren izlenilen kararlı mücadelenin kazanımıdır. Hem bugün, hem de ilerisi için önemli güççeler getiren bu iki maddenin kabulü süresince Hükümet yetkilileri ve Kamu İşveren Sendikalarının yoğun muhalefetiyle karşılaşmıştır.

Bu iki konuda 1993 yılı kamu toplu iş sözleşmelerine konan maddeler, iki açıdan büyük önem taşımaktadır. Birincisi, kamu kesiminde ilk defa parasal maddeler dışındaki konularda ortak bir mücadele hayata geçirilmiş ve sonuç alınmıştır. İkincisi; bu iki madde ile, sermayenin sürekli ve sistemli saldırısının araçları arasında yer alan taşeronlaşmaya karşı önemli mesafenin kazanılması ve kamu kesimi işçilerinin işten çıkartılmasının belirli kurallara bağlanıp bu kurallara aykırı davranılması halinde yedi aylık çıplak ücret tutarında ek tazminat hakkının getirilmesidir.

1993 yılı içinde yürürlük başlangıcı olan toplu iş sözleşmelerinin aşağıdaki esaslara göre aktedilmeleri protokolla karar altına alınmıştır.

01.01.1993- 31.12.1993 tarihleri arasında yürürlük başlangıcı olan toplu iş sözleşmelerinde;

I- Doğum Yardımı, toplu iş sözleşmesi süresince 400.000.-TL. olarak ödenecektir.

II- Evlenme Yardımı, toplu iş sözleşmesi süresince 625.000.-TL. olarak ödenecektir.

III-Giyim Yardım, süresi sona eren toplu iş sözleşmesinden parası yazılı ise, toplu iş sözleşmesi süresince 650.000.-TL./Yıl olarak ödenecektir. Kumaş ve elbise (iş elbisesi dışında) alanlara bu madde uygulanmaz.

IV-Yemek yardımından aynı olarak yararlanmayan işçilere, toplu iş sözleşmesinin birinci yılında 16.000.-TL/Gün, ikinci yılında 20.000.-TL/Gün yemek yardımı ödenecektir.

V- Sosyal Yardım, toplu iş sözleşmesinin birinci yılında 400.000.-TL/Ay, ikinci yılında 500.000.-TL/Ay olarak ödenecektir.

VI- Ücret zammından önce işyerlerinde geçirdiği her hizmet yılı için 8.500.-TL./Ay kıdem zammı uygulanacaktır.

VII- Ücret zammından ve kıdem zammından önce, 4.500.000.-TL/Ay çıplak ücreti bulunan işçilere, 650.000.-TL. ile sınırlı iyileştirme (örnek : 3.850.000.-TL/Ay ücreti olan işçiye 650.000.-TL., 4.000.000.-TL/Ay ücreti olan işçiye 500.000.-TL. ilave edilecektir.) yapılacaktır.

VIII- Ücret Zamları;

1. Altı Ay zammı % 37 oranında,
2. Altı Ay Zammı % 28 oranında,
3. Altı Ay Zammı 2. Altı ayda gerçekleşen enflasyon oranında,
4. Altı Ay Zammı 3. Altı ayda gerçekleşen enflasyon oranında,

yapılacaktır.

IX - Toplu işten çıkarma ve iş güvencesi ile ilgili olarak aşağıdaki metnin yer alması kabul edilmiştir.

./..

TOPLU İŞTEN ÇIKARMA VE İŞ GÜVENCESİ :

1- İşletmenin veya işyerinin ekonomik veya teknolojik durumu, işin işyerinin veya işletmenin gerekleri bakımından zorunluluk olmadıkça toplu halde işçi çıkarılamaz.

2- Toplu işçi çıkarmanın zorunluğu olduğu hallerde işveren durumu taraf işçi sendikasına bildirir. İşveren ve sendika bir araya gelerek işten çıkarma esaslarını, işten çıkarılacak işçi sayısı, işten çıkarma tarihi ve çıkarılacak işçilerin ünitelere göre dağılımını karara bağlarlar.

3- İşveren 1.fıkırada sayılan sebepler olmaksızın veya 2.fıkırada öngörülen bildiride bulunmaksızın toplu işçi çıkardığında işten çıkardığı her işçiye, yasalardan ve toplu iş sözleşmesinden doğan hakları dışında, 7 aylık çıplak ücreti tutarında tazminat ödemeyi kabul ve taahhüt eder.

Ancak, işveren tarafından öncelikle işbu toplu iş sözleşmesinin hükümlerine göre veya yasaların kabul ettiği haklı bir sebebe dayanarak hizmet akdi feshedilen, disiplin cezası alarak işten çıkarılan, mevsim veya kampanya işlerinde çalışan, emeklilik veya yaşlılık aylığına yahut toptan ödemeye hak kazanan işçilere bu tazminat ödenmez.

4- T.B.M.M.'den iş güvencesi yasası çıktığında bu madde yeniden gözden geçirilir.

X - İhaleli işlerde çalışan işçiler ile ilgili olarak aşağıdaki metnin yer alması kabul edilmiştir.

İHALELİ İŞLERDE ÇALIŞAN İŞÇİLER :

İşveren; 3. şahıslara veya firmalara resen veya ihale ve benzeri şartlarla yaptıracağı işlerde, 88/13168 sayılı Bakanlar Kurulu kararının (1 Milyardan fazla ve enflasyona endeksli) uygulanması ve denetlenmesi konularında gerekli çaba ve çalışmalara yönelmeyi kabul eder.

İşveren, ayrıca 1475 sayılı İş kanunu'nun 29.maddesi hükümleri çerçevesinde, yukarıdaki fıkırada yazılı olan işleri alan muteahhit veya taşeronların, çalıştırdıkları işçilere ödeyecekleri ücretlerin ödenip ödenmediğini denetler ve ödenmesi konusunda yasanın öngördüğü tedbirleri alır.

III- SOSYAL GÜVENLİK

3911 sayılı "Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri Hakkındaki Bazı Kanunlar ile Teşkilât Kanunlarında Değişiklik Yapılmasına Dair Yetki Kanunu"na istinaden 503 sayılı KHK. çıkarılmıştır.

Bu Kanun Hükmünde Kararname ile, Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ile 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede yapılan değişikliklerle;

a) 4792 sayılı Kanunun 3.maddesi değiştirilerek, Kurum Genel Müdürlüğü kuruluşunun genel müdür ve beş genel müdür yardımcısı ile merkez ve taşra teşkilâtından oluşması düzenlenmiştir.

b) Sosyal Sigortalar Kurumu Bölge Müdürlükleri emrinde teftiş, kontrol ve denetleme yetkisine haiz sigorta müfettiş yardımcılıkları ihdas edilmiş ve sigorta müfettişi olabilme şartları düzenlenmiştir.

c) Kurum sağlık tesisleri işletme gelirleri, ilâç iştirak payı, muayene ücreti ve tedavi gelirleri ile muayene ücretleri, Kurumun sahibi ve ortağı bulunduğu ilâç ve tıbbi malzeme işletmelerinden ve diğer iştiraklerinden elde edilen kâr paylarından, Kurumda fiilen görev yapan kadrolu personele ek ödeme yapılması yasalaştırılmış bulunmaktadır.

Kurum
Bilindiği üzere 415 sayılı KHK ile/sağlık tesislerinde fiilen görev yapan kadrolu personelden; yardımcı hizmetler ve yardımcı sağlık hizmetleri sınıfına dahil personel için başlatılan ve 3709 sayılı Yasa ile sağlık tesislerinde fiilen görev yapan personele uygulanmak üzere genişletilen uygulama, 503 sayılı KHK. ile kadrolu olarak çalışan Kurum personeline ek ödeme yapılması şeklinde genişletilmiştir.

nun
d) 4792 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu/19.maddesi değiştirilerek, Kurumun gelirleri ana gelirler ve diğer gelirler olarak ikiye ayrılmış ve bu ana gruplarda; mevcut yasal düzenlemelere göre kendi içinde bir tasnife tabi tutulmuştur.

Ayrıca geçici maddelerle yeni kadroların ihdası sağlanmış ve kurulacak Bölge Müdürlüklerinin ilk teşkilatlanmasının Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının teklifi ve Başbakanın onayı ile kurulması düzenlenmiştir.

Kurumun ortağı ve sahibi bulunduğu gayrimenkul kiralarının yeniden bir değerlendirmeye tabi tutulması sağlanmıştır.

En önemli ve Konfederasyonumuzun karşı olduğu düzenleme, Kurum gayrimenkullerinden nitelikleri itibariyle satışa elverişli olanların KHK.nin yürürlük tarihinden 3 ay içinde devir tarihlerindeki rayiç bedeller üzerinden Hazineye devrini sağlayan husustur.

Bilindiği üzere 3911 sayılı Yasa, Anayasa Mahkemesince Anayasa'ya aykırı görülerek iptal edilmiş ve bu iptal kararı 8.10.1993 tarih, 21722 sayılı Resmi Gazetede yayınlanmıştır.

Yine Ana Muhalefet Partisi ANAP'ın başvurusu üzerine 3911 sayılı yetki kanununa istinaden çıkartılmış bulunan 503 sayılı KHK.de, Anayasa Mahkemesince iptal edilmiş bulunmaktadır. iptal kararı henüz Resmi Gazetede yayımlanmamıştır.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 3911 sayılı Yetki yasasına istinaden yeni bir KHK. hazırlamış ve Sosyal Sigortalar Kurumunu Başkanlık statüsüne geçirmeyi ve ayrıca 3 genel müdürlük kurulmasını öngören bir düzenlemeye gitmiştir.

Bu Kanun Hükmünde Kararname taslağında, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun da işçilerin dış ülkelerde muayene ve tedavileri yönünde kısıtlamalara gidildiği, ayrıca TBMM. Komisyonlarında ve genel kurulunda bekleyen hususlarda da değişiklikler yapılmak istendiği üzülmüştür.

Bu KHK. TÜRK-İŞ ve TİSK Başkanlarının Başbakan Tansu ÇİLLER ile yaptıkları müşterek görüşmeden sonra Bakanlar Kurulundan geçmemiştir.

Bilâhare TÜRK-İŞ ve TİSK Temsilcileri müştereken yeni bir KHK. taslağı hazırlıyarak yetkililere vermişlerdir.

Anayasa Mahkemesince Anayasaya aykırı görülerek iptal edilmiş bulunan 3911 sayılı Kanunda, 506 sayılı Kanunda KHK.lerle değişiklik yapılması yetkisi yoktur. Buna rağmen gümrükten mal kaçırırcaasına yapılan düzenlemeler, hükümetin TBMM. genel kurulundan geçiremeyecekleri hususlardaki düzenlemeleri biran evvel yasalastırmak çaba ve telâşı olarak görülmekte ve değerlendirilmektedir.

İşçi Emekli Aylıkları

1.7.1993 tarihi itibariyle memur maaş katsayısı 740'dan 835'e, 1.10.1993 tarihi itibariyle de 940'a çıkarılmış bulunmaktadır.

Özel sigorta poliçeleri ise, meydana gelmesi düşünülen rizikoların tazmini maksadıyla yapılan iki taraflı bir akittir.

Bu akit ile sigortacı prim karşılığında diğer bir kimsenin para ile ölçülebilir bir menfaatini zarara uğratan bir durumun vukuu halinde tazminat vermeyi, veyahut bir veya birkaç kimsenin hayatlarında meydana gelen belli bir takım hadiseler dolayısıyla bir para ödemeyi, veya sair edalarda bulunmayı üzerine alan kişi ve kuruluşlardır.

Sosyal Sigortalarda kârın ötesinde sosyal hizmet ve garanti bahis konusudur. Devletin sorumluluğu altında kuruluşlar olduğundan yasal ve toplumsal güvenceleri vardır.

Özel sigortalar kâr esasına dayalı olup, tanzim ettikleri poliçeler karşılığında prim toplayacak, bu primleri değerlendirecek ve gerektiğinde muhtemel rizikoları karşılayacaklardır.

Günümüzde ülkelerin gelişmişliği, o ülkelerde sosyal güvenliğin sağladığı menfaatlerin güncelliği, yeterliliği ve kapsadığı nüfus ile ölçülmektedir.

O halde önce sosyal güvenlik kuruluşları maddi ve idari yönden çağdaş bir yapıya kavuşturulmalıdır. Yine üyeleri kendileri için olduğu kadar, diğer aile bireylerinin yarınlarından da endişe duymamalıdırlar. Hizmetler, insanlık onuruna yaraşır ve güncel ihtiyaçları karşılayacak yeterli seviyelere çıkarılmalıdır. Bu durumda sosyal garantisi olan ve maddi sorunu bulunmayan kişilerin aynı zamanda özel sigorta yardımları desteklenebilir. Çünkü bu aşama sosyal refaha açılan yolun başlangıcı olmaktadır.

Sosyal güvenlik kuruluşlarımızın mali ve idari sorunları her geçen gün artarken ve üyeler devletin sorumluluğundaki sosyal güvenlik kuruluşlarından asgari seviyede bir hizmet alamazken, Sosyal sigorta yerine özel sigortaları teşvik etmek, sosyal devletin evrensel uygulamalarına ihanet olarak ele alınmaktadır.

Devletimizin gücü varsa, önce sorumluluğu altındaki sosyal güvenlik kuruluşlarının mali ve idari bünyelerini güçlendirecek hususları gündeme getirir ve bu kuruluşlara yeterli mali katkıda bulunur. Aksi bir uygulamayı düşünmek zaman ve emek israfından başka bir netice vermeyecektir. Ayrıca toplumda ayrılıklara neden olacak birlik ve bütünlüğümüz yara alacaktır....."

görüşünün yanında, sosyal güvenlik kuruluşlarının maddi ve idari sorunları ile ilgili olarak ;

"Sosyal güvenlik kuruluşlarının siyasi iktidarların kısa vadeli ve günü kurtarıcı politikalarından arındırabilmek için mali ve idari yönden özerk kuruluşlar olarak faaliyet göstermelerini sağlayıcı düzenlemeler yapılmalıdır.

Örneğin ; Sosyal Sigortalar Kurumunun en yetkili karar organı olan Yönetim Kurulu, işçiler ve işverenler ağırlıklı bir hale getirilmelidir.

Bu kuruluşlara karşılığında primini almadığı riskler yükletilmemelidir.

Kamu kurum ve kuruluşlarının ve özel sektörün bu kuruluşlarla vaki ilişkileri yeniden düzenlenmeli, devlet otorite ve ciddiyetine yakışmayan uygulamalara son verilmelidir.

Siyasi iktidarların yasalarla yaptığı düzenlemelerden ileri gelen Kurum zararlarının Hazinece karşılanabilmesi yönünde düzenlemeye gidilmelidir.

Sosyal güvenliğe Devlet katkısı mutlaka gerçekleştirilmelidir.

Sosyal güvenlik kuruluşlarının bir çatı altında birleştirilmesinin kurumlararası norm ve standart birliğini sağlayacağı kuşkusuzdur. Düzenleme yapılırken esas gayenin norm ve standart birliğini sağlamak olduğu ilkesi ihmal edilmemelidir.

Ülkeyi yönetenlerin, sorumluluk taşıyan diğer kişi ve kuruluşların sosyal güvenlik hizmetlerine bakış açılarını değiştirmeleri ve çağdaş uygulamaları gündeme getirerek, üyelerine tanıdıkları hak ve menfaatleri güne uygun bir seviyeye çıkaracak plân ve programları yapmaları zaruri görülmektedir.

Çağdaş güvenlik hizmetleri dinamik bir bünyeye sahip olduğundan, bu kuruluşların organizasyonunda bu çağdaş görüş ve anlayışı gerçekleştirecek düzenlemelere gidilmesi gerçeği gözardı edilmemelidir..."

görüşüne yer verilmiş ve sosyal güvenlik hak ve menfaatleri yönündeki isteklerimiz tekrarlanmıştır.

Ayrıca Konfederasyonumuza başvuran vatandaşlara, sigortalılara ve işçi emeklilerine sosyal güvenlik uygulamaları hakkında istedikleri bilgiler verilmiş, dilekçeleri yazılmış, yazılı müracaatları cevaplandırılmıştır.

Ayrıca sosyal güvenlikle ilgili yasal düzenlemeler ve uygulamalarla ilgili Konfederasyonumuz görüşleri TÜRK-İŞ dergisinde yayınlanan makalelerle açıklanmaya çalışılmıştır.

IV- EĞİTİM ÇALIŞMALARI

1993 yılı eğitim faaliyetlerimizin ikinci bölümü Temmuz-Aralık/1993 tarihleri arasında uygulanmak üzere Yönetim Kurulumuzca karara bağlanmıştır.

Tüzük ve 16.Genel Kurulumuzun belirlediği temel amaç ve ilkelere göre eğitim çalışmalarımızda ;

- TÜRK-İŞ'in bütünlüğünün kuvvetlendirilmesi ve birlikteliğinin sağlanması,
- Dünya'da ve Türkiye'de sosyo-ekonomik ve siyasi değişmeler sürecinde endüstri ilişkilerinde yeni yaklaşımlar,
- Bu değişim sürecinde Türk sendikacılık hareketinde yeni yapılanmalar.

tartışmaya açılmış ve eğitim çalışmalarımızdan 1237 kursiyer istifade ettirilmiştir.

Sendikal görev itibariyle bu kursiyerlerin dökümü şöyledir :

Şube başkanı	:	46
Şube 2.başkanı	:	2
Şube başkan vekili	:	2
Şube başkan yardımcısı	:	6
Eğitim sekreteri	:	27
Mali sekreter	:	48
Teskilat sekreteri	:	51
Şube sekreteri	:	57
Şube idari sekreteri	:	9
Şube genel sekreteri	:	3
Yönetim kurulu üyesi	:	103
Temsilci	:	428
Baştemsilci	:	35
Üye	:	271
Denetim kurulu üyesi	:	8
Kadın üye	:	141

1993 yılı ikinci dönem eğitim çalışmalarımızın 1 Temmuz - 15 Ekim 1993 tarihleri arasındaki bölümleri aşağıda kısa başlıklar altında bilgilerinize sunulmuştur.

1. Sendikacılık ve Liderlik Eğitimi Seminerleri
2. Çevre ve İşçi Sağlığı - İş Güvenliği Seminerleri
3. Kadın İşçilere Yönelik Çalışmalar
4. TÜRK-İŞ Samsun Eğitim Merkezi Çalışmaları
5. Bağımsız Türk Cumhuriyetleri ile ilgili Çalışmalar
 - a) TÜRK-İŞ/AHİK (Azerbaycan işçi Sendikaları Konfederasyonu) Ortak Eğitim Çalışmaları
 - b) TÜRK-İŞ/GHİB (Gürcistan işçi Sendikaları Konfederasyonu) İşbirliği Sözleşmesi
6. Diğer Faaliyetler.

1. Sendikacılık ve Liderlik Eğitimi Seminerleri:

Üye kuruluşlarımız şube yöneticilerine yönelik 1 hafta süreli ve yatılı olarak düzenlenen bu çalışmalara TÜRK-İŞ Samsun Eğitim Merkezinde devam edilmiştir.

6-10 Eylül ve 4-8 Ekim 1993 tarihlerinde gerçekleştirilen bu seminerlere, TARIM-İŞ, GENEL MADEN-İŞ, TEKİDA-İŞ, ŞEKER-İŞ, TEKSİF, DERİ-İŞ, AĞAÇ-İŞ, SELÜLOZ-İŞ, ÇİMSE-İŞ, KRİSTAL-İŞ, YOL-İŞ, TES-İŞ, DEMİRYOL-İŞ, HAVA-İŞ, HABER-İŞ, SAĞLIK-İŞ, TÜRK HARB-İŞ ve BELEDİYE-İŞ Sendikalarımızdan toplam 105 kursiyer katılmıştır.

2. Çevre ve İşçi Sağlığı İş Güvenliği Seminerleri:

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği sorunları ile Çevre bilincinin yerleştirilmesi ve geliştirilmesi kapsamında yürütülen bu çalışmalara bu dönemde de devam edilmiştir.

21-23 Temmuz ve 14-16 Eylül 1993 tarihlerinde Rize ve Denizli'de gerçekleştirilen ve Çevre ve İşçi Sağlığı - İş Güvenliği sorunlarının uygulamalı olarak işlenip tartışıldığı bu seminerlere üye kuruluşlarımızdan toplam 215 kursiyer iştirak etmiştir.

3. TÜRK-İŞ Kadın İşçi Temsilcileri Toplantısı:

TÜRK-İŞ'in 1993-1994 yılı Kadın İşçiler programına ilişkin önerilerin tartışılıp geliştirileceği, sendikaların kadın komitelerinin kurulması ve aralarındaki işbirliğinin sağlanması hususlarının görüşüldüğü "Kadın İşçi Temsilcileri" toplantısı 12 Temmuz 1993 tarihinde Ankara'da TÜRK-İŞ Genel Merkezinde yapılmıştır.

Üye kuruluşlarımız kadın temsilcilerinin yanısıra kadın sendika yöneticilerinin de katıldıkları toplantıda ;

- TÜRK-İŞ'e bağlı sendikalarda kadın komisyonlarının kurulması,
- Kadın komisyonları arasında haberleşme aracı olarak işlev görecektir, üye kadın işçilerin sorunlarını ve çözüm önerilerini dile getirecek, kadın işçilerin sendikal faaliyete etkin katılımını sağlayacak bir kadın işçi bülteni çıkarılması,
- Kadın komiteleri üyeleri için grup çalışması temelinde eğitim düzenlenmesi, bölgesel taban eğitimi programları uygulanması,
- TÜRK-İŞ kadın işçi profilini ortaya çıkartan bir sosyal araştırma yapılması,
- Uluslararası işkolu federasyonlarındaki kadın komiteleri ile işbirliği yapılması,
- TÜRK-İŞ'in güncel sendikal sorunlara ilişkin programı içersinde kadın komisyonlarının eylem programının koordine edilmesi,

gibi hususlar katılımcıların ortak görüşleri olarak belirlenmiştir.

Üye kuruluşlarımızdan 98 kadın temsilcinin katıldıkları toplantıda, özelleştirmenin kadın işçiler açısından acil bir sorun olduğu, taşeronlaşma ve işten çıkarmalarda öncelikle kadın işçilerin işsiz kalacakları, erken emeklilik, re'sen emeklilik veya doğrudan işten çıkarmaların kadın işçiler için en büyük tehlike oluşturduğu da ayrıca vurgulandı.

12 Temmuz 1993 tarihinde yapılan Kadın İşçi Temsilcileri Toplantısında geliştirilen öneriler dikkate alınarak Kadın İşçiler Bürosunca hazırlanan ICFTU/TÜRK-İŞ Ortak Projesi, ICFTU Yönetim Kuruluna sunulmuştur. Proje kapsamında Kadın Komisyonları için 3'er günlük iki çalışma grubu, Kadın İşçiler için 2'şer günlük, 3 bölgesel eğitim semineri, kadın komisyonları için 2 günlük bir değerlendirme toplantısı, 3 aylık Kadın İşçi Bülteni çıkartılması, ICFTU ve ILO'nun kadın işçilere ilişkin temel politika metinlerinin çevirisi ile üç kitap-çık yayınlanması ve TÜRK-İŞ'e üye kadın işçi profilini belirleyecek bir sosyal araştırma bulunuyor.

Projenin ICFTU yönetimince onaylanması beklinerken, kadın işçilere yönelik faaliyetlerimizin desteklenmesinde, ikinci bir proje ile işbirliğine gidilmiş bulunmaktadır. Bu proje Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ve Türkiye Hükümeti arasında imzalanan Kadının Kalkınmaya Katılımını Güçlendirme Ulusal Programı başlığını taşımaktadır. Program Türkiye tarafında, Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü ve Ankara Üniversitesi Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi (KASAUM) aracılığıyla yürütülmektedir. TÜRK-İŞ bu proje kapsamında, KASAUM'la birlikte, 25-26 Ekim 1993 tarihlerinde, Ankara'da bir Kadın Komisyonları Eğitim Semineri düzenlemiş bulunmaktadır.

Geçtiğimiz dönemde, Konfederasyonumuz ICFTU ve ETUC bünyesindeki Kadın Komitelerinde temsil edilmiştir. Bilindiği gibi, Uluslararası Sendikacılık Hareketi kadın işçiler konusunda, "olumlu ayırıcılık" denen ve çeşitli nedenlerle sendikal yaşamda yeterince katılım ve temsil olanağına kavuşamayan kadın işçilerin desteklenmesine yönelik politikalar benimsemiştir. Bu politikalar ICFTU ve ETUC gibi uluslararası kuruluşlarda Kadın Komiteleri aracılığıyla hayata geçirilmektedir. Bu komitelerde Konfederasyonumuzun temsili, uluslararası ilişkilerimizde özel önem taşımakta ve ayrıca kadın işçilere yönelik çalışmalarımızda maddi-manevi destek kaynağı oluşturmaktadır.

TÜRK-İŞ Kadın İşçiler Bürosu Müdürü, 13 Eylül 1993 tarihinde Brüksel'de yapılan ETUC Kadın Komitesinde Konfederasyonumuzu temsilen bulunmuştur. Komite toplantısının ana konusu olan eşit değerdeki işe eşit ücret sorununa Türkiye'deki uygulamalara ilişkin bilgi verilmiştir.

4. TÜRK-İŞ Samsun Eğitim Merkezi Çalışmaları:

TÜRK-İŞ Samsun Eğitim Merkezinde TÜRK-İŞ'in düzenlediği birer haftalık "Sendikacılık ve Liderlik Eğitimi" programlarının yanısıra üye kuruluşlarımızın düzenledikleri çeşitli eğitim etkinlikleri ile yoğun bir eğitim uygulaması başlatılmıştır.

1993 yılı Ocak-Ekim dönemi itibariyle Samsun Eğitim Merkezinde TÜRK-İŞ ve üye kuruluşlarımızdan GENEL MADEN-İŞ, TEKGIDA-İŞ, AĞAÇ-İŞ, TEZKOOP-İŞ ve BELEDİYE-İŞ sendikalarımızca muhtelif tarihlerde gerçekleştirilen 18 adet eğitim ağırlıklı toplantılara 1176 kursiyer katılmıştır.

5. Bağımsız Türk Cumhuriyetleri ile ilişkiler:

A) TÜRK-İŞ/AHİK (Azerbaycan işçi Sendikaları Konfederasyonu) Ortak Eğitim Çalışması.

TÜRK-İŞ 16.Genel Kurulunun "bağımsızlığına kavuşan Türk Cumhuriyetlerinde gelişmekte olan bağımsız sendikacılık hareketine gereken desteğin verilmesi, bu sendikalarla işbirliği ve dayanışmanın geliştirilmesi" doğrultusundaki kararının uygulamaya konulması çalışmalarına bu dönemde başlanılmıştır.

Azerbaycan işçi Sendikaları Konfederasyonu (AHİK) ile TÜRK-İŞ arasında imzalanan işbirliği sözleşmesi çerçevesinde başlatılan çalışmalarla ilgili olarak TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Salih KILIÇ başkanlığındaki 18 kişilik bir sendikacı heyeti 13-23 Ağustos 1993 tarihleri arası Azerbaycan'ı ziyaret etmiştir.

TÜRK-İŞ'e bağlı sendikaların genel merkez ve şube yöneticilerinden oluşan heyet, Azerbaycan'da sendikal sorunların yanısıra sosyal, siyasal, ekonomik ve kültürel sorunlar hakkında bilgi verilen toplantılara katılmıştır.

Toplantılarda heyet başkanı olarak konuşan TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Salih KILIÇ, Azerbaycan'ın bağımsızlığına kavuşması heyecanının Türk halkınca da yürekten paylaşıldığını belirterek "tarihi kökleri bir, inancı bir, dili bir, özü bir kardeşlerimizle manevi köprüleri sağlam tutarak gelişen dünya şartları içersinde, tarihi köklerimize inerek olayların böldüğü tarihimiz için birleşmeliyiz. Bunun gerçekleşmesi için sizlere, bizlere, hükümetlerimize büyük görevler düşmektedir. Biz sendikacılar bunun için burdayız, kısa zamanda sizleri de Türkiye'de aramızda görmek istiyoruz" demiştir.

Konuşmasını Türkiye'deki sendikal yapı ve uygulamalardan örnekler vererek sürdüren Salih KILIÇ özetle şunları söyledi:

"Azerbaycan sendikacılık hareketi bir geçiş dönemindedir. Bu dönemi sabırla takip ederek sonuçlarını almalısınız. Günümüzde sendikacılık hareketi, çoğulculuk, siyasi ve devlet kurumlarından bağımsız işçi haklarının korunmasında önderlik ve öncelik verme özelliklerini kazanmak için ülkenizde sağlam bir yasal ve Anayasal tabanın oluşturulması şarttır. Bir nevi yeniden yapılanma diyebileceğimiz bu oluşumda TÜRK-İŞ olarak işbirliğine hazırız. Bunun için de karşılıklı münasebetlerin, bilgi alış-verişinin devamından yanayız."

Eğitim ağırlıklı toplantıların yanısıra, kamu yöneticileri, bazı sanayi tesisleri ve fabrikaların da ziyaret edilip bilgiler alındığı gezi sonucunda, Azerbaycan ve Türkiye heyetleri başkanlarınca yapılan ortak açıklamada, her iki kardeş ülke arasında gerek sendikal, gerekse ekonomik-sosyal ve kültürel ilişkinin-işbirliğinin sürdürülmesi temennisinde bulunulmuştur.

B) TÜRK-İŞ/GHİB (Gürcistan İşçi Sendikaları Konfederasyonu) İşbirliği Sözleşmesi.

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ) ile Gürcistan İşçi Sendikaları Konfederasyonu (GHİB) arasında dostluk ve kardeşliğin geliştirilmesi amacıyla işbirliği sözleşmesi imzalanmıştır.

TÜRK-İŞ adına Genel Eğitim Sekreteri Salih KILIÇ ile GHİB adına Genel Başkan İ.TUQUŞİ tarafından imzalanan işbirliği sözleşmesinde;

- İki ülke Konfederasyonları arasında sürekli işbirliğinin tesisi,
 - Sendikacılık hareketinin gelişiminde karşılıklı bilgi alış-verişinde bulunulması,
 - Kültürel ve sportif alanlarda işbirliğinin gelişimi,
 - Uluslararası ilişkilerde dayanışma içinde bulunulması,
 - Uluslararası sendikacılık hareketlerinde karşılıklı bilgilendirme,
 - Mesleki ve sendikal bilgi aktarımının sağlanması,
- hususları vurgulanmıştır.

6. Diğer Faaliyetler:

Dönem içersinde yurt içi ve yurt dışında TÜRK-İŞ'in katılınması istenilen eğitim ağırlıklı ve çalışma hayatımıza ilişkin toplantılara Genel Eğitim Sekreteri ve uzmanlarca katılınarak Konfederasyon görüşleri açıklanmıştır.

Ayrıca, TÜRK-İŞ'in de eğitim uzmanlarınca temsil edildiği ekonomik ve sosyal içerikli toplantılara-komisyonlara aksatılmadan katılmaktadır.

V. - TEŞKİLATLANDIRMA ÇALIŞMALARI

Konfederasyonumuz 16.Genel Kurulunda alınan kararlar doğrultusunda yeni dönem çalışma plân ve programı 14 Şubat 1993 Diyarbakır ve 7 Temmuz 1993 tarihinde Ankara'da yapılan Başkanlar Kurulu Çalışma Raporlarında bilgilerinize sunulmuştur.

Bu dönem yapılan çalışmaları değerlendirdiğimizde Konfederasyonumuz ve bağlı kuruluşları en fazla ilgilendiren kamu toplu iş sözleşmeleri olmuştur.

TÜRK-İŞ örgütü haksızlıkları ve Hükümetin olumsuz tavrını eylemlerle kınamıştır.

Hükümetin kamu toplu iş sözleşmelerine bakış açısını değiştirebilmek için ülke çapında; 22 Temmuz 1993 günü vizite eylemi, 29 Temmuz 1993 işyerinde bildiri okuyarak işi bırakma eylemi ve 30 Temmuz 1993 günü yine vizite eylemlerine, çalışanların %90'ı katılmış ve gerçekleşen bu eylemlerle kamuoyunda genel grev havası yaşanmıştır.

Ayrıca eylemlerimizin gerçekleşmesinde demokratik kuruluşların katkıları olmuştur.

TÜRK-İŞ Örgütünün birlikte hareket etmesi Konfederasyonumuza ve bağlı kuruluşlarımıza güç kazandırmıştır. Yönetim ve Başkanlar Kurulumuz kararlı ve disiplinli davranmasının kararlılığını en iyi şekilde sağlayan işçilerimizin gücünü gurur verici şekilde değerlendirmiştir.

Sayın Başbakanın televizyonun bütün kanallarından TÜRK-İŞ'i ve işçileri halka şikâyet etmesi kamuoyunun ve demokratik kuruluşlarında tepki yaratmıştır.

TÜRK-İŞ Topluluğunun ortak tavrı ve greve çıkacak teşkilâtların belirlenmesinden sonra Hükümetin geri adım atması ve sorunun masada çözümünü benimsemiştir.

Kamu kesimi toplu iş sözleşmelerinde anlaşma sağlanması çalışma barışına olumlu katkı sağladığı bir ortamda Başbakanlığın geçici işçilerle ilgili genelge yayınlaması Teşkilâtta huzursuzluk yaratmıştır.

Başbakanın 17 Eylül 1993 günü kamu kuruluşlarında yayınladığı genelge ile geçici işçilerin en geç 15 Ekim 1993 tarihinden sonra çalıştırılmaması talimatı, Konfederasyonumuzda tedirginlik yaratmıştır. Başbakan Tansu ÇİLLER'e kaygılarını ve teşkilâtın önerilerini anlatan TÜRK-İŞ, genelgenin kaldırılmasını, eski uygulamanın devamı yönünde anlaşma sağlamıştır.

Haklarımızın korunması için şüphesiz Anayasa olmak üzere 2821 ve 2822 sayılı İş Yasaları ve diğer yasalar ile ilgili görüşlerimizin yasallaşması gerekmektedir.

Birinci Koalisyon Hükümetinin 600 günlük çalışmasında vaatlerimiz unutulmuştur.

İkinci koalisyonu oluşturan Çiller Hükümeti ise, geçen zamanda umut verici hiçbir girişimde bulunmamıştır.

Anlaşılacağı gibi, özveride bulunamayacağımız çalışma yasalarına ilişkin tekliflerimiz ILO standartları baz alınarak biran önce çıkarılmalıdır. TÜRK-İŞ topluluğu bu haklı taleplerinin gerçekleşmesi için mücadelesine devam edecektir.

TÜRK-İŞ birlik ve bütünlüğünü korumak ve yasalardan kaynaklanan sıkıntıların aşılması temel amacımızdır. Birlik ve beraberliğimiz karşısında, tüm sorunların aşılabacağına inanıyoruz.

Bir önceki çalışma raporumuzda belirttiğimiz gibi, 11 Temsilciliklerimizin ihtiyacı bu dönem giderilmiş, flâna, rozet ve kravat iğnesi gibi malzemeler teşkilatımıza gönderilmiştir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının yayınladığı Temmuz/1993 istatistiği değerlendirilmiş ve sendikalarımızın hukuk müşavirleri ile bir toplantı yapılmıştır. Toplantıda, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının istatistiklerindeki diğer sendikaların üye sayılarının gerçekçi olmadığı tesbit edilmiş ve dava açılması kararlaştırılmıştır. Davalar tesbit edilen tarihlerde Ankara İş Mahkemelerinde açılmış ve birinci duruşmalardan sonra tekrar sendikalarımızın hukukçuları ile ikinci toplantı yapılmıştır. Açılan davalarla ilgili gelişmeler izlenmekte ve bu konuda teşkilatlarımız bilgilendirilmektedir.

Sendikalar arası iletişim ağını düzenleyen teşkilat albümü PTT'nin yurt çapında telefon numaralarını değiştirilmesi, daha önce hazırladığımız teşkilat albümü özelliğini büyük ölçüde kaybetmiştir.

Adana Bölgesi İşçi Kurultayı ile ilgili Yönetim Kurulu kararı Teşkilâta bildirilmiş ve gerekli katkının sağlanması istenmiştir.

Konfederasyonumuz Bölge Kurultayı hazırlıklarını sürdürmektedir.

VI- ARASTIRMA MERKEZİ ÇALIŞMALARI

TÜRK-İŞ Araştırma Merkezi, 16.Olağan Genel Kurul Komisyonu raporlarında da yer alan projeler çerçevesinde faaliyetlerini sürdürmektedir.

Bu faaliyetler genel olarak, ülkemizde ve dünyada sosyo-ekonomik alanda meydana gelen dönüşümlerin izlenmesi; sosyal ve ekonomik alanlardaki gelişmelere paralel bilim ve teknoloji alanında yaşanan değişikliklerin sendikal hareketi ilgilendiren boyutların saptanıp incelenmesi, Konfederasyonumuzun görüş ve ilkeler ve yetkili kurullarda alınan kararlar doğrultusunda kamuoyuna bilgi akışının sağlanarak kamuoyu yaratılmasına katkıda bulunması, gelişmelerin çalışanlar tüm dar ve sabit gelirliiler açısından değerlendirilmesi şeklinde özetlemek mümkündür.

Araştırma Merkezi, Ankara'da yaşayan dört kişilik işçi ailesinin yapması gereken asgari gıda harcamasına ilişkin araştırmanın sonuçlarını her ay periyodik olarak yapmış; Konfederasyona üye sendikaların yürütmekte olduğu toplu iş sözleşmeleriyle ilgili gelişmeleri izlemiş, TÜRK-İŞ Genel Kurulunda alınan kararlar doğrultusunda Başkanlar Kurulu tarafından oluşturulan "Koordinasyon Kurulu" nca süresi yenilenecek kamu kesimi toplu iş sözleşmeleri ile ilgili sekreteryahizmetlerini yürütmüştür.

Öte yandan Araştırma Merkezi uzmanları çeşitli kurum ve kuruluşların toplantı, panel, sempozyum ve komisyon çalışmalarına katılmış, bu kapsamda DPT tarafından koordinasyonu sürdürülen VII.Baş Yıllık Kalkınma Plânı çerçevesinde oluşturulan çeşitli konulardaki özel ihtisas Komisyonu çalışmalarına, Konfederasyonumuz görüşünü içeren raporlar verilmiştir.

VII- HUKUK MERKEZİ ÇALIŞMALARI

I- BÜRO ÇALIŞMALARI

a) TÜRK-İŞ Ana Tüzük, Yönetmelik ve talimatnamelerinin yeniden düzenlenmesine ilişkin çalışmalar:

Konfederasyonumuz Anataüzüğünün, yaşamın sürekli gelişen istemlerine uygun olarak değiştirilmesi gözardı edilemeyecek bir gereksinmedir. Hukuk Büromuzda bu düşünceden yola çıkarak ve de anatüzüğümüzün 7-13 Aralık 1992 tarihlerinde akdedilen genel kurulda değiştirildiğini de gözönünde tutarak, gelişen süreç içinde değişiklik ihtiyaçlarının belirlenmesi yolunda çalışmalar yapmaktadır. Kuşkusuz bu değişikliklerin doğru ve gerçekçi biçimde saptanmasında temel dayanak uygulama içindeki yöneticilerimizin konuya ilişkin değerlendirmeleri ve görüşleri olacaktır. Büromuz bu amaçla tüm Konfederasyon yöneticilerimize yazı ile başvuruarak, bu konudaki birikimlerinin sonucu olarak oluşan görüşlerini zaman zaman Büromuza aktarmaları ricasında bulunmuştur.

Diğer yandan Büromuz yaklaşık 10 yıldan bu yana herhangi bir değişikliğe uğramamış bulunan;

İç Yönetmelik,
Personel Yönetmeliği,
Yolluklar Yönetmeliği,
Satınalma Yönetmeliği,
Genel Kurul Yönetmeliği,
Başkanlar Kurulu Yönetmeliği,
Denetleme Kurulu Yönetmeliği,
Disiplin Kurulu Yönetmeliği,
Bölge Temsilciliği Yönetmeliği,
Eğitim Sitesi Yönetmeliği ve
Muhasebe işlemleri Talimatı,
Dosyalama Sistemi Talimatı
Arşiv Talimatı,
Denetim Rehberi

olarak isimlendirilen TÜRK-İŞ iç mevzuatında günün koşulları ve hukukun gerekleri çerçevesinde uygun gördüğü değişiklik çalışmalarını; TÜRK-İŞ Bölge Temsilciliklerine ilişkin olarak TARIM-İŞ Sendikamızca Konfederasyonumuza sunulan değişiklik önerilerini de dikkate alarak tamamlamıştır. Bu suretle hazırlamış olduğumuz mevzuat taslakları Yönetim Kurulunca tartışılıp nihai biçime dönüşünce yeni hali ile yürürlüğe konulacaktır.

b) 854 sayılı Deniz İş Yasasına ilişkin olarak Büromuzca gerçekleştirilen değişiklik önerilerini kapsayan çalışmalar:

T.C.Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın 26.8.1993 tarihli yazısı ile, 854 sayılı Deniz İş Yasasında gerek 1475 sayılı Yasada daha önce yapılan değişikliklerle paralellik sağlanması, gerekse günümüz koşullarının gerektirdiği diğer değişikliklerin yapılması amacıyla Bakanlık nezdinde çalışmalar yapıldığından bahisle konuya ilişkin Konfederasyonumuz görüşlerinin bildirilmesi istenmiştir.

Hukuk Büromuz, bu konuda uzman kuruluş olarak değerlendirilebilecek ve uygulamanın asıl muhatabı konumundaki TÜRKİYE DENİZCİLER Sendikamızın konuya ilişkin olarak Konfederasyonumuza daha önce intikal etmiş yazılı görüşlerini ve TÜRK-İŞ'in aynı konuda gerçekleştirdiği çalışma taslağını dikkate alarak gerçekleştirdiği değişiklik önerilerini hazırlayarak 9 Eylül 1993 tarihli yazısı ekinde Bakanlığa sunmuştur.

c) K.K.T.C. Sosyal Güvenlik Yasa Tasarısına ilişkin Büromuz çalışmaları :

Konfederasyonumuz üyesi TÜRK-SEN Sendikasının tarafımıza gönderdiği K.K.T.C. Sosyal Güvenlik Yasa Tasarısına ilişkin görüşlerimiz Büromuzla, Sosyal Güvenlik Büromuzun ortaklaşa sürdürdüğü çalışmalar sonucu belirlenmiş ve bu suretle hazırlanan görüş ve önerilerimiz TÜRK-SEN'e gönderilmiştir.

d) SSK Kanununun değiştirilmesine ilişkin SSK Teşkilât ve Görevlerinin Yeniden Düzenlenmesi Hakkında çıkartılmak istenen KHK Üzerinde Çalışmalar:

Tansu ÇİLLER başkanlığında kurulan ikinci koalisyon hükümetinin parlamentodan geçirdiği "Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri Hakkındaki bazı kanunlar ile teşkilat kanunlarında değişiklik yapılmasına dair" 3911 sayılı Yetki Kanunu hükümlerine dayanılarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca SSK Teşkilat, Yasasında değişiklik yapılmasına ilişkin olarak hazırlanan KHK tasarısı Bakanlar Kurulundan çıkmadan önce Konfederasyonumuza intikal etmiş bunun üzerine Konfederasyonumuz Kararnamenin heran çıkabileceği endişesi ile tasarıya ilişkin genel görüşlerini yazılı bir metin olarak 18.8.1993 tarihinde ilgili Bakanlara göndermiştir.

Bundan sonra Hukuk Büromuz gerçekleştirdiği geniş ve detaylı bir çalışma sonucunda belirlediği görüşlerini adeta yeni bir KHK taslağı biçiminde düzenleyerek ilgili Bakanlara ve Başbakana sunmuştur.

Ne var ki, KHK ile yapılacak düzenlemelere olanak veren 3911 sayılı Yetki Yasasının Anayasa Mahkemesince iptal edildiğinin açıklanmasından sonra böylesi düzenlemelerin yasal dayanağı ortadan kalktığından söz konusu kararnamenin ya-salaşması mümkün olmamıştır.

e) Temmuz/1993 İstatistiklerine İlişkin Çalışmalarımız :

Hatırlanacağı üzere, 17.7.1993 günlü Resmi Gazete'de, 2822 sayılı Yasanın 12 nci maddesi uyarınca, Çalışma Bakanlığınca yayımlanan Temmuz/1993 istatistiğinde hepside DİSK'e bağlı 7 adet sendikanın %10 barajını aşarak toplu sözleşme yapabilecekleri ilân edilmiştir. Fevkalâde kuşkulu gözüken, bu istatistiklerin iptaline yönelik olarak Hukuk Büromuz bir taraftan konuyla ilgili sendikalarımızın, hukuki girişimlerini koordine edebilmek amacıyla TÜRK-İŞ Hukukçular Kurulu'nun toplanmasını sağlarken, diğer taraftan kuşkulu istatistiklerin sağlıklı bir yargılamadan geçebilmesi sürecine katkıda bulunmak amacıyla ilgili sendikaların üye kayıt listeleri ile birlikte üyelerinin bulunduğu iddia edilen işyerlerinin temini için Bakanlık nezdinde girişimlerde bulunmuştur.

İlki 26.7.1993, ikincisi ise 21.9.1993 tarihlerinde toplanan TÜRK-İŞ Hukukçular Kurulu yargılama aşamalarını belirlemek amacıyla ilerideki tarihlerde yeniden toplanabilecektir.

f) Hukuk Bülteni Çalışmaları :

Büromuz TÜRK-İŞ tabanını oluşturan işçilerimizin karşı karşıya olduğu hukuki sorunlara çözüm üretebilmek amacına yönelik olarak ve TÜRK-İŞ dergisinin eki niteliğinde bir hukuk bülteni çıkarmayı düşünerek, konuya ilişkin Yönetim Kurulu onayından sonra Konfederasyonumuzun bu faaliyeti hayata geçirilmiş ve fevkalâde mütevazı imkanlarla hazırlanan ilk hukuk bülteni yayımlanmış ve işçilerimizin dikkatine sunulmak üzere tüm üye sendikalarımızın genel merkezlerine ve şubelerine gönderilmiştir.

g) Adalet Reformu Özel İhtisas Komisyonu Çalışmaları :

7 nci 5 Yıllık Kalkınma Plânı çalışmaları meyanında DPT öncülüğünde oluşturulan özel ihtisas komisyonlarından Adalet Reformu Komisyonunda TÜRK-İŞ'in görüşlerini yansıtmak üzere büromuz mensupları yapılan toplantılara fiilen katılmakta ve çalışmaların raportörlük görevini yürütmektedir.

h) Çalışma Hukukuna ilişkin Yapılması Düşünülen Değişikliklerle ilgili Büromuz Çalışmaları :

Hukuk Büromuz esasen 1982 Anayasasından sonra bu Anayasaya uygun olarak oluşturulan Çalışma Hukukunun Yasalarının değiştirilmesi konusunda çeşitli faaliyetlerde bulunmuş ve bu konudaki görüş ve önerilerini saptayarak dönemin hükümetlerine ve parlamento üyelerine yansıtmaya gayret göstermiştir. Son olarak Çalışma Bakanlığının 12 Şubat 1993 tarihli yazısı üzerine TÜRK-İŞ Hukukçular Kurulunun konuya ilişkin görüşlerini aldıktan sonra T.C.Anayasası, 2821 ve 2822 sayılı Yasalarda yapılması istenen değişiklikler son kez saptanarak bu çerçevede düzenlenen ve TÜRK-İŞ'in görüş ve önerilerini yansıtan kapsamlı raporunu 30.3.1993 tarihli yazı ekinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına göndermiştir.

ı) 173 sayılı ILO Sözleşmesine ilişkin Büromuz Çalışmaları :

T.C.Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın 12.08.1993 günlü yazısı ile, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün 79 ncu Genel Konferansında kabul olunan, "işverenin ödeme Güçlüğü Halinde işçi Alacaklarının Korunmasına ilişkin" ILO sözleşmesinin, ülkemizde işçi alacaklarının ILO standartlarına uygun olarak korunmasının kurumsallaştırılmasını sağlamak üzere onaylanması ve bu konuda ulusal mevzuatımızda gerekli değişiklik ve düzenlemelerin yapılabilmesine yönelik olarak Konfederasyonumuz görüşlerinin belirlenip, bildirilmesi istenmiştir.

Hukuk Büromuz ülkemizdeki tüm işçiler açısından oldukça önemli görülen bu sözleşmenin en geniş korumayı sağlayacak şekilde ve tüm sendikalarımızın da görüşleri alınmak suretiyle içeriğinin belirlenmesini ilke olarak benimsemiş ve bunu hayata geçirmek üzere de sendikalarımızın görüşlerinin saptanabilmesi için 1 Kasım 1993 günü Hukukçular Kurulunun toplanması karar altına alınmıştır.

Bu toplantıda tüm sendikalarımızda görüşlerinin alınmasından sonra 173 sayılı sözleşmenin hangi koşullarda onaylanmasının uygun olacağına ilişkin Konfederasyonumuz görüşü Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına bildirilecektir.

j) Türk-Alman Daimi Sendika Komisyonu Toplantıları ile ilgili Çalışmalar:

Uzun yıllardan beri senede bir defa toplanmak suretiyle sürdürülmekte olan TÜRK-İŞ/DGB Daimi Sendika Komisyonu toplantısı bu yıl 11-14 Ekim 1993 tarihinde TÜRK-İŞ Genel Merkezinde yapılmıştır.

Toplantıda daha önce karşılıklı olarak belirlenen gündemde yer alan konulara ilişkin olarak kapsamlı görüş alış-verişinde bulunulmuş ve tarafların üzerinde mutabık kaldığı konular bir basın toplantısıyla da kamuoyuna duyurulmuştur.

Hukuk Büromuz bu toplantılar boyunca tarafların karşılıklı görüş ve tartışmalarını da kapsayan bir tutanağın düzenlenmesini gerekli görmüş ve bu çalışmalara başlamıştır.

II) DAVALARIMIZ

a) 22.11.1989 tarihinde, Konfederasyonumuz Bakanlar Kurulunca 9.8.1989 tarihinde 89/14477 sayı ile yürürlüğe konulması kararlaştırılan ve Resmi Gazete'nin 5.10.1989 tarih, 20303 sayılı nüshasında yayımlanan "Grev ve Lokavtlarda Mülki idare Amirlerince Alınacak Önlemlere İlişkin Tüzük" ün Kanuna, hukukun genel ilkelerine, uluslararası sözleşme ve tavsiye kararlarına aykırılığı nedeniyle Danıştay nezdinde iptal davası açmıştır. Davamızın Danıştay 10.Dairesinin 25.5.1992 tarih, 1990/1712 E.ve 1992/2229 K. sayılı kararı ile reddolunması üzerine sözkonusu karar, tarafımızca temyiz edilmiş olup, Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulunun 21.5.1993 tarih, E.1992/663, K.1993/198 sayılı karar ile bozulmuş bulunmaktadır.

b) Ankara 15 nci Asliye Ceza Mahkemesinde 1992/507 esas numarası ile görülmekte olan, 3 Ocak 1991 eylemine ilişkin davamız sanıkların beraati ile sonuçlanmıştır.

Mahkeme 14.4.1993 tarih, E.1992/507, K.1993/276 sayılı kararı ile eylemin toplu pazarlık düzenine işlerlik kazandırabilmek için üyelerin mesleki hak ve menfaatlerini korumak amacı ile hareket edilerek yasalar çerçevesinde kalındığına sanıklarca hazırlanan 20.12.1990 tarihli TÜRK-İŞ haber bülteninin kamu ve özel sektörde çalışan işçi ve memurların hislerine ve isteklerine tercüman olacak özellik taşıdığına, işçileri greve teşvik etme veya azmettirme amacına yönelik unsurlar taşımadığına ve sanıkların beraatlerine hükmetmiştir.

Anılan karar Cumhuriyet Savcısınca temyiz edilmiş olup, dava halen Yargıtay aşamasındadır.

c) Prof.Dr.Turan EROL tarafından Konfederasyonumuz aleyhine, 1967 yılında Genel Merkez binamızın inşaatı sırasında toplantı salonu için yapmış olduğu kaba boyama resmin boyanması nedeniyle eserin sanatsal niteliğinin bozularak, şahsi haklarının ihlal edildiği gerekçesi ile 50 milyon TL. manevi tazminat talebi ile açılan dava Ankara 3.Asliye Hukuk Mahkemesince zamanaşımı sebebiyle reddedilmiştir.

Karar davacı tarafından temyiz edilmiş olup,dava halen Yargıtay aşamasındadır.

VIII- BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER ÇALIŞMALARI

Basın ve Halkla İlişkiler büromuzun aylık olarak çıkardığı TÜRK-İŞ dergisinin, tiraj bakımından dar tutulması; sendikalarımızın merkez ve şubeleri yanısıra parlamento, Üniversitelerle demokratik kitle örgütlerine gönderilmesi dikkate alınarak, 1 Kasım 1993 tarihinden itibaren dört sayfalık aynı isimle bir gazetenin çıkarılarak işçilerimize ulaşabilmemiz düşünülmüştür.

İlk planda 40 bin tirajla bastırılan gazetemizin, İl Temsilciliklerimizin yardımıyla, o yörede bulunan sendikalarımızın şubelerinin temsil ettikleri işçi sayısına göre dağıtımı sağlanmıştır.

Gazetenin içeriğinde, sendikalarımızın özel haberlerinden önemli olanlara yer verilecek, fakat ağırlık genel konular ve tüm işçilerimizin ilgi duyduğu olaylara ayrılacaktır.

Onaltıncı genel kurulumuzda temenni kararı olarak alınan, TV istasyonu ya da Radyo kurulması, günlük gazete çıkarılması gibi konularda yapılan araştırmalar, bunun son derece yüksek maliyete yol açacağını göstermiş, bir TV istasyonunun 500 milyar liranın üzerinde kurulabildiği öğrenilmiştir. Radyo ve günlük gazete maliyetleri de tahminlerin çok ötesinde mali porteyi gerektirmektedir.

Kaldı ki; gerek TV, gerek Radyo ve gerekse günlük gazeteleri ayakta tutan en büyük kaynak ilan olduğu düşünüldüğünde, sermaye çevrelerinin TÜRK-İŞ'in kuracağı MEDYA'ya ilan vermeyeceklerini de gözönünde bulundurmak zorundayız.

İleride, küçük anonslar halinde, 1-2 dakikalık yapımlarla halkımıza sesimizi daha geniş ve ilginç biçimde duyurabilmenin çalışmaları ve incelemesi yapılmaktadır.

Basın ve Halkla İlişkiler Büromuz, gerek Konfederasyonumuzun gerek sendikalarımızın basınla ilişkilerinde verimli bir diyalog kurmuş, toplantılara basınının en geniş şekilde katılımını sağlayarak mesajların kamuoyuna iletilmesinde önemli rol oynamıştır.

Büromuz, sendikalarımızın basın bürolarından talep edilen yardımları da eksiksiz yerine getirmektedir.

TÜRK-İŞ, Türkiye Tarafından Onaylanmış ILO Sözleşmelerinin Tam Olarak Uygulanmasını İçin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na Başvurdu

TÜRK-İŞ, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na gönderdiği bir yazı ile, Türkiye tarafından onaylanmış bulunan ve Uluslararası Çalışma Bürosu tarafından denetlenen Uluslararası Çalışma Örgütü Sözleşmeleri'nin tam olarak uygulanmasını talep etti.

TÜRK-İŞ tarafından Bakanlığa sunulan 39 sayfalık raporda, özellikle Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkı ilkelerinin Uygulanmasına ilişkin 98 sayılı Sözleşme ile, Bir Amme Makamı Tarafından Yapılan Mukavelelere Konulacak Çalışma Şartlarına ilişkin 94 sayılı Sözleşme'nin üzerinde duruldu.

Ancak diğer taraftan, bugüne kadar hiç gündeme getirilmemiş bazı Sözleşme ihlalleri konusunda da eksikliklerin giderilmesi talep edildi.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından 1993 yılında onaylanan İşletmelerde İşçi Temsilcilerinin Korunması ve Onlara Sağlanacak Kolaylıklar hakkında 135 sayılı Sözleşme, Sendika Özgürlüğüne ve Örgütlenme Hakkının Korunmasına ilişkin 87 sayılı Sözleşme, Kamu Hizmetinde Örgütlenme Hakkının Korunmasına ve İstihdam Koşullarının Belirlenmesi Yöntemlerine ilişkin 151 sayılı Sözleşme, Sanayi İşyerlerine Alınacak Çocukların Asgari Yaş Sınırını Belirleyen 59 sayılı Sözleşme, İnsan Kaynaklarının Değerlendirilmesinde Mesleki Eğitim ve Yönlendirmenin Yeri konusunda 142 sayılı Sözleşme ve Uluslararası Çalışma Normlarının Uygulanmasının Geliştirilmesinde Üçlü Danışma Hakkında 144 sayılı Sözleşme, henüz Uluslararası Çalışma Bürosu'nun denetimine tabi değildir. Bu nedenle, bu Sözleşmelerin ihlali konusunda TÜRK-İŞ tarafından görüş bildirilmedi.

TÜRK-İŞ, İşsizlik Hakkında 2 sayılı Sözleşme ve iş ve işçi Bulma Servisi Kurulması hakkında 88 sayılı Sözleşme'de öngörülen ve iş ve işçi Bulma Kurumu bünyesinde eşit sayıda işçi ve işveren temsilcilerinden oluşacak komisyonların (Danışma Kurulları) 1972 yılından beri toplanmamasını eleştirdi ve bu kurulların derhal toplanması ve çalıştırılmasını talep etti.

TÜRK-İŞ, Asgari Ücret Tespit Usullerinin İhdasına ilişkin 26 sayılı Sözleşmeye göre, evlerde çalışanlar için de asgari ücret belirlenmesi gerektiğini belirterek, giderek yaygınlaşan eve-iş-verme sistemine karşı, bu uygulamaya en kısa sürede geçilmesini talep etti.

TÜRK-İŞ, Çocukların ve Gençlerin Sanayide İşe Elverişlilikleri Yönünden Sağlık Muayenesine Tabi Tutulmaları hakkında 77 sayılı Sözleşme'nin, bu hükmün iptali halinde öngörülen cezaların caydırıcı olmaktan uzak bulunması

nedeniyle sürekli olarak ihlal edildiğini belirtti.

TÜRK-İŞ, Sanayi ve Ticarette İş Teftişi hakkında 81 sayılı Sözleşme'nin, iş müfettişlerinin sayısının yetersizliği nedeniyle sürekli olarak ihlal edildiğine ve özellikle son yıllarda yabancı ve yerli kaçak işçiliğin yaygınlaşmasıyla, ihlallerin büyük boyutlara ulaştığına dikkati çekti.

TÜRK-İŞ, Bir Amme Bakamı Tarafından Yapılan Mukavelelere Konulacak Çalışma Şartlarına ilişkin 94 sayılı Sözleşme'nin, çeşitli sendikalarımızın yaptığı başvurulara rağmen sürekli olarak ihlal edildiğini (başvuru örnekleriyle) birlikte sunarak, bu konudaki ihlallerin giderek yaygınlaştığına dikkati çekti ve kamu kurum ve kuruluşlarının bu konuda uyarılmasını ve Sözleşme ve bağlantılı iş mevzuat hükümlerinin derhal uygulanmasını talep etti.

TÜRK-İŞ, yürürlükteki Anayasa, Sendikalar Yasası, Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Yasası, Sıkıyönetim Yasası, Serbest Bölgeler Yasası, Olağanüstü Hal Yasası, Dernekler Yasası, Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası, Devlet Güvenlik Mahkemeleri Yasası, Çıraklık ve Meslek Eğitimi Yasası, Türk Silahlı Kuvvetleri İhtiyaç Fazlası Yükümlülerin Askerlik Görevlerini Yerine Getirme Esasları başlıklı Bakanlar Kurulu Kararı, işçi ve işveren Sendika ve Konfederasyonlarının Devletçe Denetlenmesi Esaslarına ilişkin Tüzük, Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanun, Grev ve Lokavtlarda Mülki İdare Amirlerince Alınacak Önlemlere ilişkin Tüzük ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve onu değiştiren 3771 sayılı Yasa ile, 98 sayılı Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkı İlkelerinin Uygulanmasına ilişkin Sözleşmenin ihlal edildiğini bildirdi. Ayrıca, grevlerin ertelenmesini, meşru haklarını demokratik yollardan kullanan işçi ve kamu çalışanı sendikaları yönetici ve üyelerinin karşılaştıkları engelleri ve uğradıkları kovuşturmaları eleştirildi.

TÜRK-İŞ, Zorla Çalıştırmanın Kaldırılmasına ilişkin 105 sayılı Sözleşme'nin, Anayasanın 18. maddesi tarafından ihlal edildiğini bildirdi.

TÜRK-İŞ, 1402 sayılı Yasanın, İş ve Meslek Bakımından Ayırım Hakkında 111 sayılı Sözleşmeyi ihlal ettiğini bildirerek, durumun düzeltilmesini talep etti.

TÜRK-İŞ, Hükümetin izlediği istihdam politikasının, İstihdam Politikasıyla ilgili 122 sayılı Sözleşmeyi sürekli olarak ihlal ettiğini bildirdi.

TÜRK-İŞ, önümüzdeki dönemde de, yeni ILO Sözleşmelerinin onaylanması ve onaylanmış Sözleşmelerin uygulanması konusundaki mücadelesini sürdürecektir.

Avrupa Sendikalar Konfederasyonu Yönetim Kurulu Toplantısı

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram MERAL, 46 milyon işçiyi bünyesinde toplayan Avrupa Sendikalar Konfederasyonu'nun 7-8 Ekim 1993 günleri Brüksel'de toplanan Yönetim Kurulu toplantısına katıldı.

Genel Başkan Bayram MERAL, Avrupa Sendikalar Konfederasyonu'na üyelik için başvuran HAK-İŞ'e ilişkin işlemlerin başlaması ve bir raporun hazırlanması konusunda olumlu görüş bildirdi.

Toplantıda, Filistin Kurtuluş Örgütü ile İsrail arasında imzalanan Barış Antlaşması ile Arap-İsrail sorununun çözümü konusunda önemli bir adım atılmış olmasının sevinçle karşılandığını belirten bir karar tasarısı oybirliğiyle kabul edildi.

Toplantının ana konusu, işverenlerin, Avrupa endüstrisinin rekabet gücünü artırmanın yolu olarak işçi haklarına ve sendikal hak ve özgürlüklerine yönelik saldırısının alternatiflerinin oluşturulmasıydı. Toplantıda, Avrupa Sendikalar Konfederasyonu'nun, Avrupa'nın bütünleşme sürecini desteklediği ve bu sürecin daha da hızlandırılmasını talep ettiği bir kez daha belirtildi ve Maastricht Antlaşması ve onbir ülkenin onayladığı Sosyal Protokol'un tam olarak uygulanması talep edildi.

Avrupa Sendikalar Konfederasyonu Yönetim Kurulu, işverenlerin önerilerinin alternatifi olarak geliştirilen gelişme modelinin ana hatlarının da şunlar olmasını kararlaştırdı:

- Kalkınma sürecinin ana amacı, insanlar olmalıdır. Çalışan erkek ve kadınların sendikaları aracılığıyla ekonomik ve toplumsal yaşama aktif bir biçimde katılmalarının sağlanması temel bir hedeftir.

- Ekonomik büyümenin sağlanması, istihdamın artırılması, daha yüksek yaşam standartları ve daha adil bir topluma ulaşılması, ekonomik verimliliğin ve toplumsal ilerlemenin birlikte ele alınmasıyla mümkündür.

- Aktif piyasa güçleri, aktif hükümet politikaları ile birlikte bulunmalıdır. Kamu hizmetlerinin hayati bir önemi vardır.

- Toplumsal ve endüstriyel ilişkilerde uyum süreci ve bu konudaki kurallar, işverenlerin tek taraflı düzenlemeleri veya devletin piyasayı kontrolü tümüyle terketmesi yoluyla değil, toplu pazarlık ve mevzuat aracılığıyla oluşturulmalıdır.

Toplantıda, sendikal eğitimin daha yaygınlaştırılması ve etkili kılınması gereği de ele alındı.

Çocukların Çalıştırılmasının Sona Erdirilmesi Konusunda
Uluslararası Program

Günümüzde giderek büyüyen bir tehlike, toplumumuzun geleceği olan çocukların çalışma hayatına çekilmesidir.

Birçok çocuk, yoksullaşan ailelerinin geçimine katkıda bulunabilmek amacıyla, okuldan ayrılarak, birçoğu tehlikeli işlerde çalışmaya başlamaktadır.

Çocukların çalıştırılması son yıllarda hızla artmaktadır.

Bu kötü gelişme karşısında, Uluslararası Çalışma Örgütü önemli bir proje başlattı. Çocukların Çalıştırılmasının Sona Erdirilmesi Konusunda Uluslararası Program isimli bu program, öncelikle, aralarında Türkiye'nin de bulunduğu 6 ülkede uygulanmaya başladı.

Bu Programa göre Türkiye, Brezilya, Hindistan, Endonezya, Kenya ve Tayland'da öncelikle en tehlikeli işlerde çocukların çalıştırılmalarının önlenmesi için işçi ve işveren örgütleriyle ve hükümetlerle işbirliği yapılmaktadır.

Bu Program çerçevesinde, TÜRK-İŞ ile Uluslararası Çalışma Örgütü arasında bir anlaşma imzalandı.

Bu anlaşmaya göre, TÜRK-İŞ,

- Bünyesinde bir Çocuk İşçiler Bürosu kuracak,
- Çalışan çocukların sorunlarıyla ilgili kapsamlı bir araştırma yapacak,
- İşyerlerindeki sendika temsilcileri aracılığıyla çocuk işçiler ve sorunları konusunda anketler uygulayacak,
- Çalışan çocuklarla, aileleriyle ve işverenlerle görüşmeler yapacak,
- Araştırma sonuçlarını değerlendirmek amacıyla işçi, işveren ve hükümet temsilcilerinin katıldığı bir toplantı düzenleyecek,
- Çocukların çalıştırılmaları konusunda yeni program ve politikaların değerlendirildiği bir sempozyum düzenleyecek,
- Korumasız çocuk işçilikten çıraklığa ve sendika üyeliğine geçiş konusundaki sorunları görüşmek üzere bir toplantı düzenleyecek ve
- Çocukların çalıştırılması konusunda kamuoyunun ve sendika üyelerinin duyarlılığını artırmak amacıyla yayın etkinliklerinde bulunacaktır.

Türkiye'de TÜRK-İŞ ile Uluslararası Çalışma Örgütü arasında imzalanan anlaşma 1 Kasım 1993 tarihinde yürürlüğe girdi.

Çocukların Çalıştırılmasının Sona Erdirilmesi Konusunda Uluslararası Program çerçevesinde, Tayland'ın başkenti Bangkok'ta 27 Eylül - 1 Ekim 1993 tarihlerinde bir toplantı yapıldı.

Toplantıya Uluslararası Çalışma Bürosu'ndan uzmanlar ile, Türkiye, Pakistan, Hindistan, Tayland, Hong Kong, Filipinler, Endonezya, Bangladeş ve Kenya'dan işçi ve işveren temsilcileri ile iş müfettişleri katıldı.

Toplantıda, tüm ülkelerde çocukların çalıştırılmasının giderek yaygınlaştığı ve bu durumun, Uluslararası Para Fonu tarafından uygulattırılan istikrar ve yapısal uyum programları ile bağlantılı olduğuna dikkat çekildi.

İşsizlik arttıkça ve aileler yoksullaştıkça, çocukların okuldan ayrıldıkları ve çok erken yaşta çalışma hayatına atılmak zorunda kaldıkları belirtildi.

Bu konu ile bağlantılı olarak da, sosyal devlet anlayışının terkedilmesinin ve eğitimin özelleştirilmesinin, çocukların çalışmaya zorlanmalarında etkili olduğuna değinildi.

Çocukların çocukluklarını yaşamadan çalışma hayatına atılmalarının ülkelerin toplumsal gelecekleri açısından büyük sakıncalar içerdiğinin belirtildiği toplantıda, yalnız başına işyeri denetimlerinin bu sorunun çözülmesini sağlayamayacağı, kamuoyunun bu konuda bilinçlendirilmesinin ve bilgilendirilmesinin zorunlu olduğuna işaret edildi.

Toplantıya katılan ülke temsilcilerinin en çok üzerinde durdukları konulardan biri de, özellikle bazı Güney-Doğu Asya ülkelerinde çocuk fuhuşunun son yıllarda hızla yayılmış olması ve bazı hükümetlerin, turist getireceği umuduyla, bu insanlık dışı uygulamaya karşı gereken duyarlılığı göstermedikleri gerçeğiydi.

Toplantıya katılanlar, çocukların çalıştırılmasının tümüyle engellenmesi hedefini gözardı etmeden, en tehlikeli işlerde çocukların çalışmalarının derhal ve ivedilikle engellenmesi konusuna öncelik verilmesi gerektiği üzerinde anlaştılar.

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreterliği, Kasım ayından itibaren, Türkiye'de çocukların yasadışı bir biçimde çalıştırılmasının engellenmesi konusunda Uluslararası Çalışma Örgütü ile imzalanan sözleşme uyarınca, belirtilen faaliyetlerde ve girişimlerde bulunmaya başlayacaktır.

- Genel Başkan Bayram MERAL'in Almanya Ziyareti
ve DGB Başkanı'nın TÜRK-İŞ'i ziyareti :

Almanya'da Solingen ve bazı şehirlerde Türklere yönelik saldırı ve şiddet olaylarını takiben, Almanya'da bulunan Türk gençleri, Almanya'daki Türk topluma zarar verecek bir şekilde şiddete başvurma eğilimi başgöstermiş ve pekçok işyerlerine saldırılar düzenlemişlerdir.

Bu durumu önlemek için Genel Başkan DGB daveti üzerine, Temmuz/1993'te Almanya'yı ziyaret etmiştir. Genel Başkan Bayram MERAL, Almanya'da bulunduğu sırada DGB Genel Başkanı ve Yönetim Kurulu üyeleriyle dostane görüşmeler yapmış, Almanya'da bulunan Türklere yapılan ayrımcı şiddet olayları ele alınmıştır. Genel Başkan daha sonra Almanya'daki Türk işçi temsilcileri ile görüşmeler yapmıştır. Ziyaretin sonunda, müşterek bir basın toplantısı düzenlenmiştir. TÜRK-İŞ ile DGB arasındaki dostane ilişkilerin güçlendirilmesi amacıyla Genel Başkan DGB Genel Başkanını Ekim ayı sonlarına doğru Türkiye'yi ziyaret etmek için davet etmiştir.

Bu davet sonucunda, DGB Genel Başkanı Heinz Werner MER'ER, 25-25 Ekim 1993 günleri ülkemizi ziyaret etmiş, TÜRK-İŞ'le görüşmelerde bulunmuş ve bir basın toplantısı düzenlemiştir.

- JILAF Heyetinin TÜRK-İŞ'i Ziyareti:

Uluslararası Japon işçi Vakfı (JILAF)'nı temsil eden, Vakfın Genel Başkanı Tadanobu USAMİ başkanlığında ve Toyato işçi Sendikaları Konfederasyonundan Junsuke KİTO, Japon Tekstil işçi Sendikaları Konfederasyonundan Shigeyuki MASO, Japon Televizyon Kurumu işçi Sendikası'ndan Sakari SHİGETA, Japon Telekomünikasyon işçi Sendikası'ndan Toshiyuki TADOKORO, Banka işçi Sendikası'ndan Akio YAGI, Tüke-tici Sigorta Kooperatifleri işçi Sendikası'ndan Akiyoshi YOSHIZAWA ve JILAF Mü-badele Programı Müdürü Minako AKİBA'dan oluşan heyet, TÜRK-İŞ'in davet üzerine 24-29 Ağustos tarihleri arasında, TÜRK-İŞ ile Japon işçi Sendikaları Konfederasyonu(RENGO) arasında kurulan dost ilişkilerini pekiştirmek ve güçlendirmek için Türkiye'ye bir inceleme ziyareti yapmışlardır.

Japon Heyeti Ankara'da bulundukları sırada, TÜRK-İŞ Genel Başkanı ve Yönetim Kurulu üyeleriyle görüşmeler yapmışlardır. Taraflar, iki işçi hareketi arasındaki ilişkilerin tatmin edici bir şekilde gelişmekte olduğuna dair görüş birliğine varmışlardır. Bu ilişkinin özellikle Konfederasyonlar düzeyinde daha da geliştirilmesi için çaba harcayacaklarını belirtmişlerdir.

- Türk-Alman Sürekli Komisyonu Toplantısı:

1973 yılında başlayan ve bu yıl 20.yılını tamamlayan sürekli Türk-Alman Komisyonu, bu yıl Ankara'da toplanmıştır.

DGB Yönetim Kurulu üyesi Johan RICHART başkanlığındaki DGB heyeti, TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram MERAL'e makamında bir nezaket ziyareti yaptıktan sonra Komisyon toplanmıştır.

Genel Başkanın açılış konuşmasından sonra aşağıda belirtilen gündem maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

- 1- 13-17 Mayıs 1992'de Köln'de yapılan toplantı tutanaklarının gözden geçirilmesi,
- 2- 13-17 Mayıs 1992'de Köln'de yapılan toplantıda ele alınan çözüm önerileri,
- 3- Almanya'da ve Türkiye'de meydana gelen ekonomik, politik ve sendikal gelişmeler hakkında bilgi alış-verişi,
- 4- Almanya'daki yabancıların hakları, yabancılar politikasında yeni durum, buna bağlı olarak çifte vatandaşlık konusunda kabul edilen istekler,
- 5- DGB'nin yabancı konusundaki çalışmaları,
- 6- Avrupa Adalet Divanı kararlarının, serbest dolaşım konusunda etkileri, örneğin Türklerin, ÜT ülkelerindeki serbest dolaşımları,
- 7- Almanya'daki yabancılara karşı yabancı düşmanlığı, ayırıcılık ve baskılar,
- 8- Türk işçilerinin sosyal güvenliklerine ilişkin problemler,
- 9- Almanya'da yaşayan Türklerin Türkiye'deki seçimlere mektupla katılmaları,
- 10- Almanya'da Türk kuruluşlarının faaliyetleri,
- 11- Çeşitli konular.

İki taraf arasında geçen görüşmeler dostane bir hava içinde geçmiş ve ilgili konular hakkında görüş birliğine varılmıştır.

Mutabakata varılan en önemli konular arasında, işçilerimizin Avrupa Topluluğu ülkelerinde serbest dolaşımları ile ilgilidir.

Avrupa Adalet Divanının aldığı bir karar ile topluluk ülkelerinde dört yıl yasal olarak ikamet eden işçilere istihdam güvencesi sağlanmıştır. Türkiye'nin bu Topluluk ile ortaklık andlaşmasının bulunması nedeniyle Türk işçilerini de kapsadığı görüşü tartışılmaya başlanmıştır. DGB Yönetim Kurulu bu hakkın Türk işçileri için de geçerli olduğu görüşünü savunmaktadır. Avrupa Adalet Divanının verdiği bu kararlar, Türk hükümetini bağlamaktadır. Türkiye'de çalışan Avrupa Topluluğu üyesi ülkelerin vatandaşları içinde Avrupa Topluluğu hukukunun geçerli sayılması gerekir. Biz TÜRK-İŞ olarak hükümetle görüşmemiz ve uygulamayı sağlamamız gerekmektedir.

Çifte vatandaşlık konusunda, Sürekli Türk-Alman Komisyonu (DGB) Alman hükümeti nezdinde, TÜRK-İŞ'de Türk hükümeti nezdinde girişimlerde bulunmaları gerektiği görüş birliğine varılmıştır.

Yabancı düşmanlığı konusunda, DGB'nin büyük rahatsızlık duyduğu karşı tarafça belirtilmiş ve bu düşmanlığa karşı DGB'nin kampanyalar düzenlediğini ve bu akıma karşı mücadelesini devam ettireceğini bildirmiştir.

Ayrıca, Almanya'daki Türk işçi ve toplumunu ilgilendiren konular hakkında Türk ve Alman gençlerinin bilinçlendirilmelerini sağlamak amacıyla iki taraf, Alman ve Türk gençlerinden oluşacak grupların karşılıklı olarak iki ülkeyi ziyaret etmelerini ve bu ziyaretler sırasında seminerler düzenlenmesi için bir proje oluşturma ilke anlaşmasına varılmıştır.

- Çeşitli Toplantılar :

7-8 Ekim 1993 tarihleri arasında Genel Başkan Bayram MERAL, Avrupa işçi Sendikaları Konfederasyonu (ETUC) Brüksel'de yapılan icra kurulu toplantısına katılmıştır.

TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Sabri ÖZDEŞ, San Francisco'da yapılan AFL-CIO Genel Kuruluna katılmıştır.

TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri Enver TOÇOĞLU, Singapur'da yapılan ICFTU/APRO icra kurulu toplantısı ve Tayland'da yapılan Sendikal Haklar Konferansına, ŞEKER-İŞ Genel Başkanı Hikmet ALCAN, TÜRKİYE MADEN-İŞ Sendikası Genel Başkanı H.Hüseyin KAYABAŞI, TEZKOOP-İŞ Genel Başkanı Ahmet TAMER, HABER-İŞ Genel Başkanı Cengiz TEKE ve PETROL-İŞ Genel Sekreteri Bayram YILDIRIM ile birlikte katılmıştır.

Bununla ilgili bilgiler gelecek Başkanlar Kurulu toplantısının raporunda yer alacaktır.

- Türk ve Orta Asya İşçi Sendikaları Birliği:

Bağımsızlığını yeni kazanan Azerbaycan, Türkmenistan, Özbekistan, Kazakistan, Kırgızistan Cumhuriyetlerinde faaliyet gösteren işçi sendikaları konfederasyonlarıyla TÜRK-İŞ arasındaki ilk ciddi ve yakın temaslar, TÜRK-İŞ'in 16.Genel Kurulu sırası ve sonrasında başlamıştır.

Genel Kurul sonrasında kısada olsa, bu Konfederasyonların liderleriyle TÜRK-İŞ Genel Başkanı ve Yönetim Kurulu üyeleriyle kardeşçe görüşmeler yapılmış ve bu işbirliği ve dayanışmanın güçlendirilmesi için görüş birliğine varılmış, protokoller imzalanmıştır.

Çok hızlı değişmekte olan dünyaya ayak uydurabilmemiz ve dünyanın çeşitli bölgelerinde oluşan ve oluşmakta olan kültür veya bölgesel temellere dayalı işçi sendika konfederasyonları veya birliklerinin bulunmasını gözönüne alarak, uluslararası sendika sahalarında, Orta Doğu, Balkanlar bölgesindeki gerek TÜRK-İŞ'in, gerekse Orta Asya Türk Cumhuriyetlerindeki işçi hareketinin sesi, ağırlığı ve etkinliğini oluşturmak ve pekiştirmek için, TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, Orta Asya ve Türkiye sendika konfederasyonları birliğinin oluşturulması için faaliyetlerini başlatmış bulunmaktadır. Gelecek Başkanlar Kurulu toplantısına kadar bu hedefe doğru somut adımlar atılacaktır.

TÜRK-İŞ'in üstleneceği bu büyük girişimin, Orta Asya'daki kardeş konfederasyon ve sendikaların durumu gözönüne alındığı zaman, mali bakımdan bir hayli külfetli olacağı malûmlarınızdır. TÜRK-İŞ bu büyük ve önemli adımları atarken, üye sendikaların mali ve manevi desteklerini esirgemeyeceklerine güvenmektedir. Zira, bu girişim bütün TÜRK-İŞ camiasını yakından ilgilendirmektedir.

T Ü R K - İ Ş
TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU
1.1.1993 - 30.9.1993
DÖNEMİ
MALİ RAPORU

1.1.1993 - 30.9.1993 tarihleri itibariyle Mali işlemler neticesi,
Muhasebe Hesap Plānımızdaki sıraya göre aşağıda çıkarılmıştır.

1- KASA HESABI

1.1.1993 tarihinden 30.9.1993 tarihine kadar ;

Tahsilat toplamı	36.435.259.289.-
Ödemeler Toplamı	<u>36.409.165.383.-</u>
30.9.1993 tarihli mevcut....	26.093.906.- TL.

2- BANKALAR MEVCUDU

1.1.1993 tarihinden 30.9.1993 tarihine kadar ;

Banka hesaplarımıza yatırılan	48.444.694.499.-
Banka hesaplarımıza çekilen	<u>30.356.905.398.-</u>
30.9.1993 tarihli mevcut...	18.087.789.101.- TL.

30.9.1993 TARİHİ İTİBARIYLA
BANKA MEVCUTLARI DÖKÜMÜ

Vadesiz Mevduat

391.500.792.-

İş Bankası 3722 nolu hesap	155.576.975.-
Ziraat Bankası Yenışehir 5071 hs.	66.512.-
Vakıflar B.Başkent Şubesi 1670 hs.	<u>235.857.305.-</u>
	391.500.792.-

Vadeli Mevduat

15.764.540.564.-

Vakıfbank Kızılay Şubesi	1.000.000.000.-
Vakıfbank Başkent (UDMK) Hs.	1.581.960.500.-
Vakıfbank Yenışehir 50182 Hs.	410.624.865.-
Vakıfbank Yenışehir 50183 Hs.	434.989.800.-
Vakıfbank Yenışehir 50348 Hs.	1.009.211.882.-
Vakıfbank Başkent 8769 Hs.	7.559.985.973.-
Vakıfbank Başkent 8832 Hs.	<u>3.767.767.544.-</u>
	15.764.540.564.- TL.

Banka Fon Hesapları

1.931.747.745.-

Vakıfbank Yenişehir 50060 hs.	66.533.254.-
Sümerbank 780629 hs.	657.982.718.-
Ziraat Bankası Yenişehir Şb.23652 hs.	415.783.540.-
Halkbank Yenişehir Şb. 65080 hs.	31.209.540.-
Vakıfbank Başkent Şb. 7262 hs.	571.967.-
Vakıfbank Maltepe Şb.1014091 Hs.	759.666.726.-

1.931.747.745.- +

BANKA MEVCUTLARI GENEL TOPLAMI....

18.087.789.101.-

=====

3- ÇEŞİTLİ ALACAKLAR HESABI

Su, elektrik gibi ödenen depozitolar için 1.335.834.-TL. BASIN-İŞ Ziraat Bankası grevi için verilen 95.000.000.-TL. ile birlikte çeşitli alacaklar hesabı bakiye alacağımız 96.335.834.-TL.dır.

4- AVANSLAR HESABI

Verilen iş ve seyahat avansları ile Bölge Temsilciliklerimiz ve Samsun Eğitim Merkezimize gönderilen sarf avansları bu grupta işleme tabi tutulmuştur. Avanslar hesabının 30.9.1993 tarihli bakiyesi 344.038.684.-TL.dır.

4.1 İş Avansları

Tabldot, iş avansları ile personele verilen seyahat ve görev avanslarının yer aldığı bu hesap grubunun bakiyesi 284.229.804.-TL.dır.

4.2 Bölge Temsilcilik Avansları

30.6.1993 tarihi itibarıyla Bölge Temsilciliklerimiz ve Samsun Eğitim Merkezimiz avans bakiyeleri aşağıya çıkarılmıştır.

İstanbul Bölge Temsilciliği	17.490.027.-
Eskişehir " "	3.999.829.-
İzmir " "	4.769.522.-
Adana " "	5.999.520.-
Sivas " "	2.499.638.-
Samsun " "	626.000.-
Diyarbakır " "	3.999.460.-
Bursa " "	20.344.833.-
Erzurum " "	3.499.776.-
Eğitim Merkezi	(-)3.419.725.-

Toplam.. 59.808.880.-

Avanslar dökümü

İş avansları.....

284.229.804.-

Bölge Temsilcilikleri...

59.808.880.-

Toplam...

344.038.684.- TL.

5- PEŞİN ÖDENEN GİDERLER

30.9.1993 tarihi itibariyle 1993 yılında giderler hesabına intikal ettirilecek oto sigorta giderleri tutarı olup, 877.860.-TL.dır.

6- SABİT DEĞERLER HESABI

Yatırımlar, binalar, taşıt araçları ve demirbaşlar hesaplarının yer aldığı sabit değerler hesabının 30.9.1993 tarihli bakiyesi 3.059.001.305.-TL. olup, dökümü aşağıya çıkarılmıştır.

6.1 Yatırımlar Hesabı

TÜRK-İŞ İnşaat A.Ş.;

Üye kuruluşlarımızla müştereken tesis edilen "TÜRK-İŞ Konut Mevzularını Geliştirme ve Gerçekleştirme A.Ş."ne 100.000.-TL. kuruluş sermayesi olarak ödenmiştir.

6.2 Binalar Hesabı

Genel Merkezimiz ve Samsun Eğitim Sitemiz binaları ile Bölge Temsilciliklerimiz daireleri ve Ankara'da bulunan 3 adet lojman dairesinin kayıtlı değerleri 606.841.285.-TL.dır.

Merkez binası	308.545.148.-
İstanbul Bölge Binası	481.500.-
Eskişehir " "	33.189.634.-
İzmir " "	192.600.-
Adana " "	327.181.-
Sivas " "	8.603.550.-
Diyarbakır " "	14.249.920.-
Bursa " "	29.957.160.-
Eğitim Sitesi	88.633.253.-
1 nolu lojman	42.372.608.-
2 nolu lojman	35.155.743.-
3 nolu lojman	45.132.988.-
Toplam..	606.841.285.- TL.

6.3 Taşıt Araçları Hesabı

Merkez ve Bölge Temsilciliklerimiz hizmet otoları kayıtlı değerleri 1.276.080.690.- TL. olup, dökümü aşağıya çıkarılmıştır.

Merkez araçları	781.715.902.-
İstanbul Bölge Temsilciliği araçları	88.960.768.-
Eskişehir " " "	67.893.135.-
İzmir " " "	84.178.680.-
Adana " " "	6.170.400.-
Sivas " " "	2.026.214.-
Samsun " " "	96.155.000.-
Diyarbakır " " "	11.823.710.-
Bursa " " "	40.901.080.-
Erzurum " " "	96.155.000.-
Erzurum Merkezi araçları	<u>100.801.-</u>
Toplam.....	1.276.080.690.- TL.

6.4 Demirbaşlar Hesabı

Genel Merkezimiz, Bölge Temsilciliklerimiz ve Samsun Eğitim Merkezimiz hizmetinde kullanılmakta olan demirbaşlarımızın kayıtlı değeri 1.175.979.330.- TL. olup, dökümü aşağıya çıkarılmıştır.

Merkez demirbaşları	1.002.201.487.-
İstanbul Bölge Temsilciliği Demir.	15.068.467.-
Eskişehir " " "	11.102.750.-
İzmir " " "	20.122.993.-
Adana " " "	8.912.068.-
Sivas " " "	3.320.858.-
Samsun " " "	6.994.493.-
Diyarbakır " " "	16.239.893.-
Bursa " " "	8.562.919.-
Erzurum " " "	8.166.000.-
Eğitim Merkezi demirbaşları	69.426.222.-
1 nolu lojman	3.819.200.-
2 nolu lojman	513.680.-
3 nolu lojman	<u>1.528.300.-</u>
Toplam...	1.175.979.330.- TL.

SABİT DEĞERLER HESABI DÖKÜMÜ

Yatırımlar hesabı	100.000.-
Binalar hesabı	606.841.285.-
Taşıt araçları hesabı	1.276.080.690.-
Demirbaşlar hesabı	<u>1.175.979.330.-</u>
Toplam...	3.059.001.305.- TL.

7- EMANETLER HESABI

Eylül/1993 ödemelerinden yapılan kanuni tevkifatlar ile personel sendika aidatları tutarı 510.285.325.-TL. olup, dökümü aşağıya çıkarılmıştır.

Gelir Vergisi	248.880.896.-
Stopaj	5.172.300.-
Damga vergisi	3.486.397.-
Sigorta primleri	180.111.849.-
Aidat	13.086.000.-
Savunma Sanayi D.Fonu	362.183.-
Konut Edindirme Yardımı	6.937.000.-
Tasarrufu Teşvik	<u>52.248.700.-</u>
Toplam...	510.285.325.-

8- ÇEŞİTLİ BORÇLAR HESABI

30.9.1993 tarihi itibarıyla TÜRK-İŞ'in herhangi bir kişi ve kuruluşa borcu yoktur.

9- FONLAR HESABI

30.9.1993 tarihi itibarıyla fon hesaplarımızın bakiyesi 1.932.797.845.- TL. olup, dökümü aşağıya çıkarılmıştır.

9.1 Grev Yardımlaşma Fonu

Grevde olan işçilerimize yardım amacı ile 1987 yılı içerisinde tesis edilmiş fon hesabımızın 30.9.1993 tarihi itibarıyla bakiyesi 31.209.540.- TL.dır.

9.2 Kooperatifçilik Fonu

30.9.1993 tarihi itibarıyla Kooperatifçilik fon bakiyesi 1.050.100.-TL.dır

9.3 Ulusal ihtiyaçlar Yardım Fonu

Kıbrıs Barış Harekâtı sonrasında üye kuruluşlarımız ve üyelerince tesis edilmiş bulunan fon bakiyesi 30.9.1993 tarihi itibariyle 1.899.966.238.-TL.dır.

9.4 Doğal Afetler Yardım Fonu

Afete uğrayan üyelerimize yardım amacı ile tesis edilmiş bulunan fon hesabının 30.9.1993 tarihi itibariyle bakiyesi 571.967.-TL.dır.

FONLAR HESABI DÖKÜMÜ

Grev ve Yardımlaşma Fonu	31.209.540.-
Koooperatifçilik Fonu	1.050.100.-
Ulusal ihtiyaçlar Yardım Fonu	1.899.966.238.-
Doğal Afet Fonu	<u>571.967.-</u>
Toplam...	1.932.797.845.-

10- BİLANÇO DEVİR HESABI

Gelir ve giderlerimizin aktarıldığı bu hesap grubunda 1.1.1993 - 30.9.1993 tarihleri arası mali işlemler neticesinde 25.968.676.312.-TL. gelire mukabil, 21.077.705.940.-TL. harcama yapılmıştır.9 aylık süre içerisinde özvarlıklarımızda 4.890.970.372.-TL. artış meydana gelmiştir.

./...

1.1.1993 - 30.9.1993 GELİR-GİDER DÖKÜMÜ

G İ D E R L E R		G E L İ R L E R	
Yönetici Ücret,İkr.Gid.	1.396.980.757.-	Üyelik Aidatları	18.558.383.988.-
Yönetim-Denetim Yol.Gid.	736.079.894.-	Banka Faizleri G.	6.576.512.672.-
Personel Ücr.İkr.Gid.	10.317.649.608.-	Mal Varlığı Gelir.	254.130.022.-
Personel Yolluk Gider.	812.983.970.-	Eğitim Gelirleri	560.634.630.-
Personel Taz.ve Sosy.Y.	1.726.012.116.-	Diğer Gelirler	19.015.000.-
Merkez İdari Giderler	3.142.590.690.-		
Bölge Tem.İdari Giderler	325.881.372.-		
Eğitim Merkezi İdari Gid.	109.157.031.-		
Eğitim-Seminer Giderleri	1.092.981.163.-		
Ödenen Aidatlar	1.412.079.339.-		
Grev Yardımları	5.310.000.-		
Giderler Toplamı.....	21.077.705.940.-		
Müsbet Fark.....	4.890.970.372.-		
Toplam....	25.968.676.312.-	Toplam.....	25.968.676.312.-

GELİRLERİMİZ

1- ÜYELİK AİDATLARI

ÜYELİK AIDATLARI
TÜRK-İŞ gelirlerinin esasını üyelik aidatları teşkil etmektedir. Asgari ücretin 1.8.1993 tarihinden itibaren 2.497.500.-TL.ya yükselmesi sonucu üye başına ödenmekte olan üyelik 4.163.-TL. olmuştur. 9 aylık süre içerisinde tahsil edilen üyelik aidatı 18.558.383.988.-TL. olup, üye kuruluşlarımız itibariyle yapılan ödemeler aşağıya çıkarılmıştır.

TEŞKİLÂTIMIZIN 1.1.1993 - 30.9.1993 TARİHLERİ ARASI
ÜYELİK AİDATI ÖDEMELERİ DÖKÜMÜ

TEŞKİLATIN ADI	ÖDEDİĞİ
TARIM-İŞ	483.000.000.-
TÜRKİYE MADEN-İŞ	1.199.220.000.-
GENEL MADEN-İŞ	794.052.000.-
PETROL-İŞ	701.316.000.-
TEKGIDA-İŞ	2.028.600.000.-
ŞEKER-İŞ	414.172.500.-
TEKSİF	966.000.000.-
DERİ-İŞ	133.670.250.-
AĞAÇ-İŞ	89.113.500.-
SELÜLOZ-İŞ	200.000.000.-
BASIN-İŞ	-.-
BASİSEN	905.517.636.-
BASS	170.244.068.-
ÇİMSE-İŞ	471.652.989.-
KRİSTAL-İŞ	-.-
TÜRK METAL	2.028.600.000.-
DOKGEMİ-İŞ	-.-
YOL-İŞ	2.640.000.000.-
TES-İŞ	1.982.232.000.-
TEZKOOP-İŞ	386.400.000.-
TÜRK KOOP-İŞ	100.000.000.-
TÜMTİS	-.-
DEMİRYOL-İŞ	869.878.170.-
TÜRKİYE DENİZCİLER	197.064.000.-
HAVA-İŞ	201.314.400.-
LİMAN-İŞ	-.-
HABER-İŞ	630.073.400.-
SAĞLIK-İŞ	118.586.000.-
TOLEYİS	-.-
TÜRK HARB-İŞ	779.755.200.-
TGS	67.921.875.-
BELEDİYE-İŞ	-.-
TÜRK-SEN	-.-
YEKÜN....	18.558.383.988.- =====

2- BANKA FAİZ GELİRLERİ

Bankalardaki mevduatımıza 1993 yılı Ocak-Eylül ayları (9 aylık) süre içerisinde tahakkuk eden faiz miktarı 6.576.512.672.-TL.dır.

3- MAL VARLIĞI GELİRLERİ

TÜRK-İŞ pasajı ile galeri bölümünün kira geliri ile lojman kirasından elde edilen gelir 254.130.022.-TL.dır.

4- EĞİTİM GELİRLERİ

Samsun Eğitim Merkezinde yapılan çeşitli seminerlere katılan kursiyerlerin katılım payı olarak elde edilen 345.976.318.-TL.dır.

AAFLİ ücret giderleri karşılığı elde edilen gelirler 214.658.312.-TL.dır.

5- DİĞER GELİRLER

Çeşitli hurda malzemelerin terkininden bakiye kalan bedellerin toplamı olup 19.015.000.-TL.dır.

GELİRLER DÖKÜMÜ

1- Üyelik Aidatları	18.558.383.988.-
2- Banka Faiz Gelirleri	6.576.512.672.-
3- Mal Varlığı Gelirleri	254.130.022.-
4- Eğitim Gelirleri	345.976.318.-
5- Diğer Gelirler	19.015.000.-

GİDERLERİMİZ

1- YÖNETİCİ ÜCRET, YOLLUK ve ÖDENEK GİDERLERİ

Yönetim Kurulu ücret, ikramiye ve sosyal yardımları olarak 1.396.980.757.-TL., Yönetim, Denetim, görevli yollukları olarak (vasıta giderleri ve vergiler dahil) 736.079.894.-TL. olmak üzere bu fasıldan yapılan sarf tutarı 2.133.060.651.-TL.dır.

2- PERSONEL ÜCRET, YOLLUK ve ÖDENEK GİDERLERİ

2.1 Personel Ücret Giderleri

Merkez ve Bölge Temsilciliklerimizde görev yapan personele ücret ve sosyal yardım olarak yapılan ödemeler aşağıya çıkarılmıştır.

Y e r i	Ödenen Miktar
Merkez Personeli Ücret Giderler	5.892.167.908.-
İstanbul Bölge Personeli Ücret Giderleri	545.660.804.-
Eskişehir " " " "	338.041.288.-
İzmir " " " "	412.095.904.-
Adana " " " "	412.105.259.-
Sivas " " " "	222.850.838.-
Samsun " " " "	359.057.609.-
Diyarbakır " " " "	433.554.246.-
Bursa " " " "	315.682.653.-
Erzurum " " " "	200.309.524.-
Samsun Eğitim Merkezi Personel Ücret Giderleri	971.465.263.-
Proje Personeli Ücretleri (AAFLI)	214.658.312.-
Toplam....	10.317.649.608.-

2.2 Personel Yolluk Giderleri

Merkez ve Bölge Temsilcilikleri ile Samsun Eğitim Merkezi Personeline yapılan yolluk ödemeleri, vasıta ücretleri ve vergiler dahil olmak üzere aşağıya çıkarılmıştır.

Y e r i	Ödenen Miktar
Merkez Personeli Yolluk Giderleri	762.300.370.-
İstanbul Bölge Personeli Yolluk Giderleri	2.994.200.-
Eskişehir " " " "	1.745.600.-
İzmir " " " "	6.460.800.-
Adana " " " "	5.584.589.-
Sivas " " " "	3.235.840.-
Samsun " " " "	4.550.134.-
Diyarbakır " " " "	16.226.037.-
Bursa " " " "	1.946.800.-
Erzurum " " " "	4.966.000.-
Eğitim Merkezi Personeli Yolluk Giderleri	2.973.600.-
Toplam.....	812.983.970.-

2.3 Personel Tazminat ve Sosyal Yardım Giderleri

Merkez personeli tabldot giderleri ile evlenme-doğum-vefat yardımları olarak 308.651.153.-TL., iş akti fesh edilen veya emekli olup ayrılan 15 personele tazminat olarak ödenen 1.417.360.963.-TL. ile birlikte toplam 1.726.012.116.-TL. harcama yapılmıştır.

3- İDARİ GİDERLER

Genel Merkez, Bölge Temsilcilikleri ve Samsun Eğitim Merkezimizin haberleşme, kırtasiye, yayın, ulaşım, bina, toplantı, demirbaş tamir ve sosyal amaçlı giderler olarak yapılan harcamalar aşağıya çıkarılmıştır.

İDARİ GİDERLER DÖKÜMÜ

Merkez Haberleşme giderleri	322.915.226.-
Merkez kırtasiye, yayın giderleri	393.305.421.-
Merkez ulaşım giderleri	337.733.222.-
Merkez bina giderleri	652.638.287.-
Merkez toplantı giderleri	855.240.887.-
Merkez demirbaş tamir, onarım giderleri	47.598.160.-
Genel kurul giderleri	2.327.200.-
Diğer giderler	259.805.787.-
Sosyal amaçlı giderler	267.026.500.-
İstanbul Bölge İdari Giderleri	81.501.490.-
Eskişehir " " "	28.608.171.-
İzmir " " "	47.296.478.-
Adana " " "	35.845.840.-
Sivas " " "	10.206.362.-
Samsun " " "	33.682.460.-
Diyarbakır " " "	35.695.040.-
Bursa " " "	32.682.767.-
Erzurum " " "	20.363.124.-
Eğitim Merkezi idari giderleri	109.157.031.-
Eğitim Seminer giderleri	<u>1.092.981.163.-</u>
Toplam.....	4.670.610.616.- TL.

4- AİDAT GİDERLERİ

Konfederasyonumuzun ETUC ve MPM'ye ödediği aidat giderleri toplamı 1.412.078.770.-TL.dır.

AİDAT GİDERLERİ DÖKÜMÜ

ETUC	31.3.1993 tarihi itibariyle aidatı	231.795.708.-
MPM	aidatı 1993 yılı 1.altı aylık dönem	256.313.231.-
ETUC	1993 yılı 1.Dönem aidatı	437.892.800.-
ETUC	1993 yılı 2.dönem aidatı	<u>486.077.600.-</u>
Toplam....		1.412.079.339.- TL.

5- GREV YARDIMLARI

3 Ocak grevi nedeniyle Başbakanlık Basımevi işçilerin (60 kişi x 1 günlük yövmiye 90.000.-TL.dan) yapılan yardım 5.400.000.-TL.dır.

GİDERLER DÖKÜMÜ

Yönetici ücret, ikramiye, sosyal yardım giderleri	1.396.980.757.-
Yönetim-Denetim kurulu yolluk giderleri	736.079.894.-
Personel ücret, ikramiye giderleri	10.317.649.608.-
Personel yolluk giderleri	812.983.970.-
Personel tazminat,sosyal yardım giderleri	1.726.012.116.-
Merkez idari giderleri	3.142.590.690.-
Bölge Temsilcilikleri idari giderleri	325.881.372.-
Eğitim Merkezi idari giderleri	109.157.031.-
Eğitim seminer giderleri	1.092.981.163.-
Ödenen aidatlar	1.412.079.339.-
Grev yardımları	<u>5.310.000.-</u>

Giderler genel toplamı... 21.077.705.940.- TL.

=====

A K T İ F		P A S İ F	
Kasa Hesabı	26.093.906.-	Emanetler Hesabı	510.285.325.-
Bankalar Hesabı	18.087.789.101.-	Fonlar Hesabı	1.932.797.845.-
Çeşitli Ala.Hs.	96.335.834.-	B.Devir Hesabı	19.171.053.520.-
Avanslar Hesabı	344.038.684.-		
Peşin Ödenen Gider.	877.860.-		
Sabit Değerler	3.059.001.305.-		
Toplam....	21.614.136.690.- =====	Toplam.....	21.614.136.690.- =====

T Ü R K - İ Ş

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU
30.9.1993 TARİHLİ MUVAFAKAT MİZANI

	B O R Ç	A L A C A K	BORÇ BAKİYESİ	ALACAK BAKİYESİ
10. KASA HESABI	36.435.259.289	36.409.165.383	26.093.906	--
11. BANKALAR HESABI	48.444.694.499	30.356.905.398	18.087.789.101	--
12. ÇEŞİTLİ ALACAKLAR	1.096.335.834	1.000.000.000	96.335.834	--
13. AVANSLAR HESABI	3.670.836.565	3.326.797.881	344.038.684	--
14. PEŞİN ÖDENEN GİDERLER	47.968.891	47.091.031	877.860	--
15. SABİT DEĞERLER HESABI	3.084.925.980	25.924.675	3.059.001.305	--
20. EMANETLER HESABI	6.096.200.949	6.606.486.274	--	510.285.325
21. ÇEŞİTLİ BORÇLAR HESABI	549.022.456	549.022.456	--	--
30. FONLAR HESABI	793.000.000	2.725.797.845	--	1.932.797.845
31. BİLANÇO DEVİR HESABI	--	14.280.083.148	--	14.280.083.148
40. GELİRLER HESABI	--	25.968.676.312	--	25.968.676.312
50. GİDERLER HESABI	21.156.419.534	78.713.594	21.077.705.940	--
TOPLAM.....	121.374.663.997.-	121.374.663.997.-	42.691.842.630.-	42.691.842.630.-

